

**«თქვენი ხსოვნა მუდამ იქნება ჩვენს გულაბუი!»
 – დავპირდნენ ზალკალიანს ნატოში ²**

3 «საბოლოოდ მოგვიხურას ქარი და ბუქარასტის სამიტიდან 11 წლის უმედავ პანდური ამოგვქრას»

4 «მაქრონის განხსადაბა ალიანსის დემონტაჟის ერთგვარ იდეოლოგიურ-პოლიტიკურ გაემოვლინებად უნდა განვიხილოთ»

6 **დაუქარით, უპატარალო ქორნილია!**

11 **სად არის ჩვენი ოქროს მარაბი, თუქი სეარტოდ გავვარინია?**

5 **«რა ნაიღეს და რა ჩემოიბანეს ან ამერიქიღან, ან რუსეთიღან?»**

უკლბათი რეცხილაძე:

8-9 **«ავროპული ფასეულობაბით» გაემოწვეული ზნეობრივი დაბრადახია**

7 **სამედიცინო მომსახურებას გვიძპირებენ!**

14 **«უქარიინის მართლმადიდებელი ეკლესიის» მანეხრები და აუბ-ის ქურატორები ელადის ეკლესიაში**

გაქარ სვანიძის
სააპოკრიფო მხარე

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გავიდა ეს ორი „ასოცირებული“ წელიწადი და ვინმეს შეუძლია თქვას, რა მიიღო აქედან პრაქტიკულად საქართველომ? ერთადერთი ის, რომ, ვისაც ამის მათერიალური საშუალება აქვს, გაცილებით იოლად მიიღო-მოიღოს ევროპის ქვეყნებში და ეგაა... იმის შესახებ, რამდენს გვაძლავს აქეთ ეს „ასოცირებული“ ხელშეკრულება“ არაერთი მიმართულებით, მათ შორის ლგბტ თემის მხარდაჭერის მიმართულებითაც და რამდენად არაფერს გვაძლავს სანაცვლოდ — არაერთხელ დაწერილა და, ვისაც სურვილი აქვს გაგვიხსნა, გაიგებს.

არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს, რომელი მთავრობისა და ხელისუფლების პირობებში დავეწვდით ამ სტატიას. ამას იმიტომ ვამბობ, რომ არავის ეგონოს, მაინცდამაინც „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებას ვაკრიტიკებ ამის გამო. დარწმუნებული ვარ, ზუსტად ანალოგიურად მოიქცეოდა ნაციონალურ მთავრობაც. მეტიც — მგონია, მიშა სააკაშვილის უშუალო მითითებით ჩატარებული „ევროლონისიციები“ გაცილებით პომპეზური, ხანგრძლივი და გულისგამანერვილებელი იქნებოდა! სამარცხვინოდ წამოწყებული სამხედრო ავანტიურა და სამ დღეში წაგებული ომი გვაზიემეს და ევროსაბჭოს თავმჯდომარეობას როგორ არ იზიემებდნენ?! ყველაფერს რომ თავი დაანებო, მიშა, ფაქტობრივად, პირადად ხსნიდა სოფელში აშენებულ ლამის ყოველ „ჩეჩმასაც“ კი და დავიჯერო, რიგითობის პრინციპით ევროსაბჭოს თავმჯდომარე ქვეყნად საქართველოს დასახელებას ექვს თვეს უზემომდ გამოტოვებდა?

არა, არც იმას ვამბობ, რომ ხსენებული მოვლენა ცუდია, უარყოფითია და საერთოდ არ უნდა აღვნიშნოთ-მეთქი, მაგრამ ყველაფერს ხომ აქვს თავისი ზომა, ფორმა და ზღვარი?!

2019 წლის 27 ნოემბრიდან საქართველო ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის თავმჯდომარე ქვეყანა ხდება, — ამ ინფორმაციამ შეძრა და შეაზანზარა სრულიად ქართულ-კახეთ-იმერეთ-გურია-სამეგრელო-აჭარა და სხვა დანარჩენი კუთხეები საქართველოსი. თუმცა აჟიოტაჟი ისეთია, გავიწყდა, ამ სინსარულს სამაჩაბლო და აფხაზეთში უარყოფითი გავლენა იქნება თუ არა ზემო მდინარეების სანაპიროს მთავრობის იურიდიული და სოციალური ზომები — ტრანსპორტი და სხვა.

ნოემბრიდან მაისამდე — ექვსი თვის განმავლობაში იქნება საქართველო ევროსაბჭოს მინისტრთა კომიტეტის თავმჯდომარე ქვეყანა და რა? რას მოგვცემს ეს პრაქტიკულად?

უბრალოდ, ვიანაყავთ ამით, როგორც ვამაყავთ იმით, რომ ამერიკაში „სინკაპლი დაიკვირდა“, ფრანგი „ჩურჩხავდა“ ალტერნატიული დარჩება, სოლო იტალიელს „ფელაგო-სუა იტალიელს“...

ეგ არის და ეგ! ბევრ ჩვენს მოქალაქეს ნესიერად გააზრებულიც კი არ აქვს, რისი თავმჯდომარე ვართ და რა ფუნქცია გვეკისრება. სამაგიეროდ, როგორ ისმის — საქართველო „რალაცა ევროპული“ თავმჯდომარეობის ექვსთვიანი ვადის დასრულების შემდეგ, როგორც ცნობილი ქართული ფილმის გმირი იტყოდა, „დაუკარითთ! უპატარადაა ქორწილი“.

მართლაც და, სადა „პატარადაა“? სად არის ის, თუნდაც მცირე პრაქტიკული შედეგი, რომლის გამოც შეიძლება მართლაც ასე ძალიან გვიხაროდეს ესა თუ ის მოვლენა? არაფერიც არ იცვლება, 30 წელიწადია!

უბრალოდ, ხან იმას გვაზეიმებენ, რომ ნატომ შორიდან დაგვანახა „მააზე უკეთესი“, ხან ევროსაბჭოს წევრად მიღების გამო ხმამაღლა გვაყვირებენ: „მე ვარ ქართველი, მაშასადამე, ვარ ევროპელი“, ხან „შალახოს“ გაცეკვებენ იმის გამო, რომ რალაც ხელშეკრულებას მოვანერეთ ხელი და რალაცსთან „ასოცირებული“ გავხდით და ხანაც, აგერ,

საერთოდ, რომ არც ვიცით, რა არის და რა ფუნქციები აქვს, იმის თავმჯდომარე შევიქნებით და 27 ნოემბრიდან დეკემბრამდე უწყვეტი ორკვირიანი საზეიმო ღონისძიებები უნდა გამართოთ თურმე. სიმართლე გითხრათ, მართლაც მაინტერესებს და იქნებ მომანოდოთ ვინმემ ცნობები (მე ვერაფრით მოვიძიე): იმ ქვეყნებში, რომლებიც ჩვენამდე იყვნენ ამავე კომიტეტის თუ კომისიის თავმჯდომარეები ევროსაბჭოში, რა ხდებოდა მაშინ, როდესაც ამ თავმჯდომარეობას იბარებდნენ? სადმე, რომელიმე მეტ-ნაკლებად განვითარებულ ქვეყანაში მაინც თუ გაიმართა ორკვირიანი საზეიმო ტაშ-ფანდური ამ სრულიად ჩვეულებრივი ფაქტის აღსანიშნავად, რომელიც ყოველ ექვს თვეში ერთხელ ხდება ხოლმე და თავმჯდომარეობა სხვადასხვა ქვეყანას მორიგეობით გადაეცემა?

ბევრმა შეიძლება ისიც კი არ იცის, რომ თურმე სწორედ ამავე „თანამდებობას“ რუსეთში უკვე არაერთხელ იკავებდა... ჰოდა, მაინტერესებს, რა არის აქ ასეთი სატაშფანდური?!

კიდევ ვიმეორებ: ვინმემ, შორეულ ხარო, რომ არ მითხრას, დადებითი და კარგი ფაქტი არის კი და შეეძლო ქვეყნის პრეზიდენტის ტელევიზიით მოვლოცა ეს ჩვენთვის ან საგარეო სააქმეთა სამინისტროს გავერცხლებინა შესაბამისი მისალაცი ტექსტი, ან ჯანდაბას! ერთდღიანი ღონისძიება დაგვემთავრო... რა ამბავია ეს რამდენიმე კვირა ტლინკოპობა და ზემო?! ბარემ გავაგრძელოთ რამდენიმე თვე და ამასობაში ასე ტაშ-ფანდურში ჩავივლის ჩვენი „წილი“ თავმჯდომარეობის ექვსთვიანი ვადაც, ეგებ ამითაც გავაოცოთ ევროპა, როგორც დემოკრატიით გავაოცეთ, არა?

პირამდ მიღვილის ნაწარმოებები — „ტაიპი“ და „ომუ“ მახსენდება, აგრეთვე,

უზრო ქართული ევროზეიგები, ანუ დაუკარით, უპატარალო ქორწილია!

რალს ვზეიმობთ, რას გავაღვიპართ შირაზე და რატომ ვანყობთ ახელა ქაჯურ და გოიბურ ხირკებს? რა გვიხარია? რატომ მოუნოდებენ 14 დეკემბერს ქვეყანას, რომ რალს არანხელ საზეიმო ფარხული ჩაებას?

დოკუმენტური წყაროები, როგორ ხვდებოდა შორეული კუნძულების აბორიგენი მოსახლეობა „სადაიანდაც“ მოსულ დიდ მცურავ „ნავებზე“ შესუკუბული თეთრ ადამიანებს! ეს მათთვის იყო „ღმერთების სასწაული“, ზემის, მსხვერპლშენიერის, გადაბმული ცეკვა-თამაშების დღეები, სანამ არ მიხვდებოდნენ, რომ „თეთრი ადამიანების“ მიზანი, უბრალოდ, მათ ქვეყანაში არსებული ბუნებრივი სიმდიდრეების მითვისება და მოსახლეობის დამონება იყო...

არა, პირდაპირ ანალოგიას არ ვაპირებ — დღეს არც ევროპა ისეთი სასტიკი, როგორც მაშინ იყო და დროც სულ სხვაა, მაგრამ ასეთი ველური ალტაცება ევროპის საბჭოში მიღებული პროცედურული საკითხის გამო, უბრალოდ,

ქაჯობა და მეტი არაფერი... ისიც სათქმელია, რომ მისახლეობის დიდი ნაწილი იმავით ვარ პრაქტიკა, ევროსაბჭო და ევროკავშირი. სხვათა შორის, ეს ბევრ პოლიტიკოსსაც კი არ ესმის ნელიურად და ახლა მე აქ ამის ახსნას არ შევეცდები, მით უფრო, რომ არც ვარ ამ მიმართულების დიდი ექსპერტი.

უბრალოდ და მარტივად ვიტყვი: ევროსაბჭოს წევრი არის ყველა, ვისაც არ დაეპარება, მათ შორის, რუსეთი და თურქეთიც კი, ამიტომ მართლაც განსაკვირვებელია, რომ იმდენი მინისტრთა კომიტეტის თავმჯდომარეობა ასეთი საზეიმო რატომაა. აი, ევროკავშირი კი გაცილებით უფრო „ჩაქტილი“ ორგანიზაციაა, რომელშიც მოხვადარა იოლი ნამდვილად არ არის და მისი წევ-

როც ეს ორი თითქოს პარალელური ევროსტრუქტურა — ევროსაბჭო და ევროკავშირი. სხვათა შორის, ეს ბევრ პოლიტიკოსსაც კი არ ესმის ნელიურად და ახლა მე აქ ამის ახსნას არ შევეცდები, მით უფრო, რომ არც ვარ ამ მიმართულების დიდი ექსპერტი.

უბრალოდ და მარტივად ვიტყვი: ევროსაბჭოს წევრი არის ყველა, ვისაც არ დაეპარება, მათ შორის, რუსეთი და თურქეთიც კი, ამიტომ მართლაც განსაკვირვებელია, რომ იმდენი მინისტრთა კომიტეტის თავმჯდომარეობა ასეთი საზეიმო რატომაა. აი, ევროკავშირი კი გაცილებით უფრო „ჩაქტილი“ ორგანიზაციაა, რომელშიც მოხვადარა იოლი ნამდვილად არ არის და მისი წევ-

როც ეს ორი თითქოს პარალელური ევროსტრუქტურა — ევროსაბჭო და ევროკავშირი. სხვათა შორის, ეს ბევრ პოლიტიკოსსაც კი არ ესმის ნელიურად და ახლა მე აქ ამის ახსნას არ შევეცდები, მით უფრო, რომ არც ვარ ამ მიმართულების დიდი ექსპერტი.

რი არც რუსეთში და არც ნატომ წევრი თურქეთი.

ასე რომ, დრმა შინაარსობრივ განსხვავებას რომ თავი დავანებოთ, გარეგნულადაც შესამჩნევი სხვაობაა და სწორედ ამიტომაც — ვითომდა „მამასადამე ევროპელები“ სინამდვილეში მხოლოდ „ასოცირებული ევროპელები“ ვართ და ეს სტატუსიც დიდი ვივაგალახით მივიღეთ ორიოდ წლის წინათ, როდესაც „ასოცირების ხელშეკრულებაზე“ ხელმოწერას ჩვენს დედაქალაქში, კერძოდ, „განახლებულ პლენაროზე“, მგონი, ორთვიანი „შალახო“ და მეხტი-მეთთამამე მოჰყვა...

ეს კი, მაგრამ, გავიდა ორი „ასოცირებული“ წელიწადი და ვინმეს შეუძლია თქვას, რა მიიღო აქედან პრაქტიკულად საქართველომ? ერთადერთი ის, რომ, ვისაც ამის მათერიალური საშუალება აქვს, გაცილებით იოლად მიიღო-მოიღოს ევროპის ქვეყნებში და ეგაა... იმის შესახებ, რამდენს გვაძლავს აქეთ ეს „ასოცირების ხელშეკრულება“ არაერთი მიმართულებით, მათ შორის ლგბტ თემის მხარდაჭერის მიმართულებითაც და რამდენად არაფერს გვაძლავს სანაცვლოდ, არაერთხელ დაწერილა და, ვისაც სურვილი აქვს გაგვიხსნა, გაიგებს. გარკვეული „ევროსტანდარტების“ მოთხოვნა, რაც, ერთი მხრივ, კარგი და დადებითია, მაგრამ, მეორე მხრივ, როგორ მარწმუნებს შემოაჭერს ჩვენს მოუმზადებელ ქვეყანას, ესეც გასაგებია მათთვის, ვისაც გაგება უნდა.

რა დარჩა? მხოლოდ უაზრო ხარ-ზეიმი იმის გამო, რომ სადღაც, ჰორიზონტზე, ოკეანეში გამოჩნდა დიდი თეთრი გემი, რომელიც ჩვენს ქვეყანაში მართება და არც კი ვიცით, რა მოაქვს.

ხბოსავით ალტაცება მხოლოდ იმით, რომ „თეთრი ადამიანები“ ჩვენ მიმართ უურადლებას იჩენენ და მოსწონთ ჩვენი კერძები და სიმღერები? ამიტომაც ვსვამ კითხვას — „პატარადაა“? სად არის, „პატარადაა“?

ყველაფერს თუ თავად ევროპა გვახვებს თავს, გვკარნახობს და სათავისოდ სურს, მა ჩვენ რა — ვირის თავ-ფეხი?

და, აბა, რალს ვზეიმობთ, რას გადავდივართ ყირაზე და რატომ ვანყობთ ახელა ქაჯურ და გოიბურ ცირკებს — რა გვიხარია? რატომ მოუნოდებენ 14 დეკემბერს ქვეყანას, რომ რალაც არანხელ საზეიმო ფარხული ჩაებას?

ჰო, რა იყო, ზემომ „ჩაგიმასქენით“ და ხასიათი გაგიფუჭეთ? არ უნდა ვიქცოდე ასე, მეც ხომ ქართველი ვარ და არ ვიცი რა, მაგრამ მაინც უნდა მიხაროდეს, ხომ?

ეჰ! კარგი! ჯანი გავარდეს! დაუკარით, უპატარალო ქორწილიააა!

ხან იმას გვაზეიმებენ, რომ ნატომ შორიდან დაგვანახა «მააზე უკეთესი», ხან ევროსაბჭოს წევრად მიღების გამო ხმამაღლა გვაყვირებენ: «მე ვარ ქართველი, მაშასადამე, ვარ ევროპელი», ხან «შალახოს» გაცეკვებენ იმის გამო, რომ რალაც ხელშეკრულებას მოვანერეთ ხელი და რალაცსთან «ასოცირებული» გავხდით და ხანაც, აგერ, უბრალოდ, ხან იმას გვაზეიმებენ, რომ ნატომ შორიდან დაგვანახა «მააზე უკეთესი», ხან ევროსაბჭოს წევრად მიღების გამო ხმამაღლა გვაყვირებენ: «მე ვარ ქართველი, მაშასადამე, ვარ ევროპელი», ხან «შალახოს» გაცეკვებენ იმის გამო, რომ რალაც ხელშეკრულებას მოვანერეთ ხელი და რალაცსთან «ასოცირებული» გავხდით და ხანაც, აგერ,

სოფლის აზრები, რომელიც ევროპაში 1,5 ევრო ღირს, საქართველოში 120 ლარად იყიდება. რაც მთავარია, ევროპაში თუ იყიდის, საქართველოში ორ კოლოფზე მეტს ვერ შეამოიხან, კანონი არ განაბნებს და ეს კანონიც სწორად სააფთიქო ძსელაზეა მოკვებული გვმონია. არ არის საჭირო პროფესიონალი და ანტიმონოპოლიურ სამსახურზე ტირილი, ხომ არსებობს კონსერვაციის სააბანტო, რომელსაც ცხონებულნი ნოდარ ხაღური ხელმძღვანელობდა? ახლა ვინ არის მისი ხელმძღვანელი, ეგებ ის მაინც გვითხრან და დაავალონ, რომ სააფთიქო ბაზარზე არსებული მდგომარეობა შეისწავლონ, მაგრამ ასე არ მოხდება.

სახელმწიფო მოხელეებთან როცა გვინფიც საუბარი, ისინი ყოველთვის გვეუბნებიან: რატომ არაფერს წერთ ჯანდაცვის რეფორმაზე, ჩვენ ხომ გავაკეთეთ ის, რაც, რეგიონში კი არა, პოსტსაბჭოთა სივრცეშიც კი უპრეცედენტოა?! რა თქმა უნდა, ხელისუფლების წარმომადგენლები საყოველთაო ჯანდაცვას გულისხმობენ, რომლის გამოც, მათი თქმით, ასიათასობით ადამიანი გადაურჩა სიკვდილს და კრედიტის აღებას ოპერაციის გაკეთების გამო. რა თქმა უნდა, ეს ძალიან კარგია, მით უმეტეს მაშინ, როცა საქმე ჯანმრთელობას ეხება, მაგრამ... თვითონ გვთხოვენ, აქცენტი საყოველთაო ჯანდაცვასა და საზოგადოდ, ჯანდაცვაზე გააკეთეთ და აგერ, ბატონო, არ დაგზარდით.

დავინწყით იმით, რომ მიმდინარე წელს სწორედ ჯანდაცვის სახელით გააძვირეს აქციზი სიგარეტზე და, ვინც არ იცის, იმის გასაგონად ვიტყვი — სიგარეტის კოლოფი 7 ლარი თუ ღირს, 4 ლარი აქციზის გადასახადია, 3 ლარი კი თამბაქოს ღირებულება, ანუ ნახევარზე მეტი ბიუჯეტში მიდის, რომლიდანაც ხელისუფლების წარმომადგენლები კოლოსალურ ხელფასებს იღებენ. სხვათა შორის, მომავალი წლის 1 იანვრიდან საქართველოში მოწვევა სტადიონებზეც აიკრძალება. ხანდახან ისეთი შთაბეჭდილება გვრჩება, რომ ხელისუფალნი სტადიონზე ნამყოფები არ არიან, თორემ, როგორ გინდა, სიგარეტის გარეშე საქართველოს ნაკრების თამაშს უყურო? მომავალი წლიდან საყოველთაო ჯანდაცვა საყოველთაო აღარ იქნება, სიდიდან არაა ერთ ადამიანს ამოიღებენ და საბოლოოდ მივალით იქამდე, რომ საყოველთაო ჯანდაცვა სოციალურად დაუძვებელია შეიძლება, ზუსტად ისე, როგორც წინა ხელისუფლების მმართველობის პერიოდში იყო. საზოგადოდ, ამჟამინდელი ხელისუფლება ნელ-ნელა, მაგრამ მტკიცედ მიდის იქით, რომ ყველაფერში წინამორბედს დაემსგავსოს და როგორ ვთქვათ, ეს კარგი და მისასალმებელია?!

დავინანებთ თანხას. ის გორა ნაწილი კი, რომელიც მოსახლეობის განსახადია, უმომინსი ხარკი იქნება. სწორედ ხარკი, რადგან ძველად ფინანს მონური ხელფასი აქვს და ხარკს კიდევ მოვები იხდინან.

საქართველოში მოსახლეობის გაძვირება მოსახლეობას უმძიმეს ტვირთად დაანება

სის მომატება რომ იგეგმება, ეგეც ვიცით, მაგრამ 20 ლარით გაზრდილ პენსიას ვერაინ იგრძნობს. ახლავე შეგვიძლია გადაჭრით იმის თქმა, რომ ამ ნამატს ავტომატურად მოჰყვება პროდუქტისა და ნამულების ფასის ზრდა, მოსახლეობამ შეეძლება რომ არ იგრძნოს. თითქოს ყველაფერი შემთხვევით ემთხვევა ერთმანეთს, მაგრამ შემთხვევითობა ერთხელ ხდება, მრავალჯერ მომხდარი კი უკვე კანონზომიერებაა. ჰოდა, ამ კანონზომიერებაში ჩანს იმის ის, რომ რამდენჯერაც პენსია

გაუბეზარებ, საყოველთაო ჯანდაცვის ფორმატი კატორ ვერ სვდება ასეულობით გაზვი, როგორცაა მკურნალობა გადასარჩენად ესაჭიროებათ. ვერც იმას ავთვისინ ვინც, რატომ არის 70 წლის კახისთვის ვარიკოზული ვენების გადაუღებელი ოპერაცია კოსმეტიკური ჩარევა და რატომ არ აფინანსებს სახელმწიფო? ჰო, არ აქვს გინეკოლოგია ასაკს, თუ ვენებზე ოპერაცია გჭირდებათ, გეუბნებიან, რომ ეს კოსმეტიკური ხასიათისაა და სახელმწიფოს არ აქვს უფლება, დააფინანსოს. ანუ, სახელმწიფოს აზრით, 70 წლის კაცი ფეხების ფორმაზე ზრუნავს და არა ჯანმრთელობაზე.

მთავარი რეფორმა, რომელიც ჯანდაცვას მომავალი წლიდან შეეხება, კლინიკების ერთიანი ფასებია. რას ნიშნავს ეს? მაგალითად, კლინიკაში, რომელსაც უდგას ძვირადღირებული აპარატურა, ექოსკოპია ღირს 50 ლარი. სხვა კლინიკაში, რომელსაც შედარებით მოძველებული აპარატი აქვს, ექოსკოპია ღირს 30 ლარი. ჰოდა, ჯანდაცვის სამინისტრო ითხოვს, ყველა კლინიკას სახელმწიფო მომსახურების ერთი ფასი ჰქონდეს, რადგან სახელმწიფო ზუსტად იცოდეს, რას და როგორ იხდის. ერთი შეხედვით, ეს ცუდი არ არის, გეცოდინება, რომ ფასი ერთი და კარგ კლინიკაში ნახვალ, მაგრამ ძალიან თავიდან მიხვალ არის დამარხული. რამდენიმე გზონათ, კლინიკები სწორიდან 30 ლარზე (პირდაპირად) გააქვითებენ თუ 50-ზე? რა თქმა უნდა, გააძვირებენ და ბარდა იმისა, რომ იაფფასიანი აპარატურის მქონე კლინიკებს უფრო უპირატესად, ალარ ეყოლება და ინიციტი დაიხურება, სახელმწიფო მომსახურების გაძვირება მოსახლეობას უმძიმეს ტვირთად დაანება. სახელმწიფო ისევე ხელახს ბაზარს: ჩვენ პატივსაცემად ვინდობთ თანა-

როცა ჯანდაცვაზე ესაუბრობთ, გვერდს ვერ ავუვლით წამლის ფასს. ისე, ძალიან საინტერესოდ თქვა რამდენიმე თვის წინათ პარლამენტარმა და „ქსპ“-ს მფლობელმა ქაბაქაძემ, საქართველოში წამალი კი არ არის ძვირი, ხელფასებია დაბალი. რა თქმა უნდა, როცა პარლამენტარი ხარ და სუფთა ხელფასი თვის ბოლოს 4 ათას ლარს უკავუნებს, სხვისი ხელფასი დაბალი მოგეჩვენება და არც წამლის ფასი იქნება მაღალი. სახელმწიფოს ამ მიმართულებით სრული ანარქია აქვს. ანარქია ის, რომ, მაგალითად, სოფლის აბეზი ავტილით. ნებისმიერმა ქსელმა აღნიშნული წამალი 50-ჯერ (!) რომ გააიფოს, მაინც სოლიდური მოგება დარჩება და, ახლა თუ ყიდის დღეში ათ კოლოფს, გაყიდის ათჯერ მეტს და იმაზე მეტს მიიღებს, ვიდრე ასჯერ გაძვირებული წამლით, მაგრამ არც ერთი ქსელი არ აიაფებს. რომ ვთქვათ, ამდენს ვერ ხვდებიან, ძალიან გულუბრყვილობები უნდა

მორბეული გვმონია. არ არის საჭირო პროფესიონალი და ანტიმონოპოლიური სამსახურზე ტირილი, ხომ არსებობს კონსერვაციის სააბანტო, რომელსაც ცხონებულნი ნოდარ ხაღური ხელმძღვანელობდა? ახლა ვინ არის მისი ხელმძღვანელი, ეგებ ის მაინც გვითხრან და დაავალონ, რომ სააფთიქო ბაზარზე არსებული მდგომარეობა შეისწავლონ, მაგრამ ასე არ მოხდება და იცით, რატომ? იმიტომ, რომ წამლების გიზნისიდან კონკრეტულ ადამიანს ყოველთვის უნდა მილიონობით შემოსავალი მისდით და მოსახლეობის გაძვირება მოსახლეობას უმძიმეს ტვირთად დაანება.

ვიყოთ. ისინი ძალიან კარგად ხვდებიან ყველაფერს და, პირველ რიგში, იმას, რომ საქართველოში მოსახლეობის გაძვირება ნაწილია სანქციონის დასაბრუნებლად. სოფლის აბეზი ავტილით. ნებისმიერმა ქსელმა აღნიშნული წამალი 50-ჯერ (!) რომ გააიფოს, მაინც სოლიდური მოგება დარჩება და, ახლა თუ ყიდის დღეში ათ კოლოფს, გაყიდის ათჯერ მეტს და იმაზე მეტს მიიღებს, ვიდრე ასჯერ გაძვირებული წამლით, მაგრამ არც ერთი ქსელი არ აიაფებს. რომ ვთქვათ, ამდენს ვერ ხვდებიან, ძალიან გულუბრყვილობები უნდა

სებს, რომლებიც რეგიონში გვაქვს. რატომ უნდა ღირდეს ჩვენზე მძლავრი ეკონომიკის მქონე თურქეთში წამალი ათჯერ და ოცჯერ უფრო იაფი? რატომ უნდა უღირდეს საქართველოს მოქალაქეს თურქეთში წასვლა და წამლის იქ ყიდვა, თუ დიდი ოდენობით სჭირდება? იმიტომ, რომ ასეთები ერთეულებია, მასა კი იძლებულია, აქ შეიძინოს, აქ დაიხარჯოს. პენსიონერი ვერ წავა თურქეთში წამლის საყიდლად და, როცა პენსია 200 ლარია და წამალში თვეში 100 ლარი მიდის, ისიც ხომ უნდა იფიქროს ვინმემ, რომ ეს 100 ლარი საჭმელსა და გადასახადებზე, უბრალოდ, არაფერს ეყოფა?! ზაფხულისთვის პენ-

იბატავს, იმდენჯერ ზუსტად იმ პროცენტულობით იბატავს ნაწილი ფასი და პენსიონერი შვიბას ვერ გრძნობს. ჰოდა, სანამ საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამას დაგვეყვედრით, ბატონებო, სანამ იმაზე დაინწყებთ საუბარს, რომ თურმე რეგიონში კი არა, ყოფილ პოსტსაბჭოთა სივრცეში უპრეცედენტო პროდუქტის განახორციელებ, გადახედეთ მომავალი წლის ბიუჯეტის პროექტს, დააკვირდით იმას, რომ საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამას 22 მილიონი ლარი მოაკლდა, დააკვირდით იმას, რომ ფასების გათანაბრებით მოსახლეობას გადასახადი ეზრდება და მერე გველაპარაკეთ. მანამდე კი, სანამ უპრეცედენტო პროექტებზე დაინწყებთ საუბარს, ორიოდე კვირის წინ რუსეთში გადაღებულ ვიდეოსაც მოუსმინეთ, სადაც ქვეყნის პრემიერს, დიმიტრი მედვედევს, ერთ-ერთი კორპუსის წინ მოხუცმა ქალმა სთხოვა: ორი კვირაა, ცხელი წყალი აღარ მოდის ჩვენთან და იქნებ დაავალოთ შესაბამის სტრუქტურებს, პრობლემა მოავგარონო. გვსმით, ბატონებო, ცხელი წყალი აღარ მოდის ორი კვირაა. მოგვიღოდა ჩვენც თავის დროზე და... არ იყო ეს უპრეცედენტო!

ბასო პარაქაძე

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შორეულ 1960-იან წლებში ახალი ზელანდიის პატარა ქალაქში მცხოვრებმა ახალგაზრდა ქალმა კიმ გროუვმა ცხოვრებისეული ისტორიების ხელსახოცებზე ხატვა დაიწყო. ის ამ ხელსახოცებს მეგობარ რობერტოს ჩუქნიდა ხოლმე, რომელსაც მოგვიანებით ცოლად გაჰყვა. თითოეულ ნახატს ჰქონდა მოკლე ფრაზა. ეს ცხოვრებისეული ისტორიები ძალიან საინტერესო იყო, თითოეული ფრაზა მთავრდებოდა სიტყვებით „Love is“.

„მე ვაკეთებდი პატარა ჩანახატებს, რათა მასთან მიმეტანა ჩემი გრძობა... ეს იგივე იყო, რაც ჩემი ემოციების დღიურების წერა. ჯერ დავხატე წვეთი, რომელიც გოგონად გადაიქცა, შემდეგ დავხატე მეორე წვეთი — ბიჭი, რომელიც ამ გრძობის მიზეზი იყო“ — ამბობდა კიმი. შემდეგ გამოვიდა კომიქსების წიგნი, რომელიც მოიცავდა კიმის ათეულობით ნახატს. გამოცემის უფლება უამრავმა ქვეყანამ შეიძინა და მალე ბევრისთვის საყვარელმა ფრაზებმა სუვენირები (მაისურები, ფინჯნები და სხვ.) დაამზენა. 1990-იანი წლების დასაწყისში კი ერთმა თურქულმა კომპანიამ წიგნის გამოცემის უფლება შეიძინა და მას შემდეგ დაიწყო კიმის ისტორიების ბეჭდვა. იმ მომენტისთვის რობერტო უკვე მკვდარი იყო, მაგრამ სხვებს, უფრო ზუსტად მისდამი გრძობები კიმში დღესაც ცოცხლობს და მათ, ვინც 1990-იან წლებში ამ მოგვიანებით ყიდულობდა საღებავებს Love is-ს, კარგად ახსოვთ ნამდვილი სიყვარულის ეს ამბავები.

ამ პატარა შესავლის მიზანიც ის არის, მკითხველისთვის გაგვეხსენებოთ ის ოჯახური ფასეულობები, რომლებიც პოპულარული იყო და ეჭვს არ იწვევდა, სულ რაღაც, 30 წლის წინათ, სხვათა შორის, ევროპაშიც... იმ ევროპაში, რომელიც დღეს სულ სხვა სიყვარულის პრობაგანდას ეწვევა.

*** გერმანია. 2019 წლის 30 ოქტომბერი.** TW NOW-მა მედიაჯგუფ RTL-ის ვიდეომორტალმა დაიწყო ახალი რეალური შოუს ჩვენება, ეს არის გეგებისთვის განკუთვნილი პირველი შოუ გერმანიაში — „მშვენიერი პრინცი“ (Prince Charming). შოუს ორიგინალური Prince Charming ფორმატი კუთვნილი ამერიკულ კომპანიას, რომელიც მას 2016 წლიდან აწვევებს. პროგრამის ფორმატში 20-მა პრეტენდენტმა უნდა იბრძოლოს არა მხოლოდ მთავარი გმირის გულის დასაპყრობად, არამედ სხვა კანდიდატებთან ურთიერთობისთვისაც...

პროგრამის ეთერში გაშვებამდე გერმანიაში თითქმის ყველა ბოძზე გააკრეს სარეკლამო პლაკატები, რომლებზეც გამოსახული იყვნენ შოუს მონაწილენი ერთმანეთის კოცინისას. თითოეულ პლაკატს ჰქონდა ნარწერა. აი რამდენიმე სლოგანი:

სიყვარული — ეს არის, იყო „ცისფერი“.
რომანტიკა — ეს არის, იყო „ცისფერი“.

იყო ძლიერი, ნიშნავს იყო „ცისფერი“ და ა.შ.
აქ, ალბათ, ბევრს გაახსენდება ძველი ის საღებავი რეზინები Love is, რომლებიც გულუბრყვილო გოგონა მსოფლიოს უზიარებდა თავის ქვმშარიტ გრძობებს და, ალბათ, ვერც კი წარმოიდგენდა, როგორ ტრანსფორმაციას განიცდიდა ცნება სიყვარული, სულ რაღაც, 3 ათეული წლის შემდეგ.

ლაპარაკი, რა თქმა უნდა, არ არის იმაზე, რომ ადამიანები სექსუალური კუთვნილების მიხედვით დავყოთ ნორმალურებად და არანორმალურებად, მაგრამ, თუკი წარმოვიდგინოთ, რა ღირს სრულიად გერმანიაში საზოგადოებრივი ტრანსპორტის თითქმის ყველა განიერებაზე გამოკრული ამ შოუს მხოლოდ ერთი ნახტქი რეკლამა, ყოველგვარი ეჭვი გაქრება — ეს უკვე აღარ არის „გადაცემა მცირე რაოდენობის ადამიანებისთვის“, ეს პომოსექსუალიზმის რეალური პრობაგანდა ქვეყნის მასშტაბით.

გერმანია ისედაც განთქმულია თავისი ტოლერანტული დამოკიდებულებით ნებისმიერი არატრადიციული (თუმცა ამჟამად, ალბათ, უკვე აღარ შეიძლება ამ სიტყვის გამოყენება, რადგან ყველაფერი ტრადიციული) სექსუალური ორიენტაციის წარმომადგენელთა მიმართ — თითქოს აქ განსაკუთრებული არაფერია, მაგრამ გეილობის ასეთი მასშტაბური შეტევა არასდროს ყოფილა. ეს ყველაფერი გადის ადრე დაწესებული საზღვრებიდან, სულ უფრო ძლიერდება და ემსგავსება ამერიკულს, სადაც გეითები, დიდი ხანია, დაეუფლა ინიციატივას და უზარმაზარ რეალურ ძალაუფლებას, ხოლო გეიმორბობის ცალკეული წარმომადგენლები უკვე აღარ მალავენ თავიანთ სექსუალურ ორიენტაციას, პირიქით — ყველანაირად ხაზს უსვამენ, რომ არიან პომოსექსუალური თემის წარმომადგენლები.

მაგალითად, სან-ფრანცისკოში მცხოვრებთა 15,4% დაუფრავად უწოდებს თავს გეის, ლესბოსელსა და ბისექსუალს, როგორც კი ნეგატიურ კონტექსტში დაიწყებს მსგავს ვითარებაზე ლაპარაკს, მყისვე გამოჩნდებიან დამცველები — ყველაფრისმცოდნე „საშოქალაქო აქტივისტები“, რომლებიც თავდაყირა დააყენებენ ისტორიას და დაგადანაშაულებენ, რომ „პიროვნების ალქმის პრობლემა“ გაქვს, რომ არასაკმარისად ხარ განვითარებული ესთეტიკური და სულიერი კუთხით, მოქცეული ხარ კომპლექსების მარწმუნებში და ვერ გაგივგია, რომ ადამიანურ სიყვარულს არ აქვს საზღვრები და ადამიანებს შორის გრძობების გამოვლენამ არ იცის რასა, სქესი, ასაკი და სხვა ნიუანსები. ყველაზე საინტერესო არის ის, რომ ეს დამცველები თვითონ ტრადიციული ურთიერთობებით ცხოვრობენ, ვითარებას გვერდიდან უყურებენ და ამაში ცუდს ვერაფერს ხედავენ.

მათ ავიწყდებათ ერთი რამ: ბავშვის მენტალიტეტი ყალბდება იმ გარემოში, რომელშიც იზრდება, და იმ მოცემულ მომენტში არსებული მორალური ნორმებით. და, თუ ტრადიციულსა და ლიბერალურს ბებზე ჩამოყალიბებული თვალსაზრისის მქონე ზრდასრული ადამიანი მხოლოდ მხრებს აიჩეჩს და თავს გადააქნევს,

როგორც კი ნებატიურ კონტექსტში დაიწყებს მსგავს ვითარებაზე ლაპარაკს, მყისვე გამოჩნდებიან დამცველები — ყველაფრისმცოდნე „საშოქალაქო აქტივისტები“, რომლებიც თავდაყირა დააყენებენ ისტორიას და დაგადანაშაულებენ, რომ „პიროვნების ალქმის პრობლემა“ გაქვს, რომ არასაკმარისად ხარ განვითარებული ესთეტიკური და სულიერი კუთხით, მოქცეული ხარ კომპლექსების მარწმუნებში და ვერ გაგივგია, რომ ადამიანურ სიყვარულს არ აქვს საზღვრები და ადამიანებს შორის გრძობების გამოვლენამ არ იცის რასა, სქესი, ასაკი და სხვა ნიუანსები. ყველაზე საინტერესო არის ის, რომ ეს დამცველები თვითონ ტრადიციული ურთიერთობებით ცხოვრობენ, ვითარებას გვერდიდან უყურებენ და ამაში ცუდს ვერაფერს ხედავენ.

ახალ თაობას არწმუნებენ, რომ ჰომოსექსუალიზმი ბუნებრივი მოვლენაა

ლი ოჯახი და ბავშვები? ყველამ შესანიშნავად იცის შობადობის სტატისტიკა, რომლის გრაფიკიც განუხრელად ეშვება ქვევით. უკვე 2030 წლისთვის ევროპის სახე უფრო შვევერემანი იქნება, ხოლო რა მოხდება 2050 წელს, ამის წარმოდგენაც კი მძიმეა. პომოსექსუალიზმით ასეთი მასივული პრობაგანდა იწვევს იმ ევროპის გადაგვარებას, რომელიც არსებობდა დღემდე. შეიძლება დაისვას კითხვა — რა შუაშია აქ საქართველო ან სხვა მართლმადიდებელი ქვეყნები, მაგალითად, რუსეთი? ამ ევროპელებს რაც უნდათ, ის უქნიათ თავიანთ ქვეყნებში, ვისთანაც უნდათ, მასთან დაწვენი, ჩვენ რა? მოცემულ მომენტში რუსეთს თავისი მკვეთრად უარყოფითი დამოკიდებულება აქვს პომოსექსუალიზმის მიმართ, საქართველოში კი ბოლო ხანს

არდასს ტანდენსია მსობრივად ვახლდაბა, მას შუაშია ზეგავლენა იქონიოს ყველაზე, მათ შორის, მოზარდებზე, რომლებიც უსმენენ დასავლურ მუსიკას, უყარებენ სერიკლას, ითვიისაბენ დასავლურ კულტურას და მასთან ერთად საეჭვო თანაბადროვე ფასეულობებს. რით დასრულდა ეს ყველაფერი ევროპისთვის, უხვობია, მებრამ კარგს არ უნდა ველოდოთ, მით უმეტეს, ისეთ პრობლემასთან ერთად, როგორც არის უკანონო მიგრაცია, მიგრანტები კი, რომლებიც უსმენენ დასავლურ მუსიკას, უყურებენ სერიკლასს, ითვისებენ დასავლურ კულტურას და მასთან ერთად საეჭვო თანამედროვე ფასეულობებს.

როცა მსგავს სარეკლამო პლაკატებს დაინახავს, ბავშვი ყველაფერს სხვანაირად აღიქვამს. ის ჩათვლის, რომ ეს ნორმალია. აი ასეთი აგიტაციის მთავარი ამოცანა: დაარწმუნონ ახალი თაობა, რომ პომოსექსუალიზმი ბუნებრივია და აქ განსაკუთრებული არაფერია.

სტატისტიკის თანახმად, გერმანიაში ლგბტ მოძრაობას მოსახლეობის 7,4% მიეკუთვნება, მამაკაცების 3,1% პომოსექსუალია, თუმცა ბერლინის ტრანსპარტენში (სხვათა შორის, 2001-2014 წლებში ბერლინის ბურგომისტრი იყო კლაუს პომპერიტი — გეი) ხშირად ხდება შემთხვევები — და პომოსექსუალებზე ნადირობენ ჩაქუჩებით ან ასხამენ მათ სალევას. ლაიფციგის უნივერსიტეტის განკუთვნილი სტუდენტების 41%-ს მიაჩნია, რომ საზიზღრობაა, როცა პომოსექსუალები ერთმანეთს საჯაროდ კოცნიან.

გარკვეული სახის მოტივაცია და პრობაგანდა ყალბი ლოზუნგით: „იცხოვრე თავისუფლად და სრულფასოვნად!“ და ისე, როგორც მიღებულია ამერიკაში, ევროპაშიც დაიწყეს ვითარების მიყვანა აბსურდამდე — სასამართლო გადაწყვეტილებების მიღებით უმცირესობის სასარგებლოდ, ტრადიციული ოჯახებისთვის ბავშვების წართმევისა და გეინყვილებისთვის გადაცემით და ამ ყველაფრით უმცირესობის მალა დაყენებით უმრავლესობაზე.

მატარა მაგალითი: გერმანიაში არსებობს ბევრი საგადასახადო სალარო და დაქორწინებული ადამიანებს შეუძლიათ აირჩიონ თავიანთი სალარო, რათა ცოტა ეკონომია გააკეთონ გადასახადების გადახდისას. გეინყვილებს, რომლებიც არაოფიციალურად არიან დაქორწინებულნი, შეუძლიათ აიღონ შეღავათიანი გადასახადების სალარო, ოფიციალურად დაქორწინებულებს კი ასეთი შესაძლებლობა არ აქვთ.

ამასთანავე, სკოლებში ატარებენ გაკვეთილებს საგანში „90 წუთი სექსუალური მრავალფეროვნების შესახებ“, რომელიც შემუშავებულია ბერლინისა და ბრანდენბურგის სექსუალური უმცირესობების მიერ ბერლინის მთავ-

რობის (ბურგომისტრი ვოვერა-იტის მიერ, რომელმაც საჯაროდ განუცხადა საზოგადოებას: „მე ვარ გეი, და ეს არის ნორმალია!“) მხარდაჭერით. ამის შემდეგ ბერლინელი მოზარდები ერთმანეთზე ატარებენ ექსპერიმენტებს და იღებენ პომოსექსუალურ გამოცდილებას, მაგრამ მათი მხოლოდ ძალიან ცოტა პროცენტი ხდება პომოსექსუალი, თუმცა აქ გამოცდილება უკვე აქვთ.

ჩვეულებრივი თანამედროვე არგუმენტი „მრავალფეროვანი სექსუალური ცხოვრების“ დასაცავად ასეთია: თუ ადამიანმა გადაწყვიტა სექსუალური გამოცდილების მიღება, მაშინ ეს მისი შეგნებული არჩევანია, რომელშიც ის აბსოლუტურად თავისუფალია. მაგრამ ასეთი დამცველები რატომღაც ხმას არ იღებენ იმაზე, რომ მიმდინარეობს პომოსექსუალიზმის მასივური პრობაგანდა.

არადა, ადამიანებს შორის განსხვავების მისახვედრად 2-3 სასკოლო გაკვეთილიც საკმარისია. ის კი, რაც ხდება, სრულიად სხვაა. ეს არის სექსუალური ორიენტაციის შეცვლისკენ რეალური მოწოდების მიერ ბერლინის მთავ-

ინტერნეტში გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთელა

საქართველოში ტრადიციულ ფასეულობებზე დაწყებული შტურმი გადაწყვეტ ფაზაში შევიდა. გეი და ლესბოპროპაგანდა პიკს აღწევს. დარწმუნებული ბრძანდებოდით, რომ მომავალ გაზაფხულზე აუცილებლად ეცდებიან, რომ გეიადღობა ჩატარდეს და ლგბტ პირებმა ამაყად გაიარონ ქუჩაგზი. ოღონდ ეს მცდელობა, რომორც არასდროს, ისე იქნება მხარდაჭერილი დასავლეთიდან და უპრეცედენტო დაფინანსებაც წამოვა.

«ევროპული ფასეულობებით» გამოწვეული ზნეობრივი დეგრადაცია

რამდენიმე თვის წინათ შიდა ქართლის პოლიციაში არასრულწლოვანთა პორნოგრაფიის დამზადება-გავრცელების ბრალდებით რამდენიმე პირი პასუხისმგებლობაში მისცა. მაშინ საქმეში უცხო ქვეყნის მოქალაქეც იყო ჩართული, რომელიც ანალოგიური დანაშაულისთვის ადრე სხვა ქვეყანაში უკვე იყო გასამართლებული. საინტერესოა, რომ დაკავებულთა შორის არიან ბავშვების მშობლები და პედაგოგები.

გასულ კვირაში შსს-მ ანალოგიური ბრალდებით შიდა ქართლში კიდევ 11 პირი დააკავა. სამწუხაროდ, ისევ მშობლები არიან საქმეში ჩართული და, იმის მიუხედავად, რომ თავად მშობლები ბრალდებულს უარყოფენ, პროკურატურამ წარმოადგინა ვიდეომტკიცებულებები, რომლებშიც ჩანს, რომ მშობლები ესწრებიან პროცესს, როცა მათ არასრულწლოვან შვილებს ფოტოებს მიშველს უღებენ. ახლა, თუ ვინმე იტყვის, მშობელი ვერ სვამდა, რატომ უღებდნენ მათ სრულიად შიშველ შვილებს ფოტოებს და სვამდა ამ ფოტოებს, მშობელი ვერ უღებდა, რატომ უღებდნენ მათ სრულიად შიშველ შვილებს ფოტოებს და სვამდა ამ ფოტოებს, რატომ უღებდნენ მათ სრულიად შიშველ შვილებს ფოტოებს და სვამდა ამ ფოტოებს, რატომ უღებდნენ მათ სრულიად შიშველ შვილებს ფოტოებს და სვამდა ამ ფოტოებს...

რუ ჩემია". გასულ კვირას პოლიტიკური პროცესების ფონზე ჩაიკარგა ძალიან მნიშვნელოვანი რამ: საქართველოს კინოთეატრებში გაიმართა პრემიერა ფილმისა, რომელიც ლესბოსურ სიყვარულზეა. **გაიარა-პაპანდის შემდეგ ქართულ საზოგადოებას ლესბოსური სიყვარული უჩველეს და ამტკიცებენ, რომ ეს ყველაფერი ძალიან კარგია, რომ ეს ჩვეულებრივი ამბავია, რომ არ „თხავს“ და მერა რა, თუ ლესბოსელი ხარ ან გეი, ეს ხმადაღმა უნდა იყოს, არ და უფრო მეტიც, პროპაგანდა გასწავლოს.** ის, რომ საქართველოში მიმდინარე ეს პროცესები დასავლეთიდან არის მართული, იქიდანაც გამომდინარეობს, რომ ფილმი „და ჩვენ ვიცეკვეთ“ მთავარი როლის შემსრულებელი მსახიობი მაკაკაცის როლის საუკეთესო შემსრულებლის ნომინაციაზე წარადგინეს ერთ-ერთ ფესტივალზე და ფილმის პროდიუსერებს იმედიც აქვთ, რომ აღნიშნული ფილმი „ოსკარის“ ნომინანტიც გახდება. არადა, თვით ფილმი არც მსახიობების უზადო შესრულებით გამოირჩევა, არც ო. ჰენრის ნაწარმოებების დარი სცენარით და, საზოგადოდ, ერთი მდარე ფილმია, მაგრამ, ვინაიდან მას ასეთი მწვავე რეაქცია მოჰყვა, მიხვდნენ დასავლეთში, რომ საქართველოში, ბოლომდე „გააპარკონ“ გეომა და ამიტომ ფილმს ფესტივალიდან ფესტივალზე დაათრევენ უპატრონო ცინიკალივით.

ის, რომ საქართველოში მიმდინარე ეს პროცესები დასავლეთიდან იმართება, იქიდანაც გამოდის, რომ ფილმი «და ჩვენ ვიცეკვეთ» მთავარი როლის შემსრულებელი მსახიობი მაკაკაცის როლის საუკეთესო შემსრულებლის ნომინაციაზე წარადგინეს ერთ-ერთ ფესტივალზე და ფილმის პროდიუსერებს იმედიც აქვთ, რომ აღნიშნული ფილმი „ოსკარის“ ნომინანტიც გახდება. არადა, თვით ფილმი არც მსახიობების უზადო შესრულებით გამოირჩევა, არც ო. ჰენრის ნაწარმოებების დარი სცენარით და, საზოგადოდ, ერთი მდარე ფილმია, მაგრამ, ვინაიდან მას ასეთი მწვავე რეაქცია მოჰყვა, მიხვდნენ დასავლეთში, რომ საქართველოში, ბოლომდე „გააპარკონ“ გეომა და ამიტომ ფილმს ფესტივალიდან ფესტივალზე დაათრევენ უპატრონო ცინიკალივით.

ტკიცებს ბრალდება, ზოგს ვერა, მაგრამ ფაქტია, რომ ეს პრობლემა უდიდეს ტვირთად აწევს ზესახელმწიფოს. რა გაემოდის? ამერიკაში სექსუალური განათლება აკლიათ ბავშვებს? პატარაია ხომ სწორედ ამერიკული მოდელის შემოტანას ითხოვს, ამ სტატისტიკიდან კი ჩანს, რომ ეს მოდელი არ ამართლებს. ანუ, იქ ბავშვებს სექსუალური განათლება აქვთ, მაგრამ, ამის მიუხედავად, არასრულწლოვანთა პორნოგრაფიის ინდუსტრია, პრაქტიკულად, ყვავის. სხვათა შორის, იმავე ამერიკაში ამ ბრალდებით პასუხისმგებლობაში 10 ათას ადამიანს მეთქი მისცეს. ზოგს დაუშ-

ბისა და პროგრამის ამოღება მოითხოვს, აქაოდა, ამ პროგრამამ ჩვენი შვილები უფრო გარყვანა. გამოდის, **ამერიკაში მიდის იმ გზაზე, რომელიც ჩვენ დღეს ვართ; ჩვენ კი გვსურს, გადავიდეთ იმ რაღაცეებზე, რომლებიც დღეს ჩვენს საზოგადოებაში არ არის, პროცენტულად საქართველოში მეტი გამოდის, მაგრამ ნურას უკაცრავად, ბატონებო! აქ საუბარი იმაზეა, რომ პროცესმა, რომლის დანერგვაც აქ გსურთ, ამერიკაში არ გაამართლა და გინებავთ, პროცენტულად დათვალეთ, გნებავთ — უპროცენტულად, სმსსუალური განათლება, სმსსუალური განათლება სკოლებში შემოღება სკოლებში გამოსავალი ნამდვილია არ არის!**

200 ათასი მშობელი გამოვიდა?! დიდი ამერიკისთვის ეს თურმე პატარა რიცხვია. ზუსტად ვიცით, იმასაც გვეტყვიან, 330-მილიონიანი ამერიკისთვის 10 ათასზე მეტი ადამიანის დაკავება ბევრი არ არის, პროცენტულად საქართველოში მეტი გამოდის, მაგრამ ნურას უკაცრავად, ბატონებო! აქ საუბარი იმაზეა, რომ პროცესმა, რომლის დანერგვაც აქ გსურთ, ამერიკაში არ გაამართლა და გინებავთ, პროცენტულად დათვალეთ, გნებავთ — უპროცენტულად, სმსსუალური განათლება, სმსსუალური განათლება სკოლებში შემოღება სკოლებში გამოსავალი ნამდვილია არ არის!

ყველაფერში ჩართული იყვნენ. უდანაშაულობის პრეზუმციით, არაფრის მტკიცებას არ ვაპირებთ, მაგრამ, ვიდრე რომ დაგიდებენ, რომელიმე მშვიდად უყურებ, როგორ უღებს ვიღაც კაცი შენს არასრულწლოვან შიშველ შვილს ფოტოებს და როგორ გიხდის მერე ამ ფოტოებში მანქანის საყიდელ ფულს, უნდა იცოდეს, რომ საქმე კრიმინალთან გაქვს, რადგან ჩვეულებრივი ფოტო ათასები არ ღირს და ისიც შესაძლოა, რომ ყველა სახლში ინახებოდე ჩვილი ბავშვების შიშველი ფოტოები, რომლებშიც ათასებს არავინ ვთავაზობს. რა თქმა უნდა, ეს პრობლემაა, მაგრამ ზუსტად ისეთივე პრობლემა, როგორც, მაგალითად, ჩვილების უარყოფილი მშობლებისაა. პროცენტულად მცირეა, მაგრამ მაინც არის ბარკვეული რაოდენობა იმ დედაებსა თუ მამებს, რომლებიც შიშველს სანაბრებზე აგდებენ, სასაზოგადოებო კლავინ. ეს რას დავაბრალოთ: არასწორ სმსსუალურ განათლებას? არ იცოდნენ, რომ ბავშვი შიშველია ჩასახულიყო? თუ, სკოლაში რომ მივლით სექსუალური განათლება და შემდეგ ჩასახულიყო ბავშვი, აღარ უარყოფდნენ და აღარ განიარაღებდნენ სასიკვდილოდ? ეს არის რიგითი კრიმინალი, რომლის მსგავსიც ყველა ქვეყანაში ხდება და მას, სექსუალური განათლებით კი არა, ცნობიერების ამაღლებით, ქართული ტრადიციების დაცვით უნდა ვებრძოლოთ, ჰო, იმ ტრადიციების, რომლებიც წინაპრებმა დაგვიტოვეს და რომელთა გაქოლიკება აქტიურად მიმდინარეობს.

ერთი რამ ცხადია — საქართველოში ტრადიციულ ფასეულობებზე დაწყებული შტურმი გადაწყვეტ ფაზაში შევიდა. გეი და ლესბოპროპაგანდა პიკს აღწევს და დარწმუნებული ბრძანდებოდით, რომ მომავალ გაზაფხულზე აუცილებლად შეეცდებიან, რომ გეიადღობა ჩატარდეს და ლგბტ პირებმა ამაყად გაიარონ ქუჩაგზი. ოღონდ ეს მცდელობა, როგორც არასდროს, ისე იქნება მხარდაჭერილი დასავლეთიდან და უპრეცედენტო დაფინანსებაც წამოვა. ნელს გეიადღობის ვერჩატარებისა და მათი დევნის შემდეგ დასავლეთიდან არავითარ ათასი დოლარი გადმოირიცხა ამ ორგანიზაციის გასაძლიერებლად და, ახლა ჩუმად რომ არიან, არ ნიშნავს იმას, რომ არ ემზადებიან; პირიქით — ძლიერდებიან, საზღვარგარეთ წვრთნას გადიან და რეპეტიციებსაც ატარებენ. სწორედ ესაა პრობლემა და არა რამდენიმე ავადმყოფი ადამიანის დაკავება, რომელთა მსგავსი მეტ-ნაკლები ოდენობით ყველა ქვეყანაში არსებობს.

ბასო ბარბაქაძე
P.S. პედოფილის საქმეზე დაკავებულთა ადვოკატმა განაცხადა: „მე ქართული ფილმები მინახავს, მაგალითად, „მაგდანას ლურჯა“ და „არაჩვეულებრივი გამოფენა“, რომლებშიც შიშველი ბავშვები ჩანან. ეს პორნოგრაფიაა?! თქვენ გაქვთ ეგ ფილმები ნახული?“
ბატონო ადვოკატო, „ნახული“ არა, „ლ“ ამოაგდეთ ამ სიტყვიდან და მიხედეთ საქმეს!

გაუთავაპალი მიტინგები, ქალაქის ცენტრალური პროსპექტის გადაკეცვა, სამთავრობო შენობებისა და პარლამენტის ბლოკირება არა მხოლოდ ჩვენ გვიქმნის დისკომფორტს, არამედ ამ ჩამოსულ უცხოელ ტურისტებსა და გიზენსმენებსაც. გასულ ზაფხულს ანტირუსული გამოსვლების შედეგად დავიშვიდობეთ რუს ტურისტებს, რომელთა რაოდენობა გაცილებით მეტი იყო, ვიდრე სხვა ქვეყნებიდან ჩამოსული ირთიერ ადამიანები.

საქართველოში, განსაკუთრებით მის დედაქალაქში მიმდინარე პროცესები, რომლებსაც ხშირად პოლიტიკურ პროცესებად მოიხსენიებენ, საერთაშორისო ბრძოლაა და მეტი არაფერი. ზაფხულში დაწყებული ბაკქანალია დღემდე გრძელდება და, როგორც ე. წ. პოლიტიკოსების ნაწილი ამბობს, მანამდე გაგრძელდება, სანამ „საოცნებო“ ხელისუფლება დაპირებას არ შეასრულებს 2020 წლის არჩევნების მხოლოდ პროპორციული სისტემით ჩატარებაზე.

„ნაცმოდრობისა“ და მისი განაყოფი „ევროპული საქართველოს“ უტიფარი ლიდერები კატეგორიულად ითხოვენ რეგარდულ პროპორციულ არჩევნებს, წინააღმდეგ შემთხვევაში დრამატულ მომავალს უწინასწარმეტყველებენ ბიძინა ივანიშვილს. მას პოლიტიკურ ავადმყოფსა და ამდღერეული ტვინის პატრონს უწოდებენ, გარემოცვას კი კლოუნების გუნდად მოიხსენიებენ.

ხელისუფლება ჯიუტად აცხადებს, რომ ახსოვს თავისი დაპირება, მაგრამ ობიექტური თუ სუბიექტური ვითარების გამო ვერ ასრულებს... და, ამაში გასაკვირი არაფერია, ვინაიდან სხვა ქვეყნებშიც, მათ შორის, ევროპულშიც, მმართველი პარტიები ხშირად ჰპირდებიან ამომრჩევლებს ბევრ რამეს, მაგრამ ვერ ასრულებენ. დაახლოებით ასეთი განმარტება მოისმინა საზოგადოებამ პარტია „ქართული ოცნება“ თავმჯდომარე ბიძინა ივანიშვილისგან სატელევიზიო გამოსვლისას.

გარდა ამისა, მან ბევრი სხვაიც თქვა, რამაც ხალხი მისდამი ნეგატიურად განაწყობა. დარწმუნებული ვარ, საზოგადოება ახლა მაინც მიხვდა ივანიშვილის დამოკიდებულებას ამომრჩევლისთვის მიცემული დაპირებების მიმართ. ასეთი ხომ უამრავი იყო 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების ჩატარებამდე და მის შემდეგაც. ივანიშვილი ოლიმპიური სიმშვიდით აცხადებდა, რომ ყველაფერი შეასრულა, მაგრამ საზოგადოება ბრმა და ვერ ხედავს.

ლიდერის სიტყვებით გათამამებული მისი პარტიის წევრები, საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ორგანოების წარმომადგენლები, თუთიყუშებით იმეორებენ თავმჯდომარის სიტყვებს, ამიტომ მოსახლეობა არჩევნების მიმართ გულგრილია, მასში ამომრჩეველთა ნახევარზე მეტი არ მონაწილეობს. ხალხს მოუხერხდა მიტინგები, სახელისუფლო შენობა-ნაგებობების პიკეტები, გაუთავებელი დარბაზები, უწმინდური ლანძღვა-გინება და გაუთავებელი მუშტი-კრივი, ტელეკონფერენციები, სატელევიზიო მიკროფონებზე და არაპროფესიონალურად გაშუქება. ისინი რატომღაც საქართველოს დამაქცევარ ოპოზიციურ პარტიებს უფრო უჭერენ მხარს. ბევრჯერ გამოვთქვი მოსაზრება და გავიმეორებ: ხელისუფლება დანაშაულებრივ შეცდომას უშვებს, ასეთი მანებელ პარტიებს ბიუჯეტიდან რომ აფინანსებდნენ. შენ ზერე და იკითხე, როგორც პოლიციის, ასევე ოპოზიციის უსაქციელობა კი გრძელდება უსასრულოდ. ნუთუ არ გებრალბათ დაბეჩავებული ჩვენი ხალხი?!

2012 წელს გაცემული დაპირებები 2019 წელსაც რომ არ შესრულებულა, ვის მოეთხოვება პასუხი? ცხადია იმას,

ვინც ამ დაპირებებით მოიგო ხალხის გული და მანაც უყოყმანოდ მხარი დაუჭირა ხელისუფლებას მოსასვლელად. „ოცნება“, რომელიც, დიდი ხანია, დაეჩვია ტყუილებს, დღეს ველარ გადაეჩვევა, ამიტომ სულაც არ არის გასაკვირი, რომ მას პროპორციულ საარჩევნო სისტემაზე გასულ ზაფხულს გაცემული დაპირება „დაავინყდა“. გასაკვირია პარტიის ლიდერების სიჯიუტე და თავებდობა, რითაც ფაქტობრივად ამ პარტიის გენერალური მდივანი, თბილისის მერი **ქაბაქაძე**.

ქალაქის მერი პარტიულ თანამდებობას არ უნდა ითავსებდეს. ის პარტიული საქმეებით, მით უმეტეს, არჩევნებით არ უნდა იყოს დაკავებული, ვინაიდან დედაქალაქის ზღვა პრობლემები მოითხოვს მერის მხრიდან მთელი ყურადღების ქალაქე კონცენტრირებას.

თბილისისთვის კატეგორიულად მიუღებელია დანაშაულებრივი და დაუმთავრებელი სამუშაოები, გადათხრილი ქუჩები, ერთმანეთში არეული ნაგავი, მტვერი და ტალახი, ავტომანქანების სავალი დავიწროებული ქუჩები, გამოუყენებელი ველობილიკები, მოუწესრიგებელი სატრანსპორტო მოძრაობა, გამწვანების დაუსრულებელი სამუშაოები, დანაშაულებრივად და უგუნურად ჩატარებული ტენდერები, ბინძური მტკვარი, დაჭაობებული ტერიტორიები და სხვ.

მდულარე დრო დაოკდით, ქართველბო!

„ოცნება“ სიცრუეში ადანაშაულებს „ნაცმოძრაობას“, „ნაცმოძრაობა“ კი — „ოცნებას“. ერთი სიტყვით, „ლორმა ღორს უთხრა: შე დრუნჩინაო“. აი ამ ორის ჭიდილში, გაუთავაპელსა და ქვეყნისათვის დამანგრეველში, ხალხი აღარავის ახსოვს, რაც ადამიანებში ორივე პარტიისადმი ზიზღსა და უნდობლობას იწვევს. დარწმუნებული ვარ, ნაცები თავიანთი განმტკიცებით რომ არ ყოფილიყვნენ, ამომრჩეველი ზედაც არ შეხედავდა მატყუარა, უმაქნის „ოცნებას“, ნეპოტიზმით, მომხვეჭელობით, არაპროფესიონალიზმით, მახინჯი საკადრო პოლიტიკით სახელგანთქმულს.

სადმი ზიზღსა და უნდობლობას იწვევს. დარწმუნებული ვარ, ნაცები თავიანთი განმტკიცებით რომ არ ყოფილიყვნენ, ამომრჩეველი ზედაც არ შეხედავდა მატყუარა, უმაქნის „ოცნებას“, ნეპოტიზმით, მომხვეჭელობით, არაპროფესიონალიზმით, მახინჯი საკადრო პოლიტიკით სახელგანთქმულს.

კოაბიტაცია, რომელიც „ოცნებამ“ ხალხს შესთავაზა, სულაც არ იყო გამომწვეული ჰუმანიზმით, მას „ბუა“-ს ფუნქცია უნდა შეესრულებინა: არ ავიკრივეთ და იცოდეთ, ისევ ნაციონალები მოვლენ ხელისუფლებას! 2012 წლიდან იციატვივა იყო. პროპორციული ნულოვანი ბარიერის შემოღება კი, ჩემი აზრით, პოლიტიკური შეცდომაა.

ყურადღება ნაციონალებზეა გადატანილი: „აქ ნათლად იკითხება „ნაციონალური მოძრაობის“ ჩვეული ხელნერა, რომელიც სიცრუის ტორაჟებით ცდილობს საზოგადოების შეცდომაში შეყვანას“. „ოცნება“ სიცრუეში ადანაშაულებს „ნაცმოძრაობას“, „ნაცმოძრაობა“ კი — „ოცნებას“. ერთი სიტყვით, „ლორმა ღორს უთხრა: შე დრუნჩინაო“. აი ამ ორის ჭიდილში, გაუთავებელსა და ქვეყნისათვის დამანგრეველში, ხალხი აღარავის ახსოვს, რაც ადამიანებში ორივე პარტი-

ული ელიტა, ექსპერტები, საზოგადოების ნაწილი ტალახს ესვრიან ერთმანეთს. ამ ამაზრზუნმა ვითარებამ ხალხს ტელევიზია შეაშულა, განსაკუთრებით „ტე-პირველი“, სადაც ჟურნალისტები გრიგოლია, ჟიჟილაშვილი, სანაია, ნაცვლადამეტრალური და ობიექტური პოზიციისა, მხარედ გვევლინებიან, ოპოზიციის მხარედამეტრალური და ობიექტური საზოგადოება სასონარკვეთილი, დაბეჩავებული, საგონებელში ჩავარდნილი, უიმედოდ სვამს კითხვას: გვეშველება რამე?

კეთილგონიერი საზოგადოება ამბობს, რომ უპასუხისმგებლო „ქოც-ნაცებსა“ და სხვა პარტიებს მხოლოდ თანამდებობები, ბიუჯეტის, ე.ი. ხალხის ფულით უზრუნველყოფენ, დროსტარება, უცხოეთში ბიზნესკლასით გუნდგუნდად ფრენა და ხუთვარსკვლავიან სასტუმროებში ბიუჯეტის მიზნად და არა ხალხისა და ქვეყნის კეთილდღეობა სურთ. პარლამენტის ბლოკირებით, პოლიცია-ოპოზიციის პერმანენტული შეხლა-შემოხლის ფონზე გაუთავებელი პიკეტებით, მიტინგებით, ქალაქის პარალიზებით ხალხი შეღონებულია. ამ დროს ქალაქის მერი და პარლამენტის თავმჯდომარე კი მიემგზავრებიან იტალიაში გასართობად. რა ჰქვია ამას,

თუ არა ხალხის შეურაცხყოფა და მასხრად აგდება?! „ოცნება“ ისეა დარწმუნებული მომავალ გამარჯვებაში, რომ ზემოთ მოყვანილ კურიოზულ ფაქტს არაფრად აგდებს. ივანიშვილმა განაცხადა: არჩევნებში 50%-ზე მეტს დავაგროვებთო.

რა გაეწყობა. რომ იტყვიან, ძალა აღმართს ხნავს. ეს ძალა ფულია, მაგრამ არც ოპოზიციას უფულო, განსაკუთრებით — ნაცები, თუმცა, მიუხედავად ამისა, ის აქციებზე ხალხის საჭირო რაოდენობას ვერ აგროვებს, ხელისუფლებას რომ გადაჭრით შეუტოს, თუმცა ვინ იცის...

მათ დიდგლაობაში ქვეყნის ეკონომიკა სულს დაფავს, ლარი უფასურდება, ხალხის სოციალური პირობები უარესდება, დამშუღი მოსახლეობა ქვეყნიდან გარბის. „საქსტატის“ მონაცემებით, გასულ წელს 76 367 ადამიანი დატოვა ქვეყანა. ეს მონაცემები მეტია 2017 წლის მონაცემზე — 67 269 ადამიანი. საფრანგეთის შს მინისტრმა განაცხადა, რომ „2019 წლის პირველ ნახევარში საქართველო იყო პირველ ადგილზე თავშესაფრის მაძიებელთა რაოდენობით. ეს ანომალიაა, რადგან საქართველო საფრანგეთის მიერ აღიარებულია უსაფრთხო ქვეყანად“. აი, ასეთ ცრუ ნარმოდგენას

უქმის ხელისუფლება საზღვარგარეთის ქვეყნების მთავრობებს. ქვეყანა, რომელშიც სამუშაო ადგილების დეფიციტია, სანარმოები, ფაბრიკა-ქარხნები არ მუშაობს, ექსპორტზე გასატანი პროდუქცია აბსტრაქციის საგანია; ჩვენი ექსპორტი ადამიანური რესურსია, ხალხი, რომელიც მასპინძელი ქვეყნების კანონმდებლობის დარღვევით ემიგრანტად რჩება იქ და მძიმე ფიზიკური შრომით მოპოვებული ფულით კვებავს შინ დატოვებულ ოჯახს. უცხოეთში ფეხმოკიდებულს ოჯახიც გადაყავს იქ საცხოვრებლად. ასე იცლება ისედაც მცირერიცხოვანი საქართველო, ქართველების ნაცვლად კი ქვეყანაში უამრავი გადამთიელი შემოედინება.

ამის შემყურე საქართველოს ხელისუფლება, ნაცვლად თავისი ქებისა და ყოყმობისა, ნამდვილი საქმით უნდა იყოს დაკავებული — ხალხს უნდა დაანახოს, რომ, თუ იშრომებს, შედეგიც არ დააყოვნებს. ასე რომ მოქცეულიყო, არც დაპირებული პროპორციული სისტემის შერეულზე გაცვლა დასჭირდებოდა და არც ოპოზიციის დაუპირისპირებოდა ასე მწარედ, არც ქვეყანა იქნებოდა უმძიმეს მდგომარეობაში.

თუმცა ხელისუფლებას სადარდელი ნაკლები აქვს, რადგან უცხოეთში გადახვეწილი ცოცხალი ძალა აქ პრობლემებს აღარ უქმნის და ფულს კი გვიგზავნის, რომელმაც გასულ წელს პირდაპირ ინვესტიციებს 200 მილიონი დოლარით გადააჭარბა. ეს იმას ნიშნავს, რომ ემიგრაციის მაჩვენებელი იზრდება, ხოლო უცხოური ინვესტიციები მცირდება.

გაუთავებელი მიტინგები, ქალაქის ცენტრალური პროსპექტის გადაკეცვა, სამთავრობო შენობებისა და პარლამენტის ბლოკირება არა მხოლოდ ჩვენ გვიქმნის დისკომფორტს, არამედ აქ ჩამოსულ უცხოელ ტურისტებსა და ბიზნესმენებსაც. გასულ ზაფხულს ანტირუსული გამოსვლების შედეგად დავიშვიდობეთ რუს ტურისტებს, რომელთა რაოდენობა გაცილებით მეტი იყო, ვიდრე სხვა ქვეყნიდან ჩამოსული ირთიერ ადამიანები.

ჩვენი უგუნური პოლიტიკოსების წყალობით ზაფხულის ტურიზმი ჩავარდა. ანალოგიური რამ არის მოსალალონი ზამთრის ტურიზმშიც, ვინაიდან რუსეთიდან შეკვეთები სასტუმროს ნომრებზე არ არის. ასე ამბობენ გუდაურის, ბაკურიანისა და ზამთრის სხვა კურორტების სასტუმროების მებატრონები.

ბიძინა ივანიშვილმა ღირსეული პიროვნებები კი არ დაიყენა გვერდით, რომლებიც, საბედნიეროდ, ბევრი გვყავს, არამედ უსახური ხალხით დააკომპლექტა პარლამენტი და მთავრობა.

გემოვნება აქვს ასეთი და რა ქნას?!

გონს მოდით და დაოკდით, ქართველებო!

ოპარ მარგველაშვილი,
საქართველოს საინჟინერო აკადემიის ვიცეპრეზიდენტი, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოსა და საერთაშორისო საინჟინერო აკადემიების წევრი, საქართველოსა და რუსეთის დამსახურებული ინჟინერი

გეორჯია

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სლოვაკეთამდე ცოტა ხნით ადრე თავისი ოქროს მარაგი (100 ტ) ბრიტანეთიდან დაიბრუნა პოლონეთმა. მოტივად დაასახელეს მსოფლიოში გეოპოლიტიკური ვითარების გართულება. კიდევ უფრო ადრე ამერიკასა და ინგლისში შენახული ოქროს მარაგები დაიბრუნეს თურქეთმა, გერმანიამ და სხვა ქვეყნებმა. გარდა ამისა, ბევრი ქვეყანა ბოლო წლებში სულ უფრო მეტ ოქროს ყიდულობს მარაგების გასაზრდელად.

სად არის ჩვენი ოქროს მარაგი, თუკი საერთოდ გაბვარდინა? ევროპის ქვეყნები ამერიკასა და ინგლისში შენახულ ოქროს მარაგებს იბრუნებენ

მოსაზრებას წარმოადგენდა სწორედ ცენტრისთვის საკუთარი ოქროს მარაგის მიბრუნება შესაძლებელია. დღეს ვითარება შეიცვალა. მრავალპოლუსიანი მსოფლიო იმასაც ნიშნავს, რომ ერთი რომელიმე ვალუტა, ჩვენს შემთხვევაში აშშ დოლარი, გაბატონებული აღარ იქნება და მსოფლიოს ყველა პოლუსს თავისი ფინანსები და, შესაბამისად, ფინანსების გარანტიად ყველა დროსა და ყველა ფორმაციაში მიჩნეული ოქროს მარაგი უნდა შექონდეს. ამა თუ იმ პოლუსს შიგნით მოქცეული ქვეყნის წონას, მის სასტატო პოზიციებს შიდა იერარქიული საფეხურის დასაკავებლად, სხვა ფაქტორებთან ერთად, უპირველეს ყოვლისა, მისი ოქროს მარაგი განსაზღვრავს. სწორედ ამიტომ ყველა ცდილობს საკუთარი ოქროს უკან დაბრუნებას.

სლოვაკეთის ყოფილი პრემიერმა რობერტ ფიცომ პარლამენტს მოუწოდა, უკან დაიბრუნოს ბრიტანეთში შენახული ქვეყნის ოქროს მარაგი. მისი თქმით, ინგლისელების ნდობა არ შეიძლება.

„რა ნდობა შეიძლება არსებობდეს ბრიტანელების მიმართ, მიუხედავად იმისა, რომ მათი მოხდეს, ჩვენი ოქროს ერთ გრამსაც ვერ ვიხილავთ“, — განაცხადა ფიცომ.

სლოვაკეთის ოქროს მარაგი 31,7 ტონაა და ინგლისის ბანკშია შენახული. სლოვაკეთამდე ცოტა ხნით ადრე თავისი ოქროს მარაგი (100 ტ) ბრიტანეთიდან დაიბრუნა პოლონეთმა. მოტივად დაასახელეს მსოფლიოში გეოპოლიტიკური ვითარების გართულება. კიდევ უფრო ადრე ამერიკასა და ინგლისში შენახული

ოქროს მარაგები დაიბრუნეს თურქეთმა, გერმანიამ და სხვა ქვეყნებმა. გარდა ამისა, ბევრი ქვეყანა ბოლო წლებში სულ უფრო მეტ ოქროს ყიდულობს მარაგების გასაზრდელად.

ყველაფრის თავიდათავი არის ის, რომ მსოფლიო ერთპოლუსიანი აღარ არის და მისი დაყოფა რამდენიმე პოლუსად დასკვნით ფაზაში შევიდა. ადრე, როცა მსოფლიო ორპოლუსიანი და შემდეგ ცოტა ხანს ერთპოლუსიანი იყო, პოლუსის ცენტრისადმი ერთგულების გარანტიას, მისდამი ლოიალური დამოკიდებულების გა-

განსაკუთრებით რთულია ვაჭარის გაზრდა

„ექიმ ვაჭარს გაზრდაში მისი მთავარი ყველა შესაბამისი უწყვეტ ჩვენს ყველა საერთაშორისო პარტნიორთან კოორდინაციით ვმოქმედებთ. იმედი მაქვს, რომ უახლოეს პერიოდში ამ მიმართ ინტერესს დასრულებას ყველა ერთმანეთს მივულოცავთ“, — განაცხადა პრემიერმა გორგი გახარია.

ბატონო გორგი, როდის იყო, რომ „საერთაშორისო პარტნიორებმა“ თუნდაც ელემენტარული საკითხი მოგვიგვარეს, გინდა, ოსებთან და, გინდა, ფაზებთან ურთიერთობაში? ამ „საერთაშორისო პარტნიორებზე“ ლაპარაკით იმდენი არ ქნათ, გაფრინდა ვილს პატიმრობა არ გაუხანგრძლივოთ.

პუტინმა და ლუკაშენკომ ორგანიზაციის ურთიერთობები დაარსებულა

სოჭში რუსეთისა და ბელარუსის პრეზიდენტების — ვლადიმერ პუტინისა და ალექსანდრე ლუკაშენკოს შეხვედრა გაიმართა, რომელშიც მნიშვნელოვანი საკითხები განიხილეს. მათი შეხვედრის შედეგად დადგინდა ურთიერთობები და დაარსდა ორგანიზაცია, რომელიც მოსახლეობის დასარსების შემდეგ ურთიერთობებს განუცხადებდა, რომ „ქვეყნებს შორის საკამათო საკითხების რაოდენობამ მნიშვნელოვნად იკლო“. კერძოდ, ორივე მხარემ მოახერხა, ერთმანეთის პოზიციები დაეახლოებინათ ნავთობისა და ბუნებრივი აირის საკითხებში.

როგორც რუსეთში ბელარუსის ელჩმა ვლ. სემაშკომ განმარტა, მხარეები სრულად შეთანხმდნენ ელექტროენერჯეტიკისა და საბაჟო სამსახურების ინტეგრაციის გეგმაზე, შეთანხმდნენ დარჩა მ პუნქტი 31-დან. სემაშკოს თქმით, მოიძებნა ბელარუსულ პროექტებზე შეზღუდვების გაუქმების გზები და ორ კვირაში შეთანხმდება რუსული გაზის ფასი ბელარუსისთვის.

ორი ქვეყნის ლიდერები ერთმანეთს კვლავ შეხვედრებიან 20 დეკემბერს სანქტ-პეტერბურგში. მანამდე უმაღლეს დონეზე მიღწეული შეთანხმებების საექსპერტო დამუშავება მოხდება.

რუსეთსა და ბელარუსს შორის მწვავე ტონის შერბილება და მთელი რიგი საკითხების მოგვარება სიგნალი უნდა იყოს საქართველოსთვის — რუსეთი პოსტსაბჭოთა სივრცეზე ძლიერდება.

სოროსის ორგანიზაციაში საქართველოს და რუსეთის შორის ახალი სკანდალის გამოწვევას ხელიწყო

ჯორჯ სოროსის ფონდის მიერ ნაკვეთი ორგანიზაციებისა და მასმედიის ნაწილი ცდილობს, ბერლინში მოკლული ტერორისტული წარსულის მქონე ზელიმხან ხანგოშვილის საქმე საქართველოსა და რუსეთს შორის ახალი სკანდალის ასაგორებლად გამოიყენოს.

საუბარია „ადამიანის უფლებების სწავლებისა და მონიტორინგის ცენტრზე“ (EMC), „რონდელის ფონდსა“ და ლიბერალურების რუპორზე სახელწოდებით „ნეტგაზეთი“. სწორედ ეს სოროსული პროპაგანდისტული მანქანის ერთ-ერთი მძღველია ცდილობს, „რონდელის ფონდისა“ და „იემსის“ ე.წ. ექსპერტების მეშვეობით საინფორმაციო ფონ-

ში შექმნას, რომ საქართველო თურმე არ იქცევა მართებულად, როდესაც რუსეთს არ უპირისპირდება ბერლინში საქართველოს მოქალაქეების მქონე ჩეჩენი ბოევითის თუ ტერორისტის ლიკვიდაციის გამო. არგუმენტად ამ „ექსპერტებს“ მოაქვთ, რომ გერმანიამ რუსეთს ბრალი დასდო ხანგოშვილის მკვლელობის საქმის გამოძიებაში არა-

საკმარისად აქტიურობაში და ორი რუსი დიპლომატი გააძევა ბერლინიდან.

სოროსის ფონდის დაქირავებულ „ექსპერტებს“ იმედი აქვთ, რომ „გერმანიის მიერ რუსეთის დიპლომატიების გაძევებისა და საქართველოს მოქალაქის მკვლელობაში რუსეთის სახელმწიფოს დადანაშაულების შემდეგ საქართველოს ხელისუფლება იძულებული იქნება, გამოხატოს პოზიცია“. ისინი პარალელს ავლებენ სკრიპალების საქმესთან და ისევე, რომ მამინ საქართველომ ქვეყნიდან ერთი რუსი დიპლომატი გააძევა.

რონდელის ფონდის „ექსპერტი“ შეუვალა: „სიფრთხილე არის არასწორი. რაც უნდა კონსტრუქციული პოზიცია დაიჭირო რუსეთთან, მას მაინც მოჰყვება შემდგომი ოკუპაცია და აგრესიული ქმედებები რუსეთის ხელისუფლების მხრიდან. ასე რომ, ერთადერთი სწორი გზა არის პრინ-

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

1917 წლის 25 ოქტომბრის კონტრევოლუციური სახელმწიფო გადატრიალება, ტაქტიკური თვალსაზრისით, ბრწყინვალედ იყო გააზრებული. დროებით მთავრობას საკამოდ სერიოზული ძალა (მუშაკი, ჯარისკაცები, მატროსები) უჭირდა მხარს, მაგრამ იმ დღეს, იმ მომენტში, იმ წუთში დროებითი მთავრობა მაინც მართლმართლად არაა. დროებითი მთავრობის „სიმატროვი“ დიდხანს არ გაგრძელდება. საათები, შეიძლება წუთებიც წყვეტდნენ. სწორედ ეს „წუთები“ არ გამოეპარა სტალინს. სხვა გზით ბოლშევიკები ძალაუფლებას ვერ დაუფლებოდნენ.

გაგრძელება. დასაწყისი №42-43, 2019 წ.

„სტალინის ფენომენის ახსნა მკვლევართა უბრალო გატაცება არ არის. სტალინის ფენომენის ახსნის გარეშე შეუძლებელია რუსეთისა (საბჭოთა კავშირის) და, საერთოდ, კაცობრიობის ისტორიის დიდი ეპოქის გააზრება. როგორც უნდა ვაფასებდეთ სტალინს, იგი უკვე ისტორიის კუთვნილებაა, იმ ისტორიისა, რომელიც თავის თავში მალავს პასუხს ზემოთ ჩამოთვლილ კითხვებზე და რომელთა გაცნობიერების გარეშე შეუძლებლად მიგვჩნდება სტალინის პოლიტიკური პორტრეტის სრულქმნა“ (პროფ. ვ. გურული. „სტალინის დიდი ექსპერიმენტი“).

პროფესიონალი ისტორიკოს-მკვლევარები ნაკლებ ყურადღებას უთმობენ ან სრულიად იგნორირებენ ისტორიის ამ უდიდეს ბუმბერაზს და ძალ-ღონეს არ იშურებენ სრულიად უმნიშვნელო საკითხის ფუნდამენტურად განსახილველად. ამ სამარცხვინო ფაქტს ორი მიზეზი აქვს: პირველი — ისინი ვერ ბედავენ სტალინის შესახებ არსებული ზღვრა მასალის შესწავლას და იციან, ხელმოცარულები დარჩებიან, თუ ვინმე, ვისაც კვლევა შეუძლია, იმრომებს და ღირსეულ დასკვნას დადებს, მათ სული აქვთ წარწყმედილი — ეშმაკს არიან მიყიდულები და უცხოეთიდან ფინანსდებიან. მეორე კატეგორიის სურს ისტორიკოსობა და ინტერესდება სტალინის თემით, მაგრამ მათ სტალინის ფენომენის განხილვად მიაჩნიათ ის, რომ, რაც შეიძლება მწარე თქვან სტალინზე, მაგალითად, ის, რომ სახე ნაყვავილარი ჰქონდა, მარცხენა ხელი — გამხმარი და დამოკლებული, კბილები — მეჩხერი და ჩაყვითლებული, მარცხენა ფეხის ორი თითი ერთმანეთზე მიტყუებული; რომ **ვაჭა-ფხავილამ** კაზეთ „ივერიის“ რედაქციის კბიდან ნიხლისკვრით ჩამოაგდო; რომ მისი დედა ბოზი იყო და ის ნაბიჭვარია: რომ ბევრ წიგნს კი კითხულობდა, მაგრამ მაინც გაუნათლებელი და ხეპრე იყო; რომ უკრაინელი ხალხის გასაწყვეტად გოლოდომორი მოაწყო; რომ 37 წელს სისხლის კალო დაატრიალა, სრულიად უდანაშაულო ადამიანები და ერები საცხოვრებელ ადგილებს მოსწყვიტა და გადაასახლა; რომ საქართველოში ინტელიგენცია გაყლიტა, ხალხი ძალით შეყარა კოლექტივში და შიმშილით დახოცა; ჩვენს კეთილშობილურ სახელმწიფო გერმანიას თავს დაესხა: თვითონ კი უნდოდა, გერმანიისთვის ჩაეხარებინა სსრკ თავისი რესპუბლიკებით, მაგრამ რუსმა ჯარისკაცებმა სტალინის ნების საწინააღმდეგოდ მტერი დაამარცხეს და ეს შრომისმოყვარე და პატიოსანი ხალხი განყვიტეს, თორემ ახლა „ბავარიული ლუდი თავზე დასასხმელად გვექნებოდა“; სტალინს არ უნდა ეპატიოს ის, რომ მთვრალმა კომპოზიტორ **მე-ბენი მიქალაძემ** შამფურის ყურებში გაუყარა, — ჩემზე უკეთესი სმენა რატომ გაქვს. **ტიციან ტანიძეს** კი თურმე ნაკემი ადგილები დაუღუპა. ზოგმა ისიც არ იცის, რომ **პაოლო იაშვილი** (ერთმა იდიოტმა ისიც თქვა, სტალინმა **პაპული კოპლილი** დახვრიტაო) თურმე სტალინს თავისი ხელით დაუხვრეტია. ამტკიცებენ, როგორი ტანჯვით ამოჰხადა სული სტალინმა „განძის გუშაგ“ **მეძინიშვი** **თაყაიშვილისა** და ქართული ისტორიოგრაფიის მამა — **ივანე ჯავახიშვილს**.

მე აქ ერთი ჩემი მოგონილი სიტყვაც არ დამიწერია, ყველაფერი ამოვიკითხე ჩვენი „სახელოვანი“ ისტორიკოსების „შემოქმედებიდან“ და, თუ ვინმეს პრეტენზია გაუჩნდება, შემდეგ საგაზეთო წერილში ამ ვაიისტორიკოსების გვაგრაფსაც დავასახელებ. ან განსვენებული ჩემი მეგობარი, მწერალი და პუბლიცისტი იმასაც ამტკიცებდა, რომ ილიას ვერაფერს მოკლავდა სტალინის გარდაო. ისე ჩავივლიდა სამარეში, თავისი ნათქვამის „ჭეშმარიტებში“ ეჭვი არ შეჰპარვია. * „სტალინი ილია ჭავჭავაძესთან დამოკიდებულებაში განსაკუთრებულ ტაქტსა და თავშეკავებას იჩენდა. იგი არც 1901-1904 წლებში და არც შემდგომ პერიოდში ილიას წინააღმდეგ წამოწყებულ ბინძურ კამპანიაში არ ჩაბმულა. ილიას მიერ ხელდასხმულ მოღვაწეს კარგად ესმოდა ერის მამის დამსახურება, მისი ადგილი საქართველოს ახალ ისტორიაში“ (პროფ. ვ. გურული. „სტალინის დიდი ექსპერიმენტი“). აი ეს არის ნამდვილი მეცნიერული კვლევის შედეგი. საქართველოს ეროვნულ მოძრაობაზე ნათელ წარმოდგენას გვაძლევს საქართველოს სირცხვილად ნოდებულის მენშევიკური ხელისუფლება, რომელმაც განახლებული საქართველო ტერიტორიულად და, ბოლშევიკები რომ არა, მენშევიკების მოძღვართ-მოძღვარ **ნოე ჟორდანიას** გამზადებული ჰქონდა რუკა, რომელზეც აღნიშნული იყო, ამიერკავკასიის რესპუბლიკებს რა ნილი ეკუთვნოდათ, როგორც თბილისიდან, ასევე სრულიად საქართველოს ტერიტორიიდან. XX საუკუნის დასაწყისში საქართველო უზარმაზარ ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და დემოგრაფიულ დეგრადაციას დრო განიცდიდა, ეს იგრძობა როგორც ისტორიულ, ისე ლიტერატურულ და პუბლიცისტურ წყაროებში, კულმინაციური წერტილის კი ამ მოვლენებზე მენშევიკების ხელისუფლების პერიოდში მიაღწია. 1980-1990-იან წლებში კიდევ უფრო შორს წავიდა ეროვნული მოძრაობის მეორე თაობა. ნაცვლად იმისა, რომ მოლაპატე კომუნისტების საწინააღმდეგოდ აღემართათ მსოფლიოში პირველი სოციალური სახელმწიფოსა და თანასწორუფლებიანობის მედროის — სტალინის პორტრეტი, რომელიც ფეხით გათელეს ათასი ჯურის ოლიგარქებმა და ქვეყნის გამყიდველებმა, წინა პლანზე წამოიწია ბოხოხიანი, გაუპარსავი კაცის ჯოხზე ნაშობი სოციალური სახელმწიფო, რომელსაც მეც კი, ამ ხნის კაცი, ვერ ვცნობდი, ვინ იყო. გავიდა ხანი და „მსოფლიო პოლიტიკისა და დიპლომატიის მეგავარსკვლავი“ ლევილის სოფ-

სტალინი ქართულ ისტორიოგრაფიაში

გაცემა ჭირს, თუმცა ზოგერთი ვარაუდის გამოთქმა შეიძლება:
1. სტალინი სწორად განჭვრიტა, რომ ქართული ეროვნული მოძრაობა XIX საუკუნის 90-იანი წლებიდან კრიზისში შევიდა. ეს მოძრაობა უკვე იმაზე მეტს ველარ მიაღწევდა, რასაც მიაღწია წინა ათწლეულებში. XIX საუკუნის დასასრულსა და XX საუკუნის დამდეგისათვის ქართული ეროვნული მოძრაობა ცალკეულ მიმდინარეობებად დაიშალა. ეროვნული მოძრაობის გამოლიანება უპერსპექტივო ჩანდა;
2. სტალინი ზუსტად გააანალიზა რუსეთში შექმნილი ვითარება. რუსეთის დეცენტრალიზაცია, ქვეყნის ფედერალიზაცია და ავტონომიზაცია

სასიკვდილო საფრთხით ემუქრებოდა უზარმაზარ იმპერიას, ველიკოროსები კი იმპერიის ნგრევას არ დაუშვებდნენ. სწორედ ამიტომ, ქართველ ერს, სურდა თუ არ სურდა, იმპერიის შემადგენლობაში უნდა ეცხოვრა და თავისი უახლოესი მომავალიც ამ რეალობიდან გამომდინარე განესაზღვრა.
3. სტალინი დარწმუნებული იყო, რომ რუსეთის ევროპიზაცია შეუძლებელი იყო. რუსეთი ჯერ კიდევ დიდხანს დარჩებოდა თვითმყოფად, მხოლოდ რუსულ სახელმწიფოდ. რუსეთისთვის მიუღებელი იყო პოლიტიკური, ეკონომიკური თეორია, მათ შორის ევროპაში იმხანად ძალზე პოპულარული სოციალისტური

«ნოე ჟორდანიამ გააკეთა მოსახება, ოკოშიოდა პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ნაკომადგენლის წინაშე: მთელი საათის განავლობაში გვიბატოხვება, რომ თბილისი საქართველოს დედაქალაქი კი არ არის, არამედ ინტერნაციონალური ხანტიკა, რომლის სამხრეთ-აღმოსავლეთი ნაწილი და იმის იქით მდებარე ტერიტორია ეკუთვნის სომეხებს და აზერბაიჯანელებს და მხოლოდ დასავლეთის მესამედი — «პერს» — და აქით მდებარე ტერიტორია გვიკუთვნის ქართველებსო. ნაკომადგენიანთ, რა პასუს მიიღებდა ჩვენთან ეს მოგაპალი «საქართველოს თავგადასავალი», რომლითაც დეკრეტად გვწყვიტა და მოგვიპოვინა! მდებარე მან ინტერბარი არ გავიტანა, რადგან ეს იყო მისი რწმენა, მკავალზის განხილავალი და 1912 წლის რკიითაც გეჭად-დასეული... კიევი»

ლიდან ჯერ სამების საკათედრო ტაძარში გადმოასვენეს და ატირეს მთელი საქართველო, შემდეგ კი ქამარხანჯლიანი საზოგადოების ერთმა წინამძღვრმა დიდი გლოვის ზარით მთაწმინდის მიწას მიაბარა ილიას გვერდით. მოხდა სასწაული. მკვლელს მოკლულის გვერდით დაუდეს ბინა (საეჭვოა, დიდხანს იყვნენ ერთად — გრ. ონიანი). მეგერა, რომ ქართველი ხალხი შემოიღობა ქუვიდან, რადგან მთვარე ზომაზე მეტად მოუახლოვდა დედამიწას (შექსპირი), მაგრამ მხოლოდ ერთს სჯეროდეს ეს და სხვა ამ მდგომარეობას სერიოზულად უყურებდეს, გამოდის, რომ სულელი ვარ მე და „ბედნიერი ვი“ კი — საქართველო. * „სტალინი კარგად იცნობდა ქართულ ეროვნულ მოძრაობას, რუსულ ნაროდნიკულ სოციალიზმს, საერთაშორისო და რუსულ ანარქიზმს, ევროპულსა და ქართულ სოციალ-დემოკრატის. რამ განაპირობა სტალინის არჩევანი, რატომ დაუკავშირდა იგი მაინცდამაინც რუსულ სოციალ-დემოკრატის? ამ კითხვებზე პასუხის

ნოე ჟორდანი

დოქტრინა. რუსეთს განახლების საკუთარი, ორიგინალური გზა უნდა ეპოვა. სტალინი დაუპირისპირდა სრულიად ქართულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ მოძრაობას. სტალინსა და მის მიმდინარეობას სერიოზულ ძალად არავინ თვლიდა, კრიტიკის ღირსადაც არ მიიჩნევენ. უფრო მეტიც, უნდარმერისა და ოხრანკის მასალებში სტალინი რიგით მოღვაწედ არის წარმოდგენილი, მაშინ, როცა **ნოე ჟორდანი, სილინიგისტრო ჯიბლაძე, ვლადიმერ დარჩინაშვილი, ნოე რამიშვილი, არჩილ ჯორჯაძე, ვარლამ ჩიქაიშვილი** და სხვა მოღვაწეები იმპერიისთვის უაღრესად საშიშ პიროვნებად არიან დახასიათებული. შეცდნენ ქართველი პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწეები, შეცდნენ ჟანდარმერიისა და ოხრანკის გამოცდილი ანალიტიკოსები, არ შემცდარა მხოლოდ სტალინი. მან ზუსტად იცოდა, საით მიექანებოდა უზარმაზარი იმპერია. სტალინის იდეური მონიშნაღმდეგენი, თუმცა ნიჭიერი, ღრმად გა-

აშშ-ის ელჩი საბერძნეთში — ჯეფრი ჰაიტი განაგრძობს თანამშრომლობას ელადის მართლმადიდებელი ეკლესიის იმ მღვდელმთავრებთან, რომლებიც სძიზმას მხარს უჭერენ. ამჯერად იგი შეხვდა სიროსის მიტროპოლიტ დოროთეს. მედიასივრცეში გავრცელდა შემდეგი ტიპის დიპლომატიური ფრაზები: „ჩვენ მაღლოპლენი ვართ, რომორც რელიგიური თავისუფლებისა და შემწყნარებლობის, ისე იმ ფასეულობების მხარდაჭერისთვის, რომლებსაც ჩვენ გვიჩვენებს მართლმადიდებლობასთან, მის უწინდესობაზე ბართოლომეოსთან და მის უნებართვოდ იერონიმესთან ერთად ვიზიარებთ“.

«უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესიის» განევრები და აშშ-ის კურატორები ელადის ეკლესიაში

მიმდინარე კვირაში, პრაქტიკულად, ყველა ადგილობრივ ეკლესიაში მთავარი თემა იყო მსოფლიო მართლმადიდებელ სამყაროში განხეთქილების პრობლემა, რომელიც უკავშირდება „უკრაინის მართლმადიდებელ ეკლესიას“, ან, როგორც პატრიარქმა ბართოლომეოსმა მის მიერ მინიჭებულ ტომოსში მოიხსენია, „უკრაინის უწინდეს ეკლესიას“.

გადაიყვანეს უკრაინის კანონიერი მართლმადიდებელი ეკლესიის მკაცრად 1%-ზე ნაკლები, დაიკავეს დაახლოებით 100 ტაძარი, 220 სამრევლო უკანონოდ გადაარსებულ რიგად და დაახლოებით 78 სამრევლო ნებაყოფლობით გადავიდა. ეს სულ

ოზ ნიკოლოზ დანილავი-რის ვიზიტი ბულგარეთში. იმ-სახურა რა ლიტურგიაზე ლოცვანის მიტროპოლიტ გაბრიელთან ერთად (რომელიც რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის მომხრეთა არაფორმალური ლიდერია), მან 6 დეკემბერს ბულგარეთის სატელეგრაფო სააგენტოში ჩაატარა

გვილი გამოწვეული სირთულეები. რაც შეეხება ალექსანდრიისა და ელადის მართლმადიდებელ ეკლესიებში არსებულ ვითარებას, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი განაგრძობს საბერძნეთის ხელისუფლებასა და დიასპორასთან თანამშრომლობას. აშშ-ის ელჩი

ესიაში არ უნდა იყვნენ განსხვავებულად მოაზროვნე სასულიერო პირები და მონაზვნები. ამ მიტროპოლიტ ელჩის ვიზიტი არ არის შემთხვევითი. ეს არის ეკლესიის ერთ-ერთი დიდი მიტროპოლია, ეკუთვნის 13 მონასტერი (რომელთაგან ერთი VIII საუკუნეშია დაარსებული), 137 სამრევლო ტაძარი, საკუთარი FM რადიოსადგური და ოთხი პერიოდიული გამოცემა.

საყურადღებოა ბერძნული დიასპორის მოქმედებები. მიმდინარე კვირაში ალექსანდრიის პატრიარქმა თეოდორემ კაიროში ხელი დაასხა აკრის ახალ მიტროპოლიტ პეტრეს. მის იურისდიქციაში შედის დასავლეთ აფრიკის ქვეყნები: განა, კოტ დ'ივუარი, ბურკინა-ფასო და მალი. როქი გასაგებია. მიტროპოლიის წინამართველი, ეთნიკური არაბი, მიტროპოლიტი ნარკისი პატრიარქ თეოდორეს ვიკარიუსი გახდა. იგი დაიბადა იორდანიაში, გაიარა ბერძნული სკოლა ელადის ეკლესიაში. ახალ ადგილზე იგი მონოდებულია, გააძლიეროს „ალექსანდრიის“ მუშაობა თეოდორ III-ისთვის მნიშვნელოვან არაბულ მიმართულებაზე — ჩრდილოეთ აფრიკაში, უპირველეს ყოვლისა, ეგვიპტეში. გააჩნია რა სოლიდური კავშირები ისტორიულ სამშობლოში მართლმადიდებელ სასულიერო პირებთან, ნარკისი იერუსალიმის საპატრიარქოსთან და მისდამი დაქვემდებარებულ იორდანის ოთხ საეპარქოსოსთან მთავარი მომხარებელია. პარაკლავი უხსენებია. მისი მიზანია, ან არ დაუშვას იერუსალიმის პატრიარქის მიერ დანერგული იერუსალიმის საპატრიარქოსთან და მისდამი დაქვემდებარებულ იორდანის ოთხ საეპარქოსოსთან მთავარი მომხარებელია. პარაკლავი უხსენებია. მისი მიზანია, ან არ დაუშვას იერუსალიმის პატრიარქის მიერ დანერგული იერუსალიმის საპატრიარქოსთან და მისდამი დაქვემდებარებულ იორდანის ოთხ საეპარქოსოსთან მთავარი მომხარებელია.

«უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესიის» შექმნიდან ერთი წლის განმავლობაში მის რიგებში გადავიდა ან კალით გადაიყვანეს უკრაინის კანონიერი მართლმადიდებელი ეკლესიის მკაცრად 1%-ზე ნაკლები. დაიკავეს დაახლოებით 100 ტაძარი, 220 სამრევლო უკანონოდ გადაარსებულ რიგად და დაახლოებით 78 სამრევლო ნებაყოფლობით გადავიდა. ეს სულ უკრაინის კანონიერი მართლმადიდებელი ეკლესიის კუთვნილი 12 000-ზე მეტი სამრევლოს 1%-ზე ნაკლებს შეადგენს, თანაც რამდენიმე სამრევლო უკვე დაბრუნდა უკრაინის კანონიერი მართლმადიდებელი ეკლესიის ნიალში

მართლმადიდებელ სამყაროში განხეთქილების პრობლემის უსწრაფესად მოგვარებაზე საუბრისას მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქმა პირილემ აღნიშნა, რომ უახლოეს მომავალში ამ საკითხზე რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის სინოდის სხდომა ჩატარდება. 2 დეკემბერს მაცხოვრის ტაძარში საღმრთო ლიტურგიის შემდეგ ძმური ტრაპეზის დროს მან განაცხადა, რომ უახლოეს სინოდის სხდომაზე „მავთილ იქნება განსაზღვრული ჩვენი პოზიცია განმარტოების მიხედვით და იმ ჩვენს ქვეყანას დაკავშირებით, რომლებიც ამ განმარტოების მიხედვით მხარს უჭერენ“.

რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის მოქმედი წესდების თანახმად, სინოდის სხდომას გააჩნია „ეკლესიის, როგორც შინაგანი, ისე გარეგანი ცხოვრების“ კანონიკური საკითხების გადაჭრის უმაღლესი უფლება. სხდომა ტარდება, სულ ცოტა, ერთხელ ოთხი წლის განმავლობაში, თუმცა კირილეს პატრიარქობის პერიოდში 2 წელიწადში ერთხელ ტარდება. ბოლოს ჩატარდა 2017 წლის დეკემბერში. ასე რომ, მომდევნო კრებას უნდა ველოდოთ წლის დასაწყისში და არა უგვიანეს 2020 წლის თებერვლის დასაწყისისა.

„ნორმანდიული ოთხეულის“ შეხვედრისა და მის წინააღმდეგ შესაძლო საპროტესტო აქციების გამო „უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესია“ გააქტიურდა. იგი ცდილობს, გასწრებაზე ითამაშოს. მათი სინოდის სხდომა ჩატარდა 5 დეკემბერს, უკრაინაში კანონიკური მართლმადიდებელი ეკლესიის სინოდის სხდომის წინა დღეს, თუმცა განცხადებაში ნათქვამი იყო, რომ „უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესიის“ სინოდის სხდომა გაიმართებოდა 14 დეკემბერს. „უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესიაში“ ადამიანების ძალით გადაყვანის პრაქტიკა საგრძნობლად შემცირდა. მათი „სამწყსო“ არ იზრდება. თავიანთ რიგებში მართლმადიდებელი სამრევლოების გადასვლაზე მათ პრობლემები აქვთ. ამასთანავე, პირილემ დაუმატა 5 დეკემბერს BBC News UKrainia-სთან ვრცელ ინტერვიუში განაცხადა, რომ უახლოეს მომავალში „უკრაინის

მართლმადიდებელ ეკლესიაში“ „გადასვლის“ ახალ ტალღას უნდა ველოდოთ. აქ დუმენკო აშკარად იტყუება. „უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესიაში“ „გადასვლის ტალღა“ მსოფლიო იმ შემთხვევაში შესაძლებელია, თუ უკრაინის ოპოზიციის პროტესტის ტალღის წამოწყებას მოახერხებს სახელმწიფო დაპარტახმენტის დახმარებით. ამ შემთხვევაში ნაციონალისტურად განწყობილნი კვლავ დაინყვანენ ძველანაში პარკებს და „მოსკოვის ეკლესიის“ რღვევას.

გადასვლების სტატისტიკის თაობაზე 2019 წლის 3 დეკემბერს ტელეარხ „Россия-24“-თან ინტერვიუში უკრაინის კანონიკური მართლმადიდებელი ეკლესიის საქმეთა მმართველმა, ბორისპოლისა და ბროვარის მიტროპოლიტმა ანტონმა ისაუბრა. მისი თქმით, „უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესიის“ შექმნიდან ერთი წლის განმავლობაში მის რიგებში გადავიდა ან კალით

უკრაინის კანონიკური მართლმადიდებელი ეკლესიის კუთვნილი 12 000-ზე მეტი სამრევლოს 1%-ზე ნაკლები, თანაც რამდენიმე სამრევლო უკვე დაბრუნდა უკრაინის კანონიკური მართლმადიდებელი ეკლესიის ნიალში. BBC News UKrainia-სთან იმავე ინტერვიუში დუმენკომ თქვა, რომ „ახლა რამდენიმე ადგილობრივი ეკლესიის ჯერია“, რომლებიც მზად არიან, აღიარონ „უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესია“, თუმცა, ეპიფანეს თქმით, მას „არ სურს პროგნოზირება, რადგან ეს უმადური საქციელია“. შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ დუმენკოს მხედველობაში ჰქონდა ალბანეთისა და ბულგარეთის მართლმადიდებელი ეკლესიები. რამდენიმე ადგილობრივი ართა ფიტომირისა და ნოვოგრად-ვოლინსკის მიტროპოლიტ ნიკოდიმოსისა და უკრაინის კანონიკური მართლმადიდებელი ეკლესიის საგარეო საეკლესიო ურთიერთობათა განყოფილების თავმჯდომარის ფოადლის, დეკან-

რა პრესკონფერენცია თემაზე „უკრაინის მართლმადიდებელი ეკლესია დღეს“ და აჩვენა დოკუმენტური ფილმი უკრაინის კანონიკური მართლმადიდებელი ეკლესიის მიტროპოლიტ მონოფანე. მან ბულგარულ ჟურნალისტებთან უკრაინის კანონიკური მართლმადიდებელი ეკლესიის ამჟამინდელ მდგომარეობასა და კონსტანტინოპოლის სქიზმატური საქმიანობის შედეგებზე ისაუბრა.

ალბანეთში ვიზიტით ჩავიდა სერბეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის მკაცრად 1%-ზე ნაკლები, დაიკავეს დაახლოებით 100 ტაძარი, 220 სამრევლო უკანონოდ გადაარსებულ რიგად და დაახლოებით 78 სამრევლო ნებაყოფლობით გადავიდა. ეს სულ უკრაინის კანონიერი მართლმადიდებელი ეკლესიის კუთვნილი 12 000-ზე მეტი სამრევლოს 1%-ზე ნაკლებს შეადგენს, თანაც რამდენიმე სამრევლო უკვე დაბრუნდა უკრაინის კანონიერი მართლმადიდებელი ეკლესიის ნიალში

საბერძნეთში — ჯეფრი ჰაიტი განაგრძობს თანამშრომლობას ელადის მართლმადიდებელი ეკლესიის იმ მღვდელმთავრებთან, რომლებიც სძიზმას მხარს უჭერენ. ამჯერად იგი შეხვდა სიროსის მიტროპოლიტ დოროთეს. მედიასივრცეში გავრცელდა შემდეგი ტიპის დიპლომატიური ფრაზები: „ჩვენ მაღლოპლენი ვართ, რომორც რელიგიური თავისუფლებისა და შემწყნარებლობის, ისე იმ ფასეულობების მხარდაჭერისთვის, რომლებსაც ჩვენ გვიჩვენებს მართლმადიდებლობასთან, მის უწინდესობაზე ბართოლომეოსთან და მის უნებართვოდ იერონიმესთან ერთად ვიზიარებთ“. დოროთემ გადაუხადა ელჩს და აღნიშნა, რომ „ელადის ეკლესია ყოველთვის მხარს უჭერდა კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს, რომელიც ყველასთვის დედაეკლესიაა“. ელჩი თანმიმდევრულ მუშაობას აწარმოებს ელადის ეკლესიის მღვდელმთავრებთან. ამ ეკლ-

ესიაში არ უნდა იყვნენ განსხვავებულად მოაზროვნე სასულიერო პირები და მონაზვნები. ამ მიტროპოლიტ ელჩის ვიზიტი არ არის შემთხვევითი. ეს არის ეკლესიის ერთ-ერთი დიდი მიტროპოლია, ეკუთვნის 13 მონასტერი (რომელთაგან ერთი VIII საუკუნეშია დაარსებული), 137 სამრევლო ტაძარი, საკუთარი FM რადიოსადგური და ოთხი პერიოდიული გამოცემა. საყურადღებოა ბერძნული დიასპორის მოქმედებები. მიმდინარე კვირაში ალექსანდრიის პატრიარქმა თეოდორემ კაიროში ხელი დაასხა აკრის ახალ მიტროპოლიტ პეტრეს. მის იურისდიქციაში შედის დასავლეთ აფრიკის ქვეყნები: განა, კოტ დ'ივუარი, ბურკინა-ფასო და მალი. როქი გასაგებია. მიტროპოლიის წინამართველი, ეთნიკური არაბი, მიტროპოლიტი ნარკისი პატრიარქ თეოდორეს ვიკარიუსი გახდა. იგი დაიბადა იორდანიაში, გაიარა ბერძნული სკოლა ელადის ეკლესიაში. ახალ ადგილზე იგი მონოდებულია, გააძლიეროს „ალექსანდრიის“ მუშაობა თეოდორ III-ისთვის მნიშვნელოვან არაბულ მიმართულებაზე — ჩრდილოეთ აფრიკაში, უპირველეს ყოვლისა, ეგვიპტეში. გააჩნია რა სოლიდური კავშირები ისტორიულ სამშობლოში მართლმადიდებელ სასულიერო პირებთან, ნარკისი იერუსალიმის საპატრიარქოსთან და მისდამი დაქვემდებარებულ იორდანის ოთხ საეპარქოსოსთან მთავარი მომხარებელია. პარაკლავი უხსენებია. მისი მიზანია, ან არ დაუშვას იერუსალიმის პატრიარქის მიერ დანერგული იერუსალიმის საპატრიარქოსთან და მისდამი დაქვემდებარებულ იორდანის ოთხ საეპარქოსოსთან მთავარი მომხარებელია. პარაკლავი უხსენებია. მისი მიზანია, ან არ დაუშვას იერუსალიმის პატრიარქის მიერ დანერგული იერუსალიმის საპატრიარქოსთან და მისდამი დაქვემდებარებულ იორდანის ოთხ საეპარქოსოსთან მთავარი მომხარებელია.

საქართველო

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ჩვენ ვმართავთ საქმიან დიალოგს ბალკანეთის ყველა სახელმწიფოსთან; მივიხსნათ, ხელი შევუწყობთ კეთილშეგობრივ და ურთიერთგაგების ატმოსფეროს შექმნას, კონფლიქტის პოტენციალის შემცირებას ევროპის კონტინენტის ამ ნაწილში. რუსეთი მზად არის, მხარი დაუჭიროს კოსოვოს პროკლამის შესახებ კომპრომისულ გადაწყვეტას, თუ ასეთი რამ მიღებული იქნება ბელგრადსა და პრიშტინას შორის. ჩვენ, რა თქმა უნდა, მხარს დავუჭირებთ სერბეთის პოზიციას“

რუსეთს სირიის შედეგ ბალკანეთში კონფლიქტების მოგვარებას მიჰყო ხელი

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა სოფში სერბეთის პრეზიდენტი ალექსანდრე ვუჩიჩი მიიღო. მოლაპარაკებების თემა იყო არა მხოლოდ კულტურული და ეკონომიკური კავშირები, არამედ კოსოვოს პრობლემაც.

უსაფრთხოების უზრუნველყოფას ამ რეგიონში. ჩვენ ვმართავთ საქმიან დიალოგს ბალკანეთის ყველა სახელმწიფოსთან, მივიხსნათ, ხელი შევუწყობთ კეთილშეგობრივ და ურთიერთგაგების ატმოსფეროს შექმნას, კონფლიქტის პოტენციალის შემცირებას ევროპის კონტინენტის ამ ნაწილში. რუსეთი მზად არის, მხარი დაუჭიროს კოსოვოს პრობლემის შესახებ კომპრომისულ გადაწყვეტას, თუ ასეთი რამ მიღებული იქნება ბელგრადსა და პრიშტინას შორის. ჩვენ, რა თქმა უნდა, მხარს დავუჭირებთ სერბეთის პოზიციას“, — თქვა პუტინმა. საპასუხოდ, ვუჩიჩმა განაცხადა, რომ 1999 წელს რუსეთის სათავეში პუტინი რომ ყოფილიყო, ვერავინ გაბედავდა ბელგრადის დაბომბვას. პრეზიდენტმა ერთმანეთს გაუზიარეს თვალსაზრისი ბალკანეთში შექმნილ ვითარებაზე.

რუსეთთან კეთილშეგობრობის ფასი: ჩინეთისკენ მიმავალი ახალი გაზსადენი მოწოდებულია გაივლოს

რუსეთსა და მონღოლეთს კარგი შესაძლებლობები აქვთ ენერგეტიკული თანამშრომლობის გასაღრმავებლად და მასში სხვა ქვეყნების ჩასართვლად. ამის თაობაზე განაცხადა რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა მონღოლეთის პრემიერმინისტრ უხნააგიინ ჰურელსუჰთან შეხვედრისას.

რუსეთ-მონღოლეთის საქონალბრუნვამ შარშან 21%-ით მოიმატა, ხოლო მიმდინარე წლის პირველი მთვლის განმავლობაში — 15%-ით. ლაპარაკია თხევადი ბუნებრივი აირის, ნავთობპროდუქტების, ელექტროენერჯისა და სოფლის მეურნეობის პროდუქტების მიწოდებაზე.

ამის პარალელურად ცნობილი შეიქმნა, რომ რუსული კომპანია „გაზპრომი“ მუშაობს ჩინეთში მომავალი ახალი გაზსადენის პროექტზე. გაზსადენი მონღოლეთის ტერიტორიას გაივლის.

„რაც შეეხება ენერგეტიკას, ჩვენ გვაქვს განვითარების კარგი შესაძლებლობები, მათ შორის, მესამე ქვეყნების მონაწილეობითაც. პატივცემულ პრემიერმინისტრო, ჩვენ მზად ვართ, მხარი დავუჭიროთ მონღოლეთის დიალოგს ევრაზიის ეკონომიკურ კავშირთან. ვიცით, რომ ჩვენ მონღოლი მეგობრები ინტერესს იჩენენ ამ საკითხის მიმართ და სურთ თანამშრომლობა“, — თქვა რუსეთის პრეზიდენტმა. პუტინმა მიუთითა, რომ რუსეთ-მონღოლეთის საქონელ-

აღიიარა ჩიგაგაძე საპარლამენტო არჩევნები დაიწყო

აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ილჰამ ალიევმა პარლამენტის დაიბრუნება და რეგარეშე არჩევნები 2020 წლის 9 თებერვლისთვის დაინიშნა. შესაბამისი განკარგულება გამოქვეყნებულია სახელმწიფოს მეთაურის ვებგვერდზე. მილომეჯლისის (პარლამენტის) მორიგი არჩევნები აზერბაიჯანში 2020 წლის ნოემბერში უნდა ჩატარებულიყო.

პურიჩი რუსეთს ეწვევა გაგარეშების 75 წლისთავის აღსანიშნავ ზეიმზე 2020 წლის 9 მაისს

სერბეთის პრეზიდენტი ალექსანდრე ვუჩიჩი დათანხმდა მიწვევას და ის გამარჯვების 75 წლისთავის აღსანიშნავ ზეიმზე 2020 წლის 9 მაისს რუსეთს ეწვევა. ამის შესახებ რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა განაცხადა სოფში სერბ კოლეგასთან მოლაპარაკების შემდეგ. პუტინმა აღნიშნა, რომ რუსეთი მოხარული იქნება წითელ მოედანზე გამართული აღლუმის მონაწილეთა შორის სერბი სამხედროების გამოჩენის.

პოლონეთის ფრანგულად პოლონეთის გონს მოღიან, საქართველოს ისტაბლიშმენტს კი სპეციალური არ დააღვ

პოლონეთის პრეზიდენტმა ანჟეი დუდამ ლონდონში გამართული ნატოს სამიტის შედეგებზე მსჯელობისას განაცხადა, რომ მოსკოვი არ არის ალიანსის მტერი. პოლონეთის ლიდერმა იცნო, საიდან უბერავდა ქარი და გადაწყვიტა, დისონანსში არ შესულიყო ტრამპსა და მაკრონთან. დუდას მოსაზრება რუსეთის შესახებ პასუხი იყო ჟურნალისტების ორ კითხვაზე და არა მისი პროგრამული განცხადების ნაწილი. პრეზიდენტმა დასაწყისში ხაზი გაუსვა, რომ ნატოს კონტექსტში „ჩვენ არ შეგვიძლია ვილაპარაკოთ რომელიმე მტერზე საერთაშორისო დონეზე“. შემდეგ მან დააზუსტა, რომ რუსეთი არის „ჩვენი მეზობელი, რომელსაც ვეთანხმებით ყველა საკითხში“, „რუსეთის ზოგიერთი ქმედება მიუღებელია“, მაგრამ „არ არსებობს არანაირი მტრული დამოკიდებულება მის მიმართ“. დუდამ აღნიშნა, რომ „რუსეთი — ეს არის მეზობელი, პარტნიორი, იმიტომ, რომ დღევანდელი მსოფლიო წარმოადგენს ეკონომიკური გაცვლების დიდ ველს და ამის გამო უნდა ვიმსჯელოთ სხვადასხვა საკითხზე“.

გამოკითხული იტალიელის ნახევარზე მეტი ამბობს, რომ რასისტული ქმედებები ზოგჯერ ან ყოველთვის გამართლებულია

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის კომპანია SWG-მა 1500 ადამიანი გამოკითხა. რესპონდენტთა 10%-მა განაცხადა, რომ რასისტული ქმედებები ყოველთვის გამართლებულია, ხოლო 45%-მა თქვა, რომ რასისტული ქმედებები, შესაძლოა, მისაღები იყოს, გააჩნია სიტუაციას. დანარჩენი 45%-ის აზრით, რასისტული ქმედებები სრულიად მიუღებელია.

შვედეთში ანტისემიტურმა თავდასხმებმა მოიმატა

სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, შვედეთში ანტისემიტური თავდასხმების რაოდენობამ მოიმატა. დანაშაულის პრევენციის საბჭოს მიერ გამოქვეყნებული სტატისტიკური ინფორმაციის თანახმად, ანტისემიტური თავდასხმების რაოდენობამ ორ წელიწადში 52%-ით მოიმატა. 2016 წელს ასეთი 182 შემთხვევა აღირიცხა, 2018 წელს კი — 278. შვედეთის საზოგადოებრივ მაუწყებელთან საუბრისას რიგითი ებრაელებიც ადასტურებენ ამ მოვლენას და აცხადებენ, რომ სხვა ქვეყანაში გადასვლაზე ფიქრობენ.

გვერდი მოაგვადა გიორგი ბაჩვილიაქია

გელო, ჩაღაქ საბუნა

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ღამალა და მლის ის საბინელი ყოფა, რომელიც ქვეყანაშია და რომელსაც ვერ ვეგუბი. ვერც ვერასოდეს შევებუბი ადამიანების გულბრილობას, შურს, ბოროტებით მონინაღმდების განადგურების სურვილს“.

გულიკო ჩაფიძე:

თუ ღამკვირღა ის «სინახლე», რომელსაც საბინისტრო გვთავაზობს, ბედისხინა განადგურღაბა

საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებში, ბოლოს და ბოლოს, ინფარქტების განყოფილებები რომ შეიქმნა, ამ სტრუქტურების სათავეში ყველგან ქალები აღმორღნდენ, რუსეთის გარღა, საღაც ინფარქტის განყოფილებას პროფესორი ევგენი ჩაზოვი ჩაუყენეს სათავეში, საბჭოთა კავშირის ჯანდაცვის მონავალი მინისტრი, საქართველოში — ქალბატონი გულიკო ჩაფიძე. იქიღან მოყოლებული (უფრო ადრიღანაც) ქართული მედიცინის კაბადღონზე მისი ვარსკვლავი ბრწყინვალღაბს.

ვსხედვართ მისი სახელობის კლინიკის 503-ე პალატაში მკურნალი და პაციენტი, რომელიც, საუბედღოროდ, ჟურნალისტტიც არის და „კომპეტენტურიობით“ მოვარაყებული დილეტანტიური შეკითხვებით საქმეს აცდენს ექიმს.

უწინარესად, არკვევს, რას ნიშნავს კარდიოლოგია, რომელიც მოიცავს გულის ყველა დაავადღაბს...

— ანთების, ინტოქსიკაციის შედეგად რომ ჩნდღაბა, ესაა მანკეები, მიოკარდიტი, იშემიური დაავადღაბა, კარდიომიოპათიები.

— თქვენ, ქალბატონო გულიკო, მხოლოდ ჩამოთვალღი გულის დაავადღებები და მე, მსმენელი, უკვე დავითრღუნეთქვენ, როგორც ვიცი, ამ სფეროში 61 წელი მოღვანეობთ.

— 65 წელიწადია.

— მით უფრო!.. ხომ არ დიდალღეთ?

— არა, მუშაობისგან არა, ცხოვრებისგან — ძალიან. ჩემი ცხოვრების მეორე ნახევარი წარმოუდგენლად მძიმე იყო, განსხვავებით პირველი ნახევრისგან, რომელიც შეიძლება ბედის ნებეღრას ჰქონდეს: გარემო — არაჩვეულებრივად კარგი, ოჯახში, შეიძლება ითქვას, იდეალური პირობები, შესანიშნავი მეუღლე, მშობლები, რომლებიც ყველანიარად მეხმარებოდენ, საყვარელი შვილები...

და ერთ დღეს უეცრად დაინგრა ეს ყველაფერი: ჯანმრთელი შვილი ხელიღან გამოგვეცალღა. ავარიამ შეინირღა. შემდეგ მოყვღა ამას მეუღლის გარდაცვალღა, მეორე ვაჟის,

შვილიშვილის ამ ცხოვრებიღან წახლღა.

ამან ძალიან დამღალღა: „ღამკვირღა, დამიღალღა, მოღდი ჩემთან, უფალღო!“... ღამღალღა კი არღა, ღამღანღამღა. ავადმყოფების მკურნალობას, მუშაობას არ დავშლიღვარ. პირიქით, სულ ვეკეღ (იღამთ გარღა, ვინც ვიცი, ვინღა ვნათღვამი აქვთ) მკიღმე ავადმყოფობას, კლინიკის ყველა საბინულს ჩამოვიღვი ყოველ დღე, ვნახულღობ.

— გაკლიათ და ივსებთ?

— ჯერ ერთი, მე თვითონ მაქვს ამის სურვილი. მეორე, ახალგაზრდებს უნღდა აუფსენღა, ვურჩიო, გარკვეული კონსულტაციღა მიეცე, ჩემი გამოცდილებიღან გამომდინარე, რღა უნღდა გაკეთდეს ავადმყოფის მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

დიდი პრეტენზიღა არ მაქვს, მაგრამ, რაც შემიძლიღა, ვეხმარები. როგორც წესი, ახალგაზრდღა ექიმების მიერ არჩეული მკურნალობის სტრატეგია სწორიღა და თანამედროვე მოთხოვნებს მაქსიმალურად უკასუსებღაბს.

ღამღალღა და მლის ის საბინელი ყოფა, რომელიც ქვეყანაშია და რომელსაც ვერ ვეგუბი. ვერც ვერასოდეს შევებუბი ადამიანების გულბრილობას, შურს, ბოროტებით მონინაღმდების განადგურების სურვილს.

მორწმუნე ვარ. რომ ბითხრა, კალინღ მორწმუნემითქი, ალბათ, არღა. ჩამი ექლსინაში შესვლღა დღი-

ღამღანღარული გულიკო ჩაფიძე

წყო შვილის გარდაცვალღების შემღამ. უწმინდესღა შთაბაგონღა. და, საბაროღ, ჩამს ცხოვრებაში კალინღ დიდი წვლილი სწორღად მას მიუძღვის. მან არ წამაქციღა. ყველაფერი გააკეთღა, ამ ცხოვრებისკენ ბააკეთღა, ამ ცხოვრებისკენ ღამღა შემოსაბრუნებლღა... თავის მოკვლღა მძონღა გადაწყვიტილი. მამინ წამიყვანღა უწმინდესღა შთაბაგონღა. პირველივე დღეებში ჩამი უბედღარების.

სხვღ საზრუნავი დამანღვა მხრებზე: შვილიშვილები უნღდა გამეზარღა. მარტო დავრჩი. სიკეთე უნღდა გამეკეთებიღა, ეკლესიაშიც უნღდა ვყოფილიყავი და, ექიმის მოვალეობაც უნღდა შემესრულებიღა.

ჩემი ყოველი დიღღა ინყებღლოცვით. ადრე, როცღა ნაკითხვღა მიწეღდა, ორსაათის ვანღღმებღდი. ახლღ, როცღა უკვე ზეპირად ვიცი, ერთი საათი მჭირღებღა.

— სიხარულს რღ განიჭებთ,

ქალბატონო გულიკო?

— ის, რომ ორი შვილიშვილი მყავს. სამი მყავღღა, მაგრამ ერთი, 23 წლის ბიჭი დამელღუბღა.

მყავს ოთხი შვილიშვილი. ესენიღა ჩემი სიხარული და, ამასთან ერთად, რასაკვირველიღა, ჩემი, როგორც მკურნალის, საქმიანობღა.

არასოდეს მიფიქრიღა, დიღღით რატომ არ უნღდა დავავიანო; მძიმე ავადმყოფი ვნახო, ის, ვისაც რამდენჯერმე სჭირღებღა დახედღა, იმდენჯერმე მივიღე; ან ტელეფონით დავუკავშირდი, ან ახალგაზრდღა მედპერსონალის მეშვეობით, რომელიც ჩემთან კაბინეტში ზის. გავიგო მისი ამბავი.

ღღის მკორღ ნახეპაროში, როგორც წესი, ვკითხულღობ სპეციალურ ლიტაციინის სინახლეებს, ჩამბა პატარღ შვილთაშვილღა, ნიღმეღბი და ჟურნალღბი ჩამს ჩაკირკიტებღს რომ უჭურღ (მამინ უწრო

პატარღ იყო), მითხრღ: სულ რომ ზინარ და კითხულღობ, შინ, ალბათ, გიჭირღს დამახსოვრებღა და სწავლღა, თორემ მე ერთხელ წამიკითხავ და ვინსწომებო (ვიცინიღ გულიანღ).

ესენი მანიჭებენ სიხარულს და, როცღა ავადმყოფობს გემოჯანმრთელღაში ხელს გავუწყებო, რღდაცღა რომ გავუპატიებო, არ ვამბობო — სასწაულს, ის მახარებღს.

სიღ მაქვს ავადმყოფების, ყოველ დღე ახლ სიას ჩამოვწერ, ქვევიღან მოვყვები, მეშვიდე სართულამდე ავდივარ, თუ რამ სჭირღებღათ, ვენმარებღი და, ცოტღ მაინც თუ ეშველღა, ის მამშვიდებღს.

აი, ახლღ თქვენც შემოგიღართ.

— მადღობელი ვარ დიდღად... თქვენ რომ ახსენეთ საღლობელი „დავიღღა, დავიღღა, მოდი ჩემთან, უფალღო“, ავტორი საქართველოს

კათოლიკოს-პატრიარქი... წლები, მის გვერდიღ ხარო.

— ოცღაათი წელიწადიღა უკ-

ვე. — შეგიძლიათ, მითხრათ, როგორი პიროვნებღა, საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საჭეთმპყრობელი, როგორი ადამიანიღა ყოფიღ ურთიერთობაში?

— თუ შეიძლება წარმოვიღგინოთ ამქვეყნად წმინდღ ადამიანი, ასეთიღ საქართველოს პატრიარქი იღიღ II. მე მინსინი სიკეთე და სიყვარული არც მინახვს, არც გამივიღა. რაც გინღდა დააშვოს ადამიანღა, ყველას მიმტვევღელიღა. ცოცხალი მაღალითიღ თანადგომის, თანღლობის.

ორი შვილი, შვილიშვილი და მეუღლე დამკარგღ. მეუღლემ, ბოლოს და ბოლოს, ახალგაზრდღ იყო. იმან ვერ გაუშლო. მე გავუპატიებო, ხომ სწავღთ. არც ერთხელ არ დავცემულღვარ, უწმინდესღა არც ერთხელ არ დამარღბღა, ჰღღის მოღრეკის უფლღა არ მომღბღა.

ერთხელ მონასტერშიც კი წამიყვანღ — ეს მეორე შვილის გარდაცვალღების შემდეგ იყო, საღაც თვე-ნახევარი დავყავი, როცღა მინღ გამომეცალღა ფეხქვეშ... კონსულტაციღზე გერმანიღაში წავიყვანღ, რღდგან აქ, ჩვენთან ვერ დასვეს დიღგნოზი, გული კი მეუზნებღდა, რომ ეს ჩვეულებრივი ფილტვების ანთებღ არ იყო.

გერმანიღაში წავიყვანღ-მეთქი შვილი. კონსულტაციის შემდეგ გერმანიელი კოლეგებისგან რომ გამოვედი, პირველი ზარი (როგორ გათვალღა, მიკვირს) უწმინდესის იყო:

— გულიკო, როგორ ხარ?

— უწმინდესო, დავიღღებღ-მეთქი, და გაჩერდიო, მითხრღ, — ყველაფერი კარგად იქნებღო.

— არ იქნებღ კარგად, გუჟასუხე, სასწაულები არ ხდებღა.

— ხდებღა სასწაულები! წამიყვანღ და წამოდიო.

ყველღზე დიდი თანადგომღა, მიუხედავად იმისღა, რომ უზარმაზარი საქმე აბარიღა, ქრისტეს მოძღვრების დაცვის, ქართველი ერის სულიერების, რწმენის განმტკიცების ისტორიულად მნიშვნელოვანი საქმე, ერთი დღეც არ მიგრძენიღა, ჩემზე რომ არ ფიქრობღდა.

სწორედ მამინ აპირებღდა გერმანიღაში წახლღას უწმინდესი. გვიან ღამეს დამირეკეს და მეუზნებღან, რომ ჩემთან უნღდა დღღაპარღკებღ. მიანღღეს ყურმილი და მეუზნებღა:

— გულიკო, შენ წამოხვალ ჩემთან ერთად. ღამის რეისით მიფრინავღა, სამ თუ ოთხ საათზე.

— ვერ წამოვალ, არ შემიძლია-მეთქი.

„ბოლო წლებში მინისტრებად ვინ არ დაბრუნდნენ — ეკონომისტი, ფინანსისტი, ისტორიკოსი, ვინც ბინდა, მებრამ არა ექიმი. რა ენაზე უნდა გველაპარაკა ჩვენ, ექიმებს, მათთან? ისინიც ვერ გველაპარაკებოდნენ, არ იცოდნენ, რა უჭირდა და რა ულხინდა ექიმს, ავადმყოფს“.

არც ბილეთი მქონდა, არც პასპორტი, არც ვიზა. — ნამოხვალ! — მითხრა კატეგორიულად და **შალვა პეტრიაშვილის** ბილეთით მართლაც ვავეყვი უნძინდესს. როგორ მოახერხა ამის ორგანიზება, არ მიკითხავს არც მაშინ, არც მას შემდეგ. არასოდეს.

მაინც დიდხანს ვერ გავჩერდი. ვუთხარი, რომ უნდა დავბრუნებულიყავი თბილისში. რატომო, მკითხა.

ვუთხარი, რომ მენატრება. რა გენატრებაო? ჩემი შვილების საფლავეები. დამთანხმდა.

— ამის მოსმენაც კი მიჭირს, ქალბატონო გულიკო, — ძლივს ამომხდა მეტყველების უნარდაკარგულს.

— ამიტომაც, რომ მეც ვცდილობ, არც არავის ველაპარაკო ამის თაობაზე. ჩემი ოჯახის წევრებმაც არ იციან, რასაც მე განვიცდი. სამსახურში ხომ ჩემი ცრემლი არავის უნახავს პაციენტთან, მის პატრონთან ურთიერთობისას. ამიტომ ყველა მეუბნება: გულიკო, რა კარგად ხარ!

ესეც უნძინდესმა მიჩია: როცა გეკითხებიან, როგორ ხარ, უპასუხე, რომ კარგად ხარ... მეც ასე ვიქცევი.

მკურნალის ჯვარია ეს: აბა, წარმოიდგინეთ, პაციენტის წინაშე საკუთარ გაჭირვებასა და უბედურებაზე მონუნუნე ექიმი... ეს ხომ ყველა პერსპექტივისთვის საფუძვლის გამოცდას ნიშნავს...

— მე საკუთარ თავთან მარტოდ ვრჩები მხოლოდ გვიან ღამით. რას განვიცდი მაშინ, ეს არავის საქმე არ არის: ჩემი ტრაგედიით სხვას ვერ და დავთრგუნავ... საფიქრალი და საზოგადოებრივი ისედაც ყველას აქვს, ჩემითაც რომ არ დავეუძიმო...

(რესპონდენტის გულახდილობით სპეკულაცია ცოდვას არცთუ მცირე და მიუტყვებელი, ამიტომ ამ თემის ექსპლუატაციისგან თავს შევიკავებ და სამედიცინო დარგის პრობლემებზე გადასვლას ვიჩქარებ).

— ქალბატონო გულიკო, ობიექტური ლოგიკა წლების განმავლობაში ტრაფარეტულ ფორმულად ჩამოყალიბდა: **ჯანდაცვის სფეროში პრობლემის წარმატებით გადაწყვეტად ითვლება ამა თუ იმ დაავადების აღმოფხვრა — შვიი წელი, ყვავილი, მალარია.**

კარდიოლოგიის დარგში მედიცინის მიღწევების პარალელურად, **გულ-სისხლძარღვთა დაავადებები კი არ მცირდება, არამედ მატულობს, „ახალგაზრდადება“.**

იქნებ აუხსნათ ჩვენს მკითხველებს, რა ხდება?

— ამას ობიექტური მიზეზები განაპირობებს, მთელ მსოფლიოში. ახალი რისკ-ფაქტორები დრომ მოიტანა. ავილოთ, თუნდაც, ისეთი ელემენტარული რეალობა, როცა ადამიანი ვეღარ იკვებება ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტით, გამოფიტულ მინას შხამ-ქიმიკატებით ვანოყიერებთ, არაორგანული სასუქით. შეიცვალა ცხოვრების ტემპი და, საერთოდ, ყველა დროს თავისი სპეციფიკური მახასიათებელი მოაქვს, რაც ყოველთვის როდია კაცობრიობისთვის სასარგებლო. სტრესული სიტუაციები ძალიან ბევრია.

ამასთანავე, მედიცინამ, საერთოდ, მსოფლიოში და საქართველოში, კერძოდ, დიდი

ნაბიჯი გადადგა განვითარებისკენ. ამას დაბეჯითებით ვაცხადებ, რადგან ნახევარ საუკუნეზე მეტი ხნის განმავლობაში ვენეოდი სამედიცინო საქმიანობას, აქტიურად, როგორც ექიმი.

40-50 წლის წინათ ქალი-ან დიდი იყო სიკვდილიანობა. დღეს მადიციანობა, მე მხოლოდ კარდიოლოგი-გინაზი ვლაპარაკობ, მიაღწია იმას, რომ, რისიბანაც უნდა ხალხი ილუპავოდეს, ალარ ილუპავა. ინფარქტს ვმკურნალობდით თვეების განმავლობაში და ამის შემდეგ 3-6 თვე კიდევ ბიულატინო იყო პაციენტი. ახლა 3-4-5-6 დღეს ენარება საავადმყოფოდან, საკუთარი ფინიში მიღის.

ინფარქტის გამო სიკვდილიანობა, ძალიან დიდი ხანია, არ აღრიცხულა.

მოიმატა სიცოცხლის ხანგრძლივობამ. ყოველდღე ჩვენთან შემოსული პაციენტები, ძირითადად, არიან ასაკოვანი ადამიანები. მათ შორის, ძალიან ბევრი ოთხმოც წელს არის გადაცილებული.

სამწუხაროდ, გაჩნდა ახალი დაავადებები, ახალი ფორმები წარმოიქმნა და ასე იქცევა ყოველთვის, სხვაგვარად არსებობს კანცეროლოგია. თუ ერთი საუკუნის წინათ ადამიანები ერთი დაავადებისგან ილუპავოდნენ, 50 წლის შემდეგ ახალი დაავადება დაემატა ხალხს.

ბავშვები ილუპებოდნენ ნითელათი, ქუნთრუშათი. ეს ნარსულს ჩაბარდა, რადგან დაინერგა ვაქცინაცია, პროფილაქტიკის ეფექტიანი მეთოდი.

მოკლედ, მედიცინამ ძალიან წინ წაიწია და კარდიოლოგიამ მნიშვნელოვანი ნახტომი გააკეთა პროგრესისკენ, გაცილებით დიდი და მნიშვნელოვანი, ვიდრე ნებისმიერმა სხვა დარგმა. გაცილებით დიდი.

თაშის დროზე, მოსკოვში, ლენინგრადსა და თბილისში ერთი წლის ინტენსიური გაიხსნა ინფარქტის განყოფილება. ჩვენ კვლავ მოგვყვა უკრაინა, ბალტიისპირაში. ყველას გვარები მახსოვს, ვინც იმ დროს ხელმძღვანელობდა ინფარქტის განყოფილებებს, უმჭიდროესი კონტაქტები გვქონდა უცხოელ კოლეგებთან.

მე ვიყავი საქართველოში ინფარქტის განყოფილების პირველი უფროსი. ორ წელიწადში ერთხელ ვატარებდით საერთაშორისო კონფერენციებს. ვინვევდით კოლეგებს საბჭოთა კავშირიდან ყველას, მაგრამ მათთან ერთად ამერიკიდან, გერმანიიდან, ავსტრიიდან და ა.შ., პრაქტიკულად, ყველა განვითარებული ქვეყნიდან.

საქართველოში ჩვენ პირველებმა გავხსენით ინფარქტის განყოფილება მხოლოდ 12 წლის შემდეგ გაიხსნა ასეთი განყოფილება კარდიოლოგიის ინსტიტუტში, რომელიც წესითა და რიგით, ამ საქმის

კარდიოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის მოადგილე ნონა მინსუაია — მოდის ღირსეული ცვლა

ქერძო კლინიკაში აიღეთ, ნახეთ ვინ მართავს — ადამიანები, რომლებსაც წარმოადგენს არ აქვთ მკურნალობის პროცესზე, სჭირდებათ დარწმუნება, რომ ავადმყოფობის მკურნალობა კი არ არის მათი საქმე და დანიშნულება, არამედ ავადმყოფის გამოჯანმრთელება

ნადმი ერთხელ ვატარებდით საერთაშორისო კონფერენციებს. ვინვევდით კოლეგებს საბჭოთა კავშირიდან ყველას, მაგრამ მათთან ერთად ამერიკიდან, გერმანიიდან, ავსტრიიდან და ა.შ., პრაქტიკულად, ყველა განვითარებული ქვეყნიდან.

საქართველოში ჩვენ პირველებმა გავხსენით ინფარქტის განყოფილება მხოლოდ 12 წლის შემდეგ გაიხსნა ასეთი განყოფილება კარდიოლოგიის ინსტიტუტში, რომელიც წესითა და რიგით, ამ საქმის

მეთავე უნდა ყოფილიყო.

ჩვენ შემდეგ ძალიან მალე სომხეთშიც გახსნეს: ამ საქმეს ხორცი შეასხა ამერიკაში დაბადებულმა და განათლებამიღებულმა სომეხმა, ძალიან კარგ დონეზე დაყენდა კარდიოლოგია, მაგრამ ძალიან ახალგაზრდა გარდაიცვალა. და მათი კარდიოლოგია უცებ ჩავარდა. ბრწყინვალე მეცნიერი იყო. მის შემდეგ მოსულმა კარდიოქირურგმა ცდილი საქმე გააკეთა, მაგრამ ისიც გარდაიცვალა...

— საქართველოში ეს დარ-

გი ძალიან ჩამორჩება მსოფლიო დონეს?

— არა, არა! იყო დრო, როცა მართლაც ჩამორჩებოდით, სანამ დაიწყებოდა ინვაზიური კარდიოლოგია, ქირურგია. ახლა, პრაქტიკულად, ერთ დონეზე ვდგავართ, მაგრამ, ალბათ, ამწინეთ, რომ რაღაც არამდგრადი მდგომარეობა იქმნება.

ახალი ტენდენცია დაიწყო, რომლის გამოც ყველაფერი იცვლება, ძალიან ცუდითაც იცვლება. იმედოვნებ, საბოლოოდ არ მიიღებს იმ სახეს, როგორც ახლა წარუდგინეს ექიმებს.

ახლა პანიკაა. ეს „სიხალე“, თუ დამკვიდრდა, მედიცინა სულ ცოტა ხანში განადგურდება, სულ ცოტა ხანში. **იმ გზების თუ ცვლილების განხორციელება, რომელიც საინისტრომ წამოაყენა, არ შეიძლება, ყველაფერი განადგურდება. ახალგაზრდა ექიმები მასობრივად წაველან საზღვარგარეთ სამუშაოდ. ახალგაზრდაებმა ენა (ინგლისური) იციან, ყველგან მიიღებენ — ვეროპაშიც, ამერიკის შეერთებულ შტატებშიც. ძალიან კარგად მომზადებული კადრები გვყავს. მოკლედ, კად-**

მაგრამ **ბოლო წლებში მინისტრებად ვინ არ დაბრუნდნენ — ეკონომისტი, ფინანსისტი, ისტორიკოსი, ვინც ბინდა, მებრამ არა ექიმი. რა ენაზე უნდა გველაპარაკა ჩვენ, ექიმებს, მათთან? ისინიც ვერ გველაპარაკებოდნენ, არ იცოდნენ, რა უჭირდა, ან რა ულხინდა ექიმს, ავადმყოფს.**

— **მოადგილეები ხომ ჰყავთ, ამა თუ იმ დარგის სპეციალისტები!**

— ძალიან ხშირად ისინიც არ არიან ექიმები, მენეჯერები არიან. და მათაც არ იციან, რა არის მთავარი, ოპერატიულად გადასასწაველი საკითხები, რა სიხალე უნდა დანერგონ დიდი სახსრების დახარჯვის გარეშე.

ქერძო კლინიკაში აიღეთ, ნახეთ, ვინ მართავს — ადამიანები, რომლებსაც წარმოადგენს არ აქვთ მკურნალობის პროცესზე, სჭირდებათ დარწმუნება, რომ ავადმყოფობის მკურნალობა კი არ არის მათი საქმე და დანიშნულება, არამედ ავადმყოფის გამოჯანმრთელება.

— **გამოსავალს ხედავთ?**

— ჯერ ერთი, ყველგან უნდა იყვნენ პროფესიონალები, მათ უნდა გაუფრთხილდნენ მნიშვნელობა არ აქვს ასაკს, განსაკუთრებით ახალგაზრდებს უნდა შეუქმნან დოსტატების, პროფესიული ზრდის პირობები: **ექიმმა უნდა იმუშაოს ავადმყოფთან და არა ძალადღებთან. გიუროპატიზმი უნდა შემცირდეს. და თუ მაინცდამაინც სავალდებულოა, დაავადებულს საკანცელარიო საქმის წარმართვა არა ექიმი, არამედ კანცელარისტმა.**

ექიმის ინტერესებთანაც უნდა ხელმძღვანელობდნენ და არა მხოლოდ პაციენტის ინტერესებთან გამომდინარე. ექიმს მუშაობის კომფორტულ პირობებს თუ შეუქმნი, იგი დღე და ღამე საქმეზე იქნება გადაგებული.

სულ ახლახან ძალიან მძიმე პაციენტს ორი ოპერაცია ერთდროულად გაუკეთდა — მუნიტორება ძალიან რთული მანქანი და აორტის ანევრიზმა. მთელი ბრიგადა ორი თუ სამი დღე და ღამე კლინიკიდან არ გასულა.

ის ავადმყოფი კარგად გაენერა.

ექიმი თავდადებული იქნება, თუ ხელს შეუწყობენ. სხვანაირად არაფერი გამოვა.

— **მაგალითად მოხმობილ ექიმების ბრიგადას ვინ ხელმძღვანელობდა?**

— ახალგაზრდა ქირურგი **ლასა ბასილაშვილი.**

— **წოდებები არ აქვს?**

— არავითარი, მაგრამ ძალიან კარგი ქირურგია.

ქირურგიული ოპერაციები ჩვენთან ჯერჯერობით ყოველდღე ტარდება, მაგრამ, თუ ის „რეფორმა“ დაინერგა, რომელსაც სამინისტრო გვთავაზობს, ოპერაციები ჩვენთან მნიშვნელოვნად შემცირდება, პატარა კლინიკებში კი საერთოდ გაქრება.

ესაუბრა **არამაზ სანაბლია**

P.S. აკადემიკოს გულიკო ჩაფიძის სახელობის გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრი **ქერძო კლინიკაში**. რომ ვკითხე, თქვენ რა წილი გაქვთ ამ კერძო საკუთრებაში-მეთქი, მიპასუხა:

— არავითარი! ხელფასზე ვმუშაობ. იმაზე დიდი წილი, ჩემი სახელობის კლინიკა რომ არის, ვერც წარმომიდგენია!

ტრანსპორტის ჯგუფში აღირიცხა ფასების 3,1-პროცენტითი მატება, სასტუმროებზე, კაფეებსა და რესტორნებზე ფასები მომატებულია 7,4 პროცენტით, რაც 0,32 პროცენტული პუნქტით აისახა მთლიანი ინდექსის ზრდაში. ფასები გაიზარდა საზოგადოებრივ კვებაზე (8,4 პროცენტი) და ღამის გასათევით მომსახურებაზე (1,0 პროცენტი).

პროვინციული ფონის ზეიმი

„ინგლისური ანბანის რიგის მიხედვით, ევროსაბჭოს თავმჯდომარეობა ექვსი თვით საქართველოს მოუწია. შემდეგი გერმანია იქნება. ანგელა მერკელს თავში აზრად მოუვა, რომ ეს თავის წარმატებად გაასაღოს და დიდი ზეიმი მოაწყოს ქალაქის ქუჩებში? არა, რა თქმა უნდა.“

„რასაც ივანიშვილი და „ქართული ოცნება“ 14 დეკემბერს აწყობს, არა მხოლოდ უგუნურობისა და პროვინციული პოლიტიკანობის ზეიმი, არამედ სხვა მიზნებსაც ემსახურება. ეს, ფაქტობრივად, არის წინასწარჩვენო კამპანიის დაწყება და საზოგადოებაში იმ ილუზიის შექმნა, თითქოს ხალხი ხელისუფლებას კვლავ უჭერს მხარს.“ — ასე შეაფასა ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობის“ თავმჯდომარე რომან გოცირიძემ 14 დეკემბერს „ქართული ოცნების“ ახალგაზრდული ორგანიზაციის მიერ დაგეგმილი შეკრება.

მოხერხება არ უნდა, ოპოზიციონერს ასეთი ზუსტი კრიტიკის, საბაბი კი არა, მიზეზი მისცე?.. თანაც ვის?

რუსეთი და ნორვეგია თავიანთი თავდაზვინს სამინისტროებისთვის კავშირგაბეჭედების პირდაპირ არხს ქვნიან

რე კონსტანტინე კოსაჩენკოვს შეხვედრისას.

„როგორც ჩემთვის ცნობილია, ამჟამად განიხილება საკითხი კავშირგაბეჭედების პირდაპირი არხის შესახებ რუსეთისა და ნორვეგიის თავდაცვის სამინისტროებს შორის“, — განაცხადა რუსეთის საგარეო პოლიტიკური უწყების ხელმძღვანელმა სერგეი ლავროვმა ნორვეგიის ქალაქ კირკენესში საბჭოთა ჯარების მიერ აღმოსავლეთ ფინმარკის (ნორვეგიის ჩრდილოეთში მდებარე ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეული) გათავისუფლების 75 წლის იუბილის გამო ვიზიტისას რუსეთ-ნორვეგიის საზღვარს ევროპაში ყველაზე მშვიდობიანი სასაზღვრო უბანი უწოდა.

მოსკოვი და ოსლო მუშაობენ კავშირგაბეჭედების პირდაპირი არხის შექმნაზე რუსეთისა და ნორვეგიის თავდაცვის სამინისტროებს შორის, — განაცხადა რუსეთის ნორვეგიის ელჩმა რუსეთის საგარეო უწყების საზღვარსა და ფედერაციის საბჭოს საერთაშორისო საქმეების კომიტეტის თავმჯდომარე

რუსეთი და უკრაინა ნავთობის ტრანზიტის შესახებ ხელშეკრულება 10 წლით გაახანგრძლივეს. კომპანიებმა „ტრანსნეფტმა“ და „უკრტრანსნეფტამ“ უკრაინის გავლით რუსული ნავთობის ტრანზიტის შესახებ შეთანხმება გააფორმეს

შეთანხმება რუსეთსა და უკრაინას შორის 2030 წლის 1 იანვრამდე იმოქმედებს.

მხარეებმა, აგრეთვე, განაცხადეს რიგი დებულებები რეგიონის ნავთობის ტრანსპორტირების კუთხით. აღნიშნულია, რომ ეს მომსახურების ბაზარზე მომხდარმა ცვლილებებმა განაპირობა. ამასთანავე, „ტრანსნეფტსა“ და „უკრტრანსნეფტს“ თანამშრომლობის საბაზო პრინციპები არ შეცვლილა.

„დამატებითი ხელშეკრულების გაფორმება უკრაინის ნავთობის ტრანსპორტირების

სისტემის უსაფრთხო და სტაბილური მუშაობის გარანტიას იძლევა გრძელვადიან საფუძველზე და ქმნის ნიადაგს ევროპის ქვეყნების მიმართულებით კომპანიის მაგისტრალური ნავთობსადენების ნავთობის სატრანზიტო მოცულობებით დატვირთვისთვის“, — განმარტეს უკრაინულ კომპანიაში.

უკრაინის გავლით რუსული ნავთობის ტრანზიტის შესახებ მოქმედი კონტრაქტი 2019 წლის ბოლოს იწურება.

ევროინფლაციის არს თუ სასარბიელო ხიბლი

„ყველა მშობელმა იცოდა, თუ რა სახის ფოტოსესია იყო, რა მიზნით გამოიყენებოდა ეს ფოტოები და იცოდნენ, რომ მამაკაცი კლიენტებისთვის იყო გათვლილი“, — განუცხადა არასრულწლოვანთა პორნოგრაფიის უკანონოდ დამზადება-გასაღებისა და ტრეფიკინგის საქმის პროკურორმა მარიამ გოგორელიანმა ჟურნალისტებს სასამართლო პროცესის შემდეგ.

„მოპოვებულია მტკიცებულებები, ეს არის მოწმეთა გამოკითხვის ოქმები, ასევე, ფარული საგამოძიებო მოქმედებები, აგრეთვე, კომპიუტერული სისტემიდან იქნა გამოთხოვილი მათი მიმონერა სოციალურ ქსელში. ამ მიმონერით დასტურდება, რომ ბრალდებულები თვითონ აქტიურ-

ობდნენ, ყოფილიყო ფოტოსესია; დასტურდება ასევე, ფოტოსესიის დასრულების შემდეგ, რა სახის ფოტოსესია იყო“, — განაცხადა საქმის პროკურორმა. მისივე თქმით, ფოტოსესიები, სულ ცოტა, ერთი წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა.

ნოემბერში ხაჭაპურის მოხადავის თვითღირებულება მოიმატა

ნოემბერში ერთი სტანდარტული იმერული ხაჭაპურის თვითღირებულებამ 4,1 ლარი შეადგინა, რაც ოქტომბერთან შედარებით 6,1%-ით, წინა წლის ნოემბერთან შედარებით კი 12,6%-ით მეტია.

„ეს აღმავალი ტრენდი მოულოდნელი არ ყოფილა, რადგან, როგორც წესი, წლის ამ პერიოდში ზრდას ახალი რძის მიწოდების სეზონური შემცირება და მარხვის დაწყების წინ მოთხოვნის ზრდა განაპირობებს. შედეგად, ყველისა და რძის სხვა პროდუქტების ფასებიც იზრდება. წლიური ფასის ზრდა მეტწილად ქართული ლარის აშშ დოლარის მიმართ გაუფასურებამ გამოიწვია. წლიურ ჭრილში ფასმა მოიმატა ყველა ადგილობრივად წარმოებულ (კვერცხსა და ყველზე) და იმპორტირებულ (საფუარსა და კარაქზე) პროდუქტზე. გაძვირება შეეხო იმ პროდუქტებსაც (ფქვილსა და რძის ფხვნილსაც), რომელთა წარმოებაშიც იმპორტირებული ინგრედიენტები გამოიყენება.“

ნოემბერში (2018 წლის ნოემბერთან შედარებით) ხაჭაპურის ინდექსის წლიური ინფლაცია, ძირითადად, ხაჭაპურის მთავარმა ინგრედიენტებმა გამოიწვია. ყველის ფასი 18,6%-ით გაიზარდა, ფქვილის — 8%-ით, კვერცხის — 3,4%-ით, საფუარის — 2,5%-ით, რძის — 2,7%-ით, კარაქის კი — 1,3%-ით. უნდა გავითვალისწინოთ, რომ 28 ნოემბერს შობის მარხვა დაიწყო, რაც რძესა და რძის პროდუქტებზე მოთხოვნას შეამცირებს და ხაჭაპურის ფასის კლებას შეუწყობს ხელს.“

bpn.ge

ნოემბერში ხილი 30,3 %-ით, ბოსტნეული 16,2 %-ით, რძის პროდუქტები 15,4 %-ით, ხორცი 13,1 %-ით, პურპროდუქტები კი 11,9 %-ით გაძვირდა

„საქსტატის“ მონაცემებით, ერთი წლის განმავლობაში სურსათი და უალკოჰოლო სასმელები 13,4 პროცენტით გაძვირდა.

კერძოდ, 2019 წლის ნოემბერში, წინა წლის ნოემბერთან შედარებით, ხილი 30,3 %-ით, ბოსტნეული და ბალახეული 16,2 %-ით, რძე, ყველი და კვერცხი 15,4%-ით, თევზეული 14,5 %-ით, ხორცი და ხორცის პროდუქტები 13,1 %-ით, პური და პურპროდუქტები 11,9 %-ით, შაქარი, ჯემი და სხვა ტკბილეული 11,5 %-ით, მინერალური და წყაროსწყალი, უალკოჰოლო სასმელები და ნატურალური ნვენები 8,2 %-ით, ყავა, ჩაი და კაკაო 3,9 %-ით, ზეთი და ცხიმი კი 2,8 %-ით გაძვირდა.

ერთი წლის განმავლობაში ალკოჰოლურ სასმელებსა და თამბაქოზე ფასები გაიზარდა 15,4%-ით. კერძოდ, ფასები მომატებულია როგორც თამბაქოს ნაწარმზე (29,9%-ით), ისე ალკოჰოლურ სასმელებზე (3,4-ით%). ნოემბერში, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით, დასვენებაზე, გართობასა და კულტურაზე ფასები გაზრდილია 7 პროცენტით. ამასთანავე, ტრანსპორტის ჯგუფში აღირიცხა ფასების 3,1-პროცენტითი მატება, სასტუმროებზე, კაფეებსა და რესტორნებზე ფასები მომატებულია 7,4 პროცენტით, რაც 0,32

პროცენტული პუნქტით აისახა მთლიანი ინდექსის ზრდაში. ფასები გაიზარდა საზოგადოებრივ კვებაზე (8,4 პროცენტი) და ღამის გასათევით მომსახურებაზე (1,0 პროცენტი).

„საქსტატის“ მონაცემებით, ნოემბერში წლიური ინფლაციის დონე 7% შეადგინა.

საქართველო

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ერთი თვის განმავლობაში 150 ათასი ქვეითის ნატოსთვის გაგზავნის ინიციატივა საკმაოდ მრისხანედ გამოიყურება, მაგრამ მისი შესრულება ძალიან საეჭვოა. როგორც 2018-2019 წლების სწავლებაზე აჩვენა, 2018-2017 წლებში დაანონსებული 15-ათასიანი ევროკორპუსის ნაცვლად შეიკრიბა მხოლოდ 3,5 ათასი, თანაც მებრძოლი იქ მხოლოდ 800 კაცი იყო. დღევანდელ პირობებში კი საიდან უნდა მოიყვანონ 150 ათასი (!), გაუგებარია.

ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის წევრი ქვეყნების ლონდონში გამართული სამიტი არა მხოლოდ საიუბილეო, არამედ ხმაურიანიც აღმოჩნდა. სამხედრო ბლოკის მონაწილეთა შეკრება ტიპურ ხმაურიან ბაზრად გადაიქცა. მასმედია უკვე უწოდა მას ალიანსის ისტორიაში ყველაზე ხანმოკლე და არაპროდუქტიული.

ბრიტანეთის დედაქალაქში ჩასულმა **დონალდ ტრამპმა** კანადის პრემიერ **ტრიუდოს** კულუარებში ანტიტრამპული ხუმრობისთვის ორპირი ტიპი უწოდა. კიდევ უფრო დაარტყა მან საფრანგეთს, როცა სიტყვა გადაუკრა სირიაში დატყვევებული ფრანგული ნარმოშობის რადიკალური ისლამისტების დეპორტაციის შესაძლებლობაზე.

ვოდევილად გამოიყურება მცდელობები რუსეთის მხრიდან მზარდი სამხედრო და გეოპოლიტიკური საფრთხეების, ასევე, მუქარების მოსაგერიებლად ძალისხმევის გაძლიერება და ერთდროულად ალიანსში ინტეგრაციისთვის რუსეთის მონვევის იდეა.

აშკარა ფინანსური პრობლემების ფონზე (ლონდონში გაფრენის წინ ტრამპმა განაცხადა, რომ 22%-დან 16%-მდე ამცირებს ნატოს ბიუჯეტში გადსახდელ თანხას) ალიანსის ქვეყნების ლიდერებმა მათი სამხედრო ოპერაციების ზონად კოსმოსი გამოაცხადეს.

რეალურ სამყაროში მათ, აგრეთვე, მოიფიქრეს ახალი ინიციატივა. სხვათა შორის, მსგავსი ინიციატივა მათ ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ აქვთ. თავდაპირველად იყო **ზემალი მზადყოფნის ძალების კორპუსი**, შემდეგ — **ნატოს ზემალი ოპერატიულობის მქონე ბრიგადა**, ახლა კი მოიფიქრეს ფორმულა **„30-30-30 30 30 დღეში“** — ალიანსში შემავალმა ქვეყნებმა ვალდებულებად დაიკისრეს, საჭიროების შემთხვევაში ნატოს ცენტრალური სარდლობის დაქვემდებარებაში გადაიყვანონ 30 სახმელეთო ბატალიონი, 30 ავიადანაყოფი და 30 საბრძოლო ხომალდი, რომლებიც ნატოსთვის, ასე ვთქვათ, ხელმისაწვდომი იქნება 30 დღეში.

ნატოს საიუბილეო სამიტზე ალიანსის შიგნით წინააღმდეგობები კიდევ უფრო გაამკაფრდა

ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი მართლაც მოკვდა, მაგრამ, სხვადასხვა მონაცემის მიხედვით, მის ნაცვლად ვაუიზბონი ახალ სამხედრო-პოლიტიკურ კონსტრუქციას აგებს ევროპაში. თუ გავითვალისწინებთ ვაუიზბონის უარს მხიკა და საუბარო რაქტების განლაგების მორატორიუმზე, ჩანს, რომ ეს კონსტრუქცია საკმაოდ სახიფათო იქნება.

ლავროვი კოპროვის შესაქვებლობას ხელავს ყარაბაღის პრობლემის მოგვარების საკითხში

რუსეთსა და აზერბაიჯანში მიაჩნიათ, რომ მთიანი ყარაბაღის პრობლემის მოგვარების საკითხში არის კოპროვის განმარტების შესაძლებლობა, — განაცხადა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა ბაქოში აზერბაიჯანულ კონფერენსაზე ულმარ მამედოვიანთან ერთად გამართულ პრეს-კონფერენციაზე.

ლავროვის თქმით, ყარაბაღის კონფლიქტის მოგვარების საკითხში არსებობს კომპრომისის შესაძლებლობები. რუსეთის მხარე მადლიერია აზერბაიჯანელი კოლეგებისა,

იმითომ, რომ მათ გათვითცნობიერებული აქვთ იდეები, რომლებიც წამოაყენა რუსეთმა როგორც ორმხრივ კონტაქტებში, ასევე, ეუთოს მინსკის ჯგუფის თანათავმჯდომარის რანგში.

ბაქო იმედოვნებს, რომ რუსეთი აქტიურად ჩაერთვება ყარაბაღის კონფლიქტის მოგვარების საქმეში.

ნატო ახლა კოსმოსის მილიტარიზაციაში მოიხდობა

ნატოს ქვეყნების ლიდერებმა კოსმოსის თავიანთი სამხედრო ოპერაციების ფრონტად გამოაცხადეს. ვალიარებთ კოსმოსის მნიშვნელობას ჩვენი უსაფრთხოებისთვის და უსაფრთხოების პრობლემების გადაჭრისთვის. საერთაშორისო კანონმდებლობის მიხედვით ვაცხადებთ კოსმოსს ნატოს ოპერაციების ფრონტად, — ნათქვამია ნატოს სამიტის შედეგების ოქმში.

რუსეთი, თავის მხრივ, კოსმოსის მილიტარიზაციის წინააღმდეგია. ამის შესახებ განაცხადა რუსეთის პრეზიდენტმა **ვლადიმერ პუტინმა**. „რუსეთი ყოველთვის თანმიმდევრულად გამოდიოდა და გამოდის კოსმოსის მილიტარიზაციის წინააღმდეგ. ვითარება ითხოვს ყურადღების დაძაბვას და ორბიტული დაჯგუფების გამაგრებას, აგრეთვე, სარაკეტო-კოსმოსური დარგის განვითარებას მთლიანობაში“, — თქვა პუტინმა სამხედრო საკითხებისადმი მიძღვნილ თათბირზე.

ნატო — სპატიოსანები მათაა

აგჯერად ესპანეთს მიიჩნია, რომ, პირველ რიგში, ევროპის უსაფრთხოების გაქვებობა საჭირო

ესპანეთის პრემიერმინისტრის მოვალეობის შემსრულებელმა **პედრო სანჩესმა** დიდ ბრიტანეთში გამართულ ნატოს წევრების სამიტზე განაცხადა, რომ ნატოს სჭირდება მოდერნიზაცია, რათა ახალ გამოწვევებს გაუმკლავდეს.

„უკვე აღარ არსებობს უსაფრთხოების გამოწვევები, რომლებიც ემუქრება მხოლოდ ერთ ქვეყანას, ამიტომ იძულებული ვართ, მხარი დავუჭი-

როტ კონსენსუსით მიღებულ გადაწყვეტილებებს“, — განაცხადა სანჩესმა და ყველას მოუწოდა დაფიქრებისკენ, ნატოს რომელ ქვეყნებს სურთ ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის ხილვა უახლოესი ათწლეულების განმავლობაში.

სანჩესი გამოვიდა მონოდაებით, გაძლიერდეს ევროპის თავდაცვისუნარიანობა, რადგან, მისი თქმით, ეს „გააძლიერებს ალიანსს და მას უფრო ეფექტიანს გახდის“.

ახალი საქართველო

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რუბრიკას უძღვება დარეჯან ანდროიაძე

საპარლამენტო არჩევნები 2020 წლის ოქტომბერში ჩატარდება, როგორც ამას ითვალისწინებს საქართველოს კონსტიტუცია, მაგრამ როგორ?

ამ საკითხზე «ქართულ ოცნებაშიც» კი აზრთა სხვადასხვაობაა. მმართველი გუნდისა და ოპოზიციის შეხვედრების შედეგზე კი ვარაუდების გამოთქმას, სჯობს, ამჯერა დაიცვინოთ მთავარი მიზნები და ერის სასიკეთოდ შეიქმნის თვალსაზრისი ჩავუღრმავდეთ, რომელიც აქტუალობას დღესაც არ კარგავს და სასარგებლო რჩევაცაა.

როგორც ცნობილია, პირველი მრავალპარტიული და დემოკრატიული არჩევნები საქართველოში 1919 წლის თებერვალში გაიმართა. მაშინ მოსახლეობამ აირჩია საქართველოს დამფუძნებელი კრება. არჩევნები პროპორციული საარჩევნო სისტემის საფუძველზე პარტიული სიების მიხედვით ჩატარდა და მასში 15 პარტია მონაწილეობდა.

უფრო ადრე კი, 1897 წელს, აი რას ამბობდა დიდი ილია არჩევნების შესახებ: «იცოდეთ, რომ, ვისაც ხვალ ჩააბარებთ საბჭოში ხმოსნობას, იმას აბარებთ მთელის ოთხის წლის თქვენს საერთო სვე-ბედსა, თქვენის ოჯახობის საერთო კეთილსა და ბოროტსა. ოთხი წელიწადი ბევრის რისამა შექმნებელი, ავიც შეიძლება ბევრი მოგვყენოს კარს და კარგიც».

«აქ საზოგადოება კი არ ეძებს თავისი საერთო საქმეების პატრონს, მომვლელს და მოთავეს, — ვიგინდარები თვითონ გამოდიან საზოგადოების წინ და თხოულობენ, თუ ყიდულობენ, არჩევნის კენჭებს. აქ პარტიებიც გვყავს, უმჯობესია, მაგრამ სულ სხვანაირი, ჩვენებური». არ გეგონოს, მკითხველო, ეს სიტყვები დღეს ეთქვას ვინმეს, რადგან დღეს სწორედ მსგავსი სურათი გვიდევს ცხვირწინ. სამწუხაროდ, ამ პრობლემის წინაშე მდგარა ერი XIX საუკუნეშიც, რაზეც ასე წუხდა ნიკო ნიკოლაძე.

თუ რას გვიქვამის 2020 წლის არჩევნების შემდგომი ოთხი წელიწადი, სწორედ რომ იმაზე დამოკიდებული, ვის ჩავაბარებთ ძალაუფლებას, ვის ჩავუდებთ ხელში ჩვენი ქვეყნის მომავალს, ქართველი კაცის სვე-ბედს. ისე არ უნდა მოვიქცეთ, რომ თითოეული ჩვენგანი კვლავაც «თავსა და პირს იხოკდეს, ეს რა ღმერთი გაგვიწყნარა, როგორ ამოვირჩიეთ ეს ჩვენი წამყვანი და დამღუპვენი?»

ილია ჭავჭავაძე: „ეს დიდი საქმეა თქვენს ნაშუსს, თქვენს სინდისს, თქვენს პატიოსნებას აბარია“

«ხვალ, 18 მაისს, განკითხვის დღეა. განკითხვის დღეა იმისი, თუ ვინ უნდა მოუაროს, ვინ უნდა უპატრონოს ტფილისს ამ ოთხს წელიწადს და ვინ უნდა იზრუნოს და ისაქმოს ადამიანურის გულისტკივილითა და გულმოდგინებით ჩვენის კეთილდღეობისათვის, ჩვენის ავკარგინაობისათვის.

აქამდე თუ ხმოსნების ამორჩევას საბჭოსათვის ყურს არ ვათხოვებდით და გულგრილად ვეკიდებოდით, დიდი შეცოდება იყო ჩვენ მიერ ტფილისისა და მისთა მკვიდრთა წინაშე. ახლა სულ სხვა დროა. ტფილისი ჩვენი მშობელი ქალაქია, ყველანი, ვინც აქა ვმოხილვართ, აქა ვცხოვრობთ, აქა ვტრიალებთ, რა მიღეთისაღვინდ იყოს კაცი, მისი შვილები ვართ და სამსახური უნდა გავუწიოთ ერთნაირის გულისცემითა, ერთნაირის ნატვრითა, რომ ჩვენი დედაქალაქი

ქი გამოკეთდეს, გამოვაქიზდეს, მოჯობინდეს, მოჯამრთელდეს. ღმერთმა არა დაიშურა რა ჩვენის დედაქალაქისათვის. ჰაერი, წყალი, ადგილი ყველაფერი, რითაც ბუნება მოსაწონებლად ჰქმნის ადამიანის საცხოვრებელს, იმოდენად კარგი გვაქვს, რომ ბევრი უცხოელი შემოგვანატრის. თუ რამ ცუდია აქ, და ბევრი რამაც არის ცუდი, სულ იმისი ბრალია, რომ დედაქალაქის შვილობას არ ვუნებთ, გულდადებით არ ვექცევით, სიყვარულით, სიყვარულით არ ვპატრონობთ.

კანონმა ნება მოგვცა, ჩვენს დედაქალაქს ჩვენვე მოვუაროთ, ჩვენვე ვუპატრონოთ ამ მხრით. ჩვენც საკმაო ხარჯს ვიხდით, რომ ეს პატრონობა, ეს მოვლა ყინულზე დანერვილი თამასუქი არ იყოს, ხარჯიც ტყუილუბრალოდ არ იქსაქებოდეს, საქმე ჩვენდა საკეთილად კეთდებოდეს და კეთილი დღედადღე ემატებოდეს ჩვენს მშობელს ქალაქსა.

ყველამ ერთად რომ პატრონობა და მოვლა მოვინდომით, შეუძლებელია. კანონმა ეს კარგად იცოდა და დაგვიწესა უკეთესი კაცნი რიცხვით ოთხ-ხმობი ამოირჩიეთ თქვენ შორის და იმათ მიანდეთ ეგ პატრონობა და მოვლა. და აი ხვალ ამისი განკითხვაა. რომ ჩაუფიქრდეთ, თქვენვე იტყვენ

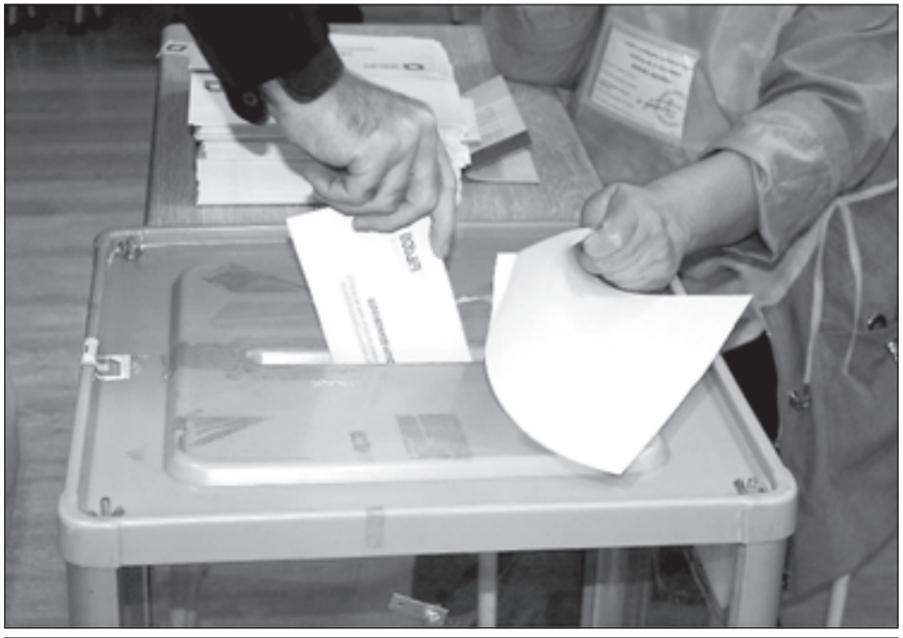
«აქ ვინც უბტყუნებს და უღალატებს იმას, რასაც სინდისი, ნაშუსი, კახური კახობა ახელს, იგი უბტყუნებს, იგი უღალატებს თავის თავს, თავის ხოლ-შვილის, ოჯახის ბედნიერებას და კეთილდღეობას. ვინც ხელი მიიხვედრება, ყველანი უნდა მიხვიდეთ არჩევანზე და თქვენი მოქალაქე, კახადკახური მოვალეობა გადაუხადოთ თქვენს მოკალს ქალაქსა»

«ვიგინდაჩები თვითონ გამოდიან საზოგადოების წინ და თხოულობენ, თუ ყიდულობენ, არჩევნის კენჭებს»

ამიტომ

«მარჯვენას თქვენს ის არ აქმნავით, რასაც გული და სინდისი არ გეუბნებათ»

ით ჩვენთან ერთად, რომ ეს სახუმარი საქმე არ არის. ერთი გულმრუდობით აქეთ თუ იქით ნასული კენჭი შემძლებელია იმისთანა კაცები დასვას საბჭოში, რომ მერე თქვენი მშობელი ქალაქი, თქვენი თვითონ, თქვენი ოჯახი, თქვენი ცოლ-შვილი თავსა და პირს იხოკდეს, ეს რა ღმერთი გაგვიწყნარა, როგორ ამოვირჩიეთ ეს ჩვენი წამყვანი და დამღუპვენი? იცოდეთ, დიდი ცოდვა-მადლი თანა სდევს არჩევანსა და, ვიდრე ხელი კენჭს ჩასაბღვებად დაიძროდეს, თქვენს ნაშუსს, თქვენს სინდისს, თქვენს გულს, თქვენს ჭკუას რამდენჯერმე დაეკითხეთ, ვინ არის ღირსეული და ვინ არა, განუჩრევლად დიდისა და პატარისა.

«იცოდეთ, დიდი ცოდვა-მადლი თანა სდევს არჩევანსა და, ვიდრე ხელი კენჭს ჩასაბღვებად დაიძროდეს, თქვენს ნაშუსს, თქვენს სინდისს, თქვენს გულს, თქვენს ჭკუას რამდენჯერმე დაეკითხეთ, ვინ არის ღირსეული და ვინ არა, განუჩრევლად დიდისა და პატარისა»

იცოდეთ, თქვენ გინდათ კაცი, რომელსაც თქვენი სიკეთე, თქვენი სიყვარული, თქვენი გულმშობელი სიყვარობა სულელობად არ მიანჩნია.

თქვენ გინდათ კაცი, რომელსაც უნდა ებრალებოდეს თქვენი თავი, თქვენი ცოლ-შვილი და თქვენი ოფლით მონაგარს ფულს, ხარჯად თქვენს მიერ გაცემულს, თქვენს კეთილად ცხოვრებას, თქვენს მშვიდობით და უშიშრად ყოფნას ახმარებდეს, რამოდენადაც ყოველივე ეს შესაძლოა.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ მდიდარს განგებ არ აკლებდეს ქალაქის ხარჯსა და ხმაამოულებელს შეუძლებელს განგებზე არ უმატებდეს, და რაც მდიდარს დააკლეს, ღარიბს არ ახდევინონ.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ თქვენი მიყრუებული უბნები ტალახისა და ტლაპოებისაგან არა ჰყარდეს და მარტო მდიდართა ქუჩები არა ჰლაპლაპებდეს სიფაქიზითა.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ ხორაგი, საქმელ-სასმელი ქალაქის ბაზარში კარგი და სა-

ლი იყოს და თქვენ არ გახდენდნენ, არ გაფუჭდნენ და ამ მხრით უშიშარ იყვნენ.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ პურს, ღვინოს, საქმელ-სასმელს ჩარჩები თუ სხვა ვინმე განგებ მამასისხლად არა ჰხდენდნენ და ამით თქვენ და თქვენს ცოლ-შვილს არ უჭვირებდნენ საჭირო საზრდოს და საკვებას.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ ქალაქის მოხელეებს ხელსადა კალთას არ აფარებდნენ, როცა იგინი არ ვარგანან და ტყუ-

ილუბრალოდ სჭამენ თქვენი ოფლით მონაგარს ფულსა ჯამაგირების სახითა.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ ბუნებითად კეთილი ჰაერი თქვენის დედაქალაქისა არ იშხამებოდეს უწმინდურების სიყვარლითა და არა გმხამიდეს თქვენს ცოლ-შვილს არ უჭვირებდნენ საჭირო საზრდოს და საკვებას.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ წყალი უწინდელი და მოუნყვეტელი გქონდეთ და ამასთანავე, რაც შეიძლება იეფი.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ, რაკი ხორაგს თუ სასმელს ბაზარში ჰყიდულობთ, დახატორივამებული იყვნენ, რომ წამხდარს და მონამულს არ შემოგაპარებენ.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ თქვენს წერილშვილებს სწავლა-განათლების გზა და სახსარი მისცეს, გული კეთილს შეუწვიოს, ჭკუა სჯასა და მოსაზრებასა, რამდენადაც შესაძლოა.

თქვენ გინდათ კაცი, რომ თითქმის ორ მილიონამდე ყოველწლივ შემოსავლი ქალაქისა, თქვენგანვე ხარჯად აღემოგაპარებენ და თქვენს ქა-

ლაქს საერთოდ ჰხმარებდეს გამოზოგვითა და ცოდნითა და არა აქეთ-იქით იქსაქებოდეს გულდაუდებლობით და უთავდარიგობითა.

ერთის სიტყვით, ბევრი სხვაც არის, მაგრამ ყველას ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს. ესეც საკმაოა, თუ ღმერთმა გვაგონა, და ამაებს მაინც ხვალ შესაფერი კაცები ამოვირჩიეთ.

ამიტომ ვთქვით ზევით, რომ ხვალინდელი დღე სახუმარი დღე არ არის. სიმძიმე და სიდიდე იმ მოვალეობისა, რომელსაც ხვალ კისრად ვღებულობთ და ასე თუ ისე ავასრულებთ, წინ უნდა წამძღვაროს ყველამ და ისე მივიდეს კენჭის მისაცემად. ამ ვინც უბტყუნებს და უღალატებს იმას, რასაც სინდისი, ნაშუსი, კახური კახობა ახელს, იგი უბტყუნებს, იგი უღალატებს თავის თავს, თავის ხოლ-შვილის, ოჯახის ბედნიერებას და კეთილდღეობას.

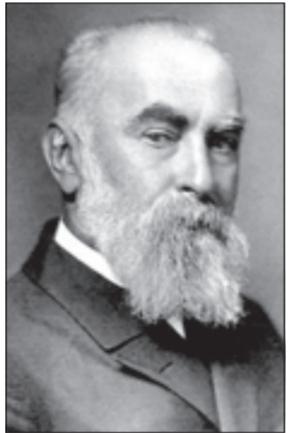
ვისაც ხელი მიგინდებთ, ყველანი უნდა მიხვიდეთ არჩევანზე და თქვენი

„იცოდეთ, რომ, ვისაც ხვალ ჩააბარებთ საბჭოში ხმოსნობას, იმას აბარებთ მთელის ოთხის წლის თქვენს საერთო სვე-ბედსა, თქვენის ოჯახობის საერთო კეთილსა და ზოროტსა. ოთხი წელიწადი გეპირის რისამაა შეიძლება, ავიც შეიძლება გეპირი მოგვამენოს კარს და კარბიც“.

მოქალაქური, კაცადკაცური მოვალეობა გადაუხადოთ თქვენს მშობელს ქალაქსა.
იცოდეთ, რომ ვისაც ხვალ ჩააბარებთ საბჭოში ხმოსნობას, იმას აბარებთ მთელის ოთხის წლის თქვენს საერთო სვე-ბედსა, თქვენის ოჯახობის საერთო კეთილსა და ზოროტსა. ოთხი წელიწადი გეპირის რისამაა შეიძლება, ავიც შეიძლება გეპირი მოგვამენოს კარს და კარბიც.

გულს ნუ გაიმრუდებთ, სულს ნუ წაინყმევადებთ! იცოდეთ, ეს დიდი საქმე თქვენს ნამუსსა, თქვენს სინიდისს, თქვენს პატიოსნებას აბარია. ახსენეთ ღმერთი, და ღვთისა და მართლის სახელით, შეუდგეთ არჩევანის დიდს საქმეს და მარჯვენას თქვენსას ის არ აქმნეინოთ, რასაც გული არ და სინიდისი არ გეუბნებათ“.

ივერია № 94, გვ. 1-2.
16 მაისი, 1897 წ.

ნიკო ნიკოლაძე: არჩევანი ერის წყობილების და გედის საძირკველია

ამ გაზაფხულზე ამ არჩევნებით მთელს ჩვენს საზოგადოებრივ ცხოვრებას და ყველა ჩვენს საზოგადო საქმეებს მიმართულება მიეცემა, სამი ან ოთხი წლის ვადით, ბედისკენ თუ უბედობისკენ, კარგისკენ თუ ავისკენ. ამ მდგომარეობაში დიდად საფიქრებელი და საზრუნველიც არის — თუ როგორ უნდა მოიქცეს მამულის ერთგული შვილი, ან რა საქციელს უნდა სთვლიდეს ქვეყნისთვის სასიკეთოდ და რას — საუნებლად და სამარცხვინოდ.

ჩვენს დროში, მთელი კაცობრიობის აზრით, არჩევანი ერის წყობილების და ბედის საძირკველია. ყოველი განათლებული ხალხი უმთავრესად თავის ყურადღებას იმას აქცევს, რომ პატიოსანი და გონიერი კანონები შეადგინოს არჩევნების შესახებ და ყველა თავის არჩევნები წესიერად, გულ-წრფელად და სინდისიანად მოახდინოს, ამ კანონების გადუხვევად და გადაუხდომელად. სადაც ეს მტკიცედ არაა დაცული, იქ არეულობის, მატყუარობის და ძალადობის მეტი არაფერი მეფობს საზოგადო და საქვეყნო ცხოვრებაში. მცირედი უკანონობა ან გარყვნილობა არჩევნებში სწორედ იმნაირადვე რეგს და შლის ერის საქმეებს და წყობილებას, როგორც საძირკველის გამოთხრა სახლს ხლიანებს და კიდევ აქვეს აზიანებს. ამ

მიზეზით განათლებულ ქვეყნებში ერთი ნამცეცი მოქრთამეა, ძალადობა ან უკანონობა რომ შეამჩნიონ კენჭისყრას, მაშინვე დაარღვევენ არჩევანს და ხელმეორედ ახალს ნიშნენ. თვითონ საზოგადოების თვალშიაც მიუტყვევებელ ბინიერებად, თითქმის მომაკვდინებელ ცოდვად ითვლება რიგიანობის მცირეოდნად შელახვა არჩევნის დროს. რასაკვირველია, ყოველი პატიოსანი კაცი განსაკუთრებით იმას ნატრობს, ცდილობს და ეძებს, რომ ხალხის საკუთარი და თავისუფალი სურვილით იქნეს ამორჩეული, ერის ნების ნამდვილი წარმომადგენელი გახდეს, და არა მატყუარობით ირქმევდეს ამ სახარბიელო სახელს.

საცა არჩევანს ასე რიგიანად აფასებენ და უფროხილდებიან, იქ კენჭისყრა ან მისგან გამოწვეული პარტიების ბრძოლა საუკეთესო სკოლაა ქვეყნის წარმატებისათვის. იქ ამ ბრძოლის წყალობით თანდათან უმჯობესდება ქვეყნის ზნეობა, და მთელი ხალხი ნელ-ნელა დიდძალ მეცნიერებას თუ გამოცდილებას იძენს საზოგადოებრივ ან პოლიტიკურ საქმეებში. ამასთანავე ერთი ცნობილობს თავის მონივნავ პირებს, მეთაურებს, და, რამდენიმე აუცილებელ შეცდომებს შემდეგ, მართლა ხეირიანების ამორჩევას ეჩვევა. იგებს, ვინ სად ან რაში არგებს და გამოადგება. მაშინ მისი საზოგადო საქმეებიც წესიერ გზაზე დგება, ღირსეულ კაცებს ჰპარდება. მართლამ გზით ხერხდება ამ საქმეების წარმატება და ხალხის კეთილ დღეობის დამყარება.

ჩვენშიაც რომ ამნაირად უყურებდეს ხალხი არჩევნების საქმეს, ბევრად უფრო კარგ მდგომარეობაში ვიქნებოდით დღეს, ვინემ ეხლა ვართ. მართალია, ჯერ-ჯერობით დიდრამ არაფერი აქვთ გადასასწაველი ამ გასარჩევნებელი ჩვენშიერ ამორჩეულ პირებს. რაც კი რამ უმთავრესია ჩვენის ქვეყნის ცხოვრებაში, რასაც კი ნამდვილი გავლენა აქვს ჩვენის ერის ბედზე და მომავალზე, იმას ვერ სწავდება ჩვენში ამორჩეული პირების ასპარეზი. მაგრამ ყოველთვის ხომ ასე არ იქნება, და ყოველგან ხომ სწორედ ასე იყო, რომ ამორჩეულების ასპარეზი თანდათან ფართოვდებოდა, მართოდ დაკავებული ასპარეზის გონიერად ხმარებით, გამოცდებით. დიდი-რამ არაფერი გვაქვს ჯერ, მართალია, მაგრამ არც სულ დასაწინი და შემომჩვენელია ის, რაცა გვაქვს. უფრო ყურ-საგდები აქ ის არის, რომ ჯერ, რაცა გვაქვს, მითაც ვერ გვისარგებლნია, და ის ასპარეზიცი არ დაგვიმუშავებია, რომელზედაც თავისუფლად ტრიალის ნება და შეძლება გვაქვს. მცირედი ვერ მოვიხმარეთ, დიდს რას მოვუხერხებთ?

...ჩვენს საზოგადოებას, ჩვენს საზოგადო საქმეებს „პატრონები“ რომ ჰყავდეთ, ამისთანა მარცხი როდი დაემართებოდათ. რიგიანი პატრონი, ხომ, თავის საქმეს ისე უფლის, ყოველთვის, რომ არც დროს ჰკარგავს, არც შემთხვევას, და რაც უფრო ხეირიანად ხმარობს ამ დროს, ან რაც უფრო სრულად სარგებლობს შემთხვევით, მით უმჯობესად მიდის მისი საქმე. განათლებულ ქვეყნებში, საცა საზოგადოება თუ არი თავისი საქმეების მმართველი

«თუ ესანი კარგის განზრახვით მოქმედებენ, თუ მხოლოდ საზოგადო საკვებლოა აქვთ მხედველობა, რატომ თავის კეთილმოხილუკ აზრის განსხორციელებლად, კეთილმოხილუკ სუპალებასს არ ხმარობენ?»

ლევს თვითონ ირჩევს, ყველას იმისი, რომ პატრონი უნდა უპოვოს და აურჩიროს ამ საქმეებს, ისეთი რიგიანი პატრონი, რომელიც საბოლოო საკვებლოა ისა მოქმედებს, თითქმის მისი საქმეების წარმატებისათვის. იქ ამ ბრძოლის წყალობით თანდათან უმჯობესდება ქვეყნის ზნეობა, და მთელი ხალხი ნელ-ნელა დიდძალ მეცნიერებას თუ გამოცდილებას იძენს საზოგადოებრივ ან პოლიტიკურ საქმეებში. ამასთანავე ერთი ცნობილობს თავის მონივნავ პირებს, მეთაურებს, და, რამდენიმე აუცილებელ შეცდომებს შემდეგ, მართლა ხეირიანების ამორჩევას ეჩვევა. იგებს, ვინ სად ან რაში არგებს და გამოადგება. მაშინ მისი საზოგადო საქმეებიც წესიერ გზაზე დგება, ღირსეულ კაცებს ჰპარდება. მართლამ გზით ხერხდება ამ საქმეების წარმატება და ხალხის კეთილ დღეობის დამყარება.

ჩვენშიაც რომ ამნაირად უყურებდეს ხალხი არჩევნების საქმეს, ბევრად უფრო კარგ მდგომარეობაში ვიქნებოდით დღეს, ვინემ ეხლა ვართ. მართალია, ჯერ-ჯერობით დიდრამ არაფერი აქვთ გადასასწაველი ამ გასარჩევნებელი ჩვენშიერ ამორჩეულ პირებს. რაც კი რამ უმთავრესია ჩვენის ქვეყნის ცხოვრებაში, რასაც კი ნამდვილი გავლენა აქვს ჩვენის ერის ბედზე და მომავალზე, იმას ვერ სწავდება ჩვენში ამორჩეული პირების ასპარეზი. მაგრამ ყოველთვის ხომ ასე არ იქნება, და ყოველგან ხომ სწორედ ასე იყო, რომ ამორჩეულების ასპარეზი თანდათან ფართოვდებოდა, მართოდ დაკავებული ასპარეზის გონიერად ხმარებით, გამოცდებით. დიდი-რამ არაფერი გვაქვს ჯერ, მართალია, მაგრამ არც სულ დასაწინი და შემომჩვენელია ის, რაცა გვაქვს. უფრო ყურ-საგდები აქ ის არის, რომ ჯერ, რაცა გვაქვს, მითაც ვერ გვისარგებლნია, და ის ასპარეზიცი არ დაგვიმუშავებია, რომელზედაც თავისუფლად ტრიალის ნება და შეძლება გვაქვს. მცირედი ვერ მოვიხმარეთ, დიდს რას მოვუხერხებთ?

«აქ, ჩვენში, ახალ გამოცხადებულ კანდიდატებს თავის ნათესაობის მეტი თანამოაზრე და თავდაბი არაჰინა ჰყავს. რისი თავდაბობა, სადაური პროგრაჰაო. ისინი ყოველგან ჩვენში; ან წარსული რად უნდა ქაზს, ან ღვანლი, ან გავლენა: მთელი საქმე კენჭი ყოფილაო»

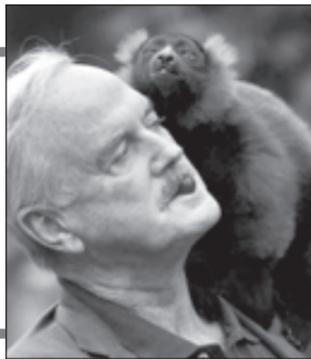
მიუძღვის საზოგადოების წინაშე. მისი სახელი, ამ საზოგადოების უმრავლესი ნაწილისთვის, და მთელი მხარისთვის, სრულიად უცნობია. საზოგადოებას და ქვეყანას გაგებაც არა აქვს, თუ რა რწმუნებისა, რა მიმართულებისა, რა პროგრამისაა ეს კანდიდატი. რა მოუქმედნია, რას იზამს, ვინ იცის! განათლებულ ქვეყნებში კანდიდატს საზოგადოების წინ რომ ყოველთვის თავდებები ჰყავს, მისი გამოყვანილი, მისი განზრახვის მცოდნენი. აქ, ჩვენში, ახალ გამოცხადებულ კანდიდატებს თავის ნათესაობის მეტი თანამოაზრე და თავდები არაჰინა ჰყავს. რისი თავდებობა, სადაური პროგრამაო. ისინი ყოველგან ჩვენში; ან წარსული რად უნდა ქაზს, ან ღვანლი, ან გავლენა: მთელი საქმე კენჭი ყოფილაო. კენჭი იმოვინე ბლომად, მეტს წურას ეძებ, მეტი არაფერი ყოფილა თურმე საჭიროო. კენჭი, კენჭი, მარტო კენჭი. თუ თავის ნებით არ მოვიდეს მექმნე, მოიყვანე, მოქრთამე: თვალში ყველა ერთნაირად გამოდგება, დიდი და პატარა, გულწრფელი და ნაქირავები, კარგი და ავი...
სამწუხაროა აქ მარტო ის როდია, რომ ჩვენი საზოგადო საქმეები ოხრად, უპატრონოდ, გვირჩევა, უმთავრესი თვისება ჩვენი არჩევნებისა ის არის, რომ მარტო თანამდებობის პირებს კი არ ვირჩევთ. განათლებულ ქვეყნებში ბანკის მმართველი, მაგალითად, მარტო ბანკის მმართველია, მეტი არაფერი, ამიტომ რომ იქ საზოგადოებას, ერს, ქვეყანას თავ-თავისი ინტერესების გამო მომტკმელად, დამცველად და მომვლელად ბევრი სხვა დანესეზულება აქვს ნარმომადგენელი ჰყავს. ჩვენში, კი ბანკის მეტი რომ არა გვახდია, ბანკის მმართველს ათასნაირი ტვირთი ჰმართებს საზოგადოების და ერის წინაშე. იმ მიზეზით, რომ ჩვენს საერო საქმეებს ჯერ საკუთარი წყობა და მართვა არ მიჰქიჭებია, ჩვენი საერო ინტერესების ტვირთი ამ ფაზად ჩვენგან ამორჩეულ პირებს აწევს ზურგზე. მათ ხელშია — ან მათ ხელში უნდა იყოს — ჩვენი წარსულის განძის დაცვა, ჩვენი ეხლანდელი შრომის წინამძღორობა, ჩვენს მომავალ ბედზე მზრუნველობა. ამ მძიმე ტვირთს და პასუხისმგებლობას კი მაგარი ბეჭი სჭირია. როგორც მეთაური გვეყოლება არჩეული, ისეთიც მსვლელობა ექნება ჩვენს საერო საქმეს, და ისეთივე პატივი გვეღირსება მეზობლებისა და უცხოელებისგან... უცხოეთის და უცხოეთში მცხოვრების თვალში ჩვენი წარმომადგენელი მარტო იმით კი არ უნდა ჩანდეს, რომ ჩვენი წარმომადგენელია, თავის თავითაც ცოტათი მაინც ცნობილი უნდა იყოს რითამე, რომ ყველას ესმოდეს: ქართველები ღირსეულ კაცებს ირჩევენ თავიანთი საქმის მოთავედ, გონიერება დევს მათი არჩევნების საძირკველად, და არა თვალთმაქცობა ან ცრუ-მორწმუნეობაო. ასე თუ არ იქნა, და ვიგინდარაბი ვირჩიეთ, მათი უძლებობა და სისუსტე მაღა დაუშობიან მთელ ქვეყანას, რომ ძარ-თვალეაბი თავის წარმომადგენლებზე გეპირად უფრო სუსტი და უძლები ყოფილაო...

მომბე, 1894 წ.

**ყველაზე
ყველაზე...**

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჯონ კლივის ლეუკი

ბრიტანელი მსახიობისა და კომიკოსის სახელს ლეიბორის ახალდამოქმედებული სახეობა ატარებს. AVAHI CLEESEI 2005 წელს აღმოაჩინა მეცნიერმა ურს ტალმანმა კუნძულ მადაგასკარზე და, რადგან მსახიობი ჯონ კლივი ბუნების დაცვის პროპაგანდას ეწევა, მისი სახელი ლეიბორის ახალ სახეობას დაარქვა.

თანამედროვე მეცნიერები დიდხანს არ ფიქრობენ მათ მიერ აღმოჩენილი ბიოლოგიური არსებებისთვის სახელის დარქმევას; ზოგჯერ ცხოველის ან მცენარის, ან მიკროორგანიზმის ახალ სახეობას პოპულარული ადამიანის სახელს არქმევენ მათდამი პატივისცემის ნიშნად. ასე გაჩნდა პარაზიტი ბობ მარლი, კრანზან ბეიონსე, ჯორჯ ბუშის ხოჭო და სხვ. გთავაზობთ ჩამონათვალს იმ ახალდამოქმედებული ცხოველებისა, რომლებსაც ცნობილი მსახიობის, პოლიტიკოსის თუ მომღერლის სახელი დაარქვეს.

ხსოვლები და მნეარები, როგორცსაპოპულარული აღმოჩენების სახელები დაარქვენ

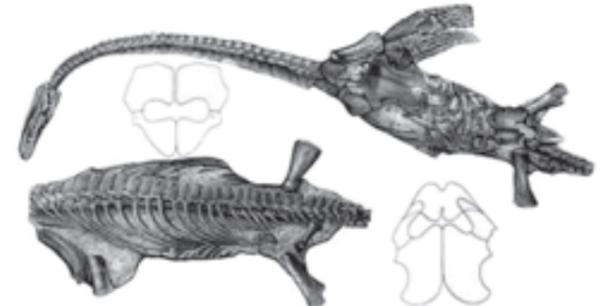
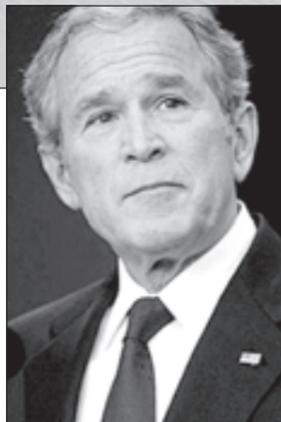
ჩინარდ დოკინზის თევზი

თევზების 4 სახეობას ინგლისელი ეთოლოგისა და ბიოლოგის — ჩინარდ დოკინზის პატივსაცემად მისი სახელი უწოდეს. მეცნიერი კმაყოფილია ამ პატივით და თევზებს ძალიან ლამაზებად მიიჩნევს.

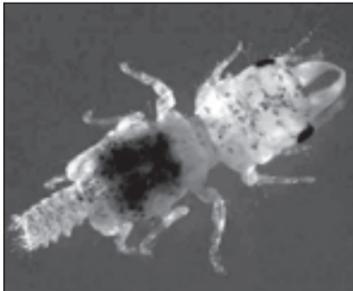
ჯორჯ ბუშის ხოჭო

ჯორჯ ბუში — ის არა მხოლოდ აშშ-ის პრეზიდენტი (თანაც 2 — უფროსი და უმცროსი), არამედ ხოჭოც. მეცნიერმა კვენტინ უილარმა თავისი კონსერვატიული პოზიცია გამოხატა და ახალდამოქმედებულ ხოჭოს **ჯორჯ ბუში-უმცროსის** სახელი უწოდა.

დევიდ ატენბოროს პალეოზავრი

ბრიტანელი ნატურალისტის, **დევიდ ატენბოროს**, ბავშვობის გატაცება დინოზავრებით იყო მიზეზი იმისა, რომ კარგა ხნის წინათ გამქრალი ზღვის ქვეწარმავლის ერთ-ერთი სახეობისთვის სახელი შეერჩიათ. ამერიკელმა პალეონტოლოგმა დევიდ ატენბორომ ქვეწარმავალს *Attenborosaurus conybeari* დაარქვა.

ბობ მარლის პარაზიტი

არკანზასის შტატის (აშშ) უნივერსიტეტის მეცნიერი **პოლ სიკელი** მიიჩნევს, რომ კიბოს მსგავსი პატარა არსება, რომელიც კარბის ზღვის თევზების სხეულზე პარაზიტობს, ღირსია, ატაროს რეგის ვარსკვლავ **ბობ მარლის** სახელი. მეცნიერმა იამაიკელი მომღერლისადმი სიყვარული და პატივისცემა იმით გამოხატა, რომ კარბის ზღვის თევზების პარაზიტს *Gnathia Marley* დაარქვა.

ქეით უინსლეტის ხოჭო

ხოჭო *Agra Katewinsletaei*-ს სახელი მსახიობ ქეით უინსლეტის პატივსაცემად დაარქვეს, კერძოდ, მის მიერ ფილმ „ტიტანიკში“ შესრულებული როლისთვის. ენტომოლოგმა ტერი ერკინმა ასე გამოხატა თავისი შეშფოთება, რომ ხოჭოს ამ სახეობას გადაემენება ემუქრება.

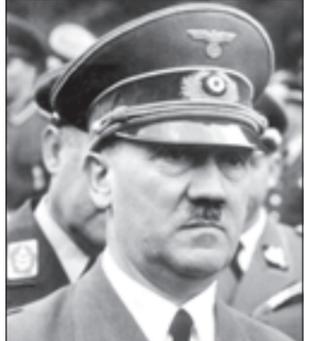
ჰიუ ჰეფნერის ბოზავრი

სახელი **ჰიუ ჰეფნერისა**, ჟურნალ „ფლეიბოს“ დამფუძნებლის, შეუძლებელი იყო, ბოცვრის გარდა სხვა რომელიმე ცხოველისთვის დარქმეოდა. *Sylvilagus palustris hefneri* — ჭაობის ბოცვერი აშშ-ის სამხრეთ-აღმოსავლეთში ბინადრობს. ისიც აღსანიშნავია, რომ ჰიუ ჰეფნერმა არაერთხელ გადაირცხა ფული ბოცვრების იშვიათი სახეობების დამცველი ფონდის ანგარიშზე.

ბეიონსეს კრანზანა

2012 წელს აღმოაჩინეს კრანზანის ძალიან იშვიათი სახეობა. მეცნიერმა **ბრანდონ ლესარდმა** მას ცნობილი ამერიკელი მომღერლის — **ბეიონსეს** პატივსაცემად *Scaptia beyonceae* უწოდა.

ადოლფ ჰიტლერის ხოჭო

ადოლფ ჰიტლერის სახელს ატარებს ბრმა ხოჭო *Anophthalmus Hitleri*. ეს იშვიათი სახეობა სლოვენის 5 ნესტიან გამოქვაბულში ბინადრობს. გერმანელმა ენტომოლოგმა ეს სახეობა 1933 წელს აღმოაჩინა და გერმანიის ახალდანიშნული კანცლერის პატივსაცემად ჰიტლერი უწოდა.

პრინს ჩარლზის ბაყაყი

2008 წელს აღმოჩენილი ბაყაყის სახეობას სახელი 2012 წელს შეურჩიეს. მას *Hylas irbus princecharlesi* დაარქვეს **პრინს ჩარლზის** პატივსაცემად. პრინცის საქველმოქმედო საქმიანობა, რომელიც მიმართულია ტროპიკული ტყეების ფაუნის დასაცავად, შეუმჩნეველი არ დარჩენიათ მეცნიერებს, ამიტომაც ეკვადორის ბინადარმა ბაყაყმა სამეფო სახელი მიიღო.

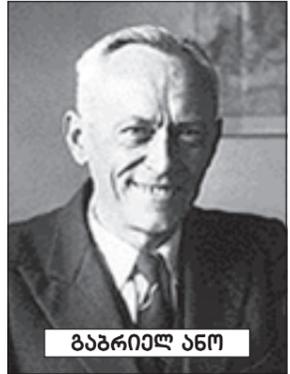
მოამზადა ნიკა კორინთელა

ლიონელ მესიმ წელს თითქმის ყველა ინდივიდუალური ჯილდო მოიპოვა: ესპანეთის ჩემპიონატში 36 გოლი გაიტანა და საუკეთესო ზომბარდირი გახდა (მეექვსედი); ევროპის ჩემპიონატის საუკეთესო ზომბარდირია (მეექვსედი); არის 2018-2019 წლების ჩემპიონთა ლიგის ზომბარდირი 12 გოლით; არის წლის საუკეთესო ფეხბურთელი ფიფას ვერსიით; არის მსოფლიო საუკეთესო ფეხბურთელისთვის დანესაზული ჯილდოს — „ოქროს ბურთი“ მფლობელი (ეს რეკორდია).

2 დეკემბერს პარიზის თეატრ „შატლში“, სადაც საფრანგეთის კინოაკადემიის პრემია „სეზარს“ გადასცემენ ხოლმე, გაიმართა ფეხბურთელებისთვის ყველაზე პრესტიჟული ინდივიდუალური პრიზით — „ოქროს ბურთით“ დაჯილდოების ცერემონია.

მამაკაცთა შორის საუკეთესოდ დასახელეს არგენტინის ნაკრებისა და „ბარსელონას“ კაპიტანი **ლიონელ მესი**, რომელმაც ფრანგული გამოცემა „ფრანს ფუტბოლის“ მიერ დაწესებული ეს ჯილდო მეექვსედ მოიპოვა (2009, 2010, 2011, 2012, 2015 და 2019 წელს). მესისთვის ჟურნალისტიკაში ეპითეტები არ დაიშურეს: „მოვლენა“, „ფენომენი“, „სილამაზე“, „ესთეტიკა“, „შემოქმედი“. „ის არის ფეხბურთი!“

აღსანიშნავია, რომ ლიონელ მესიმ წელს თითქმის ყველა ინდივიდუალური ჯილდო მოიპოვა: ესპანეთის ჩემპიონატში 36 გოლი გაიტანა და საუკეთესო ზომბარდირი გახდა (მეექვსედი); ევროპის ჩემპიონატის საუკეთესო ზომბარდირია (მეექვსედი); არის 2018-2019 წლების ჩემპიონთა ლიგის ზომბარდირი 12 გოლით; არის წლის საუკეთესო ფეხბურთელი ფიფას ვერსიით; არის მსოფლიო საუკეთესო ფეხბურთელისთვის დანესაზული ჯილდოს — „ოქროს ბურთის“ მფლობელი (ეს რეკორდია).

ზინედინ ანო

ვის აკუთვნის „ოქროს ბურთის“ იდეა

1950-იან წლებში ჟურნალ „ფრანს ფუტბოლის“ რედაქტორი იყო **გაბრიელ ანო**. ის ახალგაზრდობაში თამაშობდა ფეხბურთს და საფრანგეთის ნაკრების წევრიც გახლდათ, შემდეგ ჟურნალისტიკაში წავიდა და სხვადასხვა რეფორმა განახორციელა. 1954 წელს გამოცემა „ეკიპის“ ჟურნალისტიკით ერთად გამართა მსჯელობა ჩემპიონთა თასის შესახებ (ჩემპიონთა ლიგის ანალოგი) და ერთი წლის შემდეგ შეიქმნა კიდევ ეს გათამაშება. მანამდე კი ანოს ინიციატივით ევროპაში პირველად ჩატარდა სემინარი მწვრთნელებისთვის. მისივე ინიციატივით ფეხბურთელების შესარჩევად სწორედ ასე იპოვეს ნიჭური **რაიმონ კოპა**.

1956 წელს კი გაბრიელ ანომ მოიგონა „ოქროს ბურთი“. სქემა მარტივია: შეკრიბონ ჟურნალისტები და სთხოვონ ევროპაში წლის საუკეთესო ფეხბურთელის გამოვლენა. აი ამ მომენტიდან გადასცემს France Football-ი „ოქროს ბურთს“ საუკეთესო ფეხბურთელებს. ამ ჯილდოს პირველი მფლობელი იყო ინგლისელი **სტენლი მატჩუზი**, რომელიც იმხანად 41 წლის გახლდათ. „ოქროს ბურთმა“ გავლენა იქონია ფეხბურთის განვითარებაზე — ახლა ფეხბურთელებს ჰქონდათ რეალური ჯილ-

დო, რომელმაც სწრაფად მოიპოვა პრესტიჟი და ყველა ფეხბურთელისთვის სასურველი შეიქმნა, თუმცა ერთი ნაკლი ჰქონდა. 1995 წლამდე ამ ჯილდოს მხოლოდ ევროპელებს გადასცემდნენ ევროპული კლუბებიდან, ამიტომ მის გარეშე დარჩნენ **პაული და მარსალონა**. ამჟამად კი „ოქროს ბურთის“ მოპოვება შეუძლია მსოფლიოს ნებისმიერ ფეხბურთელს ნებისმიერი გუნდიდან. მისი პირველი არაევროპელი მფლობელი კი იყო ლიბერალი ფეხბურთელი **ჯორჯ ვია**, რომელიც ამჟამად თავისი ქვეყნის პრეზიდენტია.

„ოქროს ბურთის“ მფლობელს ყოველთვის ირჩევენ ჟურნალისტები. მათი რაოდენობა თავდაპირველად 52 იყო, ახლა კი თითქმის ოთხჯერ მეტია — 180. ისინი კენჭს უყრიან „ფრანს ფუტბოლის“ მიერ შეთავაზებულ კანდიდატებს.

ვის უაქვია „ოქროს ბურთი“

„ოქროს ბურთის“ დიზაინი შექმნა ოჯახურმა ფირმამ Mellerio dits Meller-მა, რომელიც მხოლოდ ამით არ დარჩენილა ისტორიაში, ეს ფირმა ფრანგებისთვის ამზადებდა რელიგიურ სამკაულებს, ხმლებს და სხვადასხვა ნაკეთობას. 1613 წლიდან ევროპელი მონარქებისთვის ქმნიდა ძვირფასოვლებიან სამკაულებს. ჩოგბურთში საფრანგეთის ლია ჩემპიონატის („როლან გარიისი“) ჯილდოებიც ამ ფირმის დამზადებულია.

ამჟამად Mellerio dits Meller-ის ბიზნესს მართავენ **ფრანსუა და ოლივიე მელერიუები**. ისინი წარმოადგენენ იუველიერების მე-14 თაობას ოჯახში. თვითონ „ოქროს ბურთმა“ კი არსებობის განმავლობაში მცირედენი ცვლილებები განიცადა, 1980-იან წლებამდე ის პატარა ზომისა იყო. ახლა კი მისი ზომებია: სიმაღლე — 31 სმ, სიგანე — 23 სმ.

„მელერიოს“ ვებგვერდზე წერია, რომ „ოქროს ბურთის“ დამზადება იწყება მის გადაცემამდე 6 თვით ადრე. ჯილდოს დამზადებას რამდენიმე ასეული საათი სჭირდება და მასზე მუშაობს რამდენიმე ადამიანი: იუველიერი, მწერალი, გრაფიკოსი და სხვ. ჯილდო შედგება მოქრული თითბურის 2 ნახევარსფეროსგან, რომლებიც დამაგრებულია პირიტისგან დამზადებულ კვარცხლბეკზე. ნაკეთობა ამოვლებულია ოქროში. მისი ღირებულება 13 ათასი ევროა. მფლობელის სახელს გრაფიკორები უშუალოდ ჯილდოს გადაცემის წინ აწერენ.

ფიფა გამოისყიდა „ოქროს ბურთი“ 13 მილიონად, შავლაბ კი თვითონვე თქვა უარი

„ოქროს ბურთის“ ისტორიაში იყო გაურკვეველი პერიოდი. 2010-2015 წლებში ჯილდო ერქვა „ფიფას ოქროს ბურთი“ და მას ჟურნალისტები გადასცემდნენ ფიფასთან ერთად. იმხანად პრიზი გაერთიანებული იყო „ფიფას წლის ფეხბურთელის“ პრემიასთან და

ვის აკუთვნის ყველა ფეხბურთელისთვის სსსურველი „ოქროს ბურთი“

სტენლი მატჩუზი — „ოქროს ბურთის“ პირველი გამარჯვებული

ლიონელ მესი „ოქროს ბურთით“ ერთად

გამარჯვებულს აძლევდნენ „ბრილიანტის ბურთს“, რომელიც პრესტიჟულობით ძალიან ჩამორჩებოდა „ოქროს ბურთს“. 2005 წლის შემდეგ, როგორც „ოქროს ბურთის“, ისე „ბრილიანტის ბურთს“ დაეუფლნენ **რონალდინიო, კანაპარო, რონალდო, მესი**. როდესაც ეს ზედიზედ 5-ჯერ განმეორდა, პრიზები ერთმანეთს შეერწყა.

გაერთიანება იყო ფიფას ინიციატივა, რომელმაც ამისთვის 13 მლნ გირვანქა სტერლინგი გადაუხადა „ფრანს ფუტბოლს“. განცალკევებაც ფიფას ინიციატივით მოხდა.

„ოქროს ბურთს“ გადასცემენ არამეკავიო კრიტიკიკით, ამიტომაც არის სკანდალები

სექტემბერში **ლიონელ მესის** ჰკითხეს, — მიაჩნდა თუ არა თავი ფავორიტად „ოქროს ბურთისთვის“ ბრძოლაში. მესის პასუხმა დაადასტურა, რომ ყველაფერი რიგზე არ იყო. მან „ოქროს ბურთის“ დაჯილდოებაზე თქვა: **„აჰ არ არის მკაფიო კრიტიკიკი. ის უცნაური ჯილდოა.“**

ჯორჯ ვია ითვისაღიანი მსოფლიო ჩემპიონატის შედეგებს, ჯორჯ ვია — არა. უცნაურია. „ფრანს ფუტბოლის“ წარმომადგენლები კი ამბობენ: **„გათვალისწინებულია მატჩუზი და მილნაევიჩი კალენდარულ წელში, ფეხბურთელის კარიერა, მისი ნიჭი და პატიოსნება.“** ამ კრიტიკიკის მიხედვით, ანდრეს ინიესტას ყოველ წელს უნდა მოეგო „ოქროს ბურთი“, ისევე, როგორც ბოლო ათწლეულის „ბარსელონას“ ნებისმიერ ფეხბურთელს, მაგრამ პრიზს გადასცემდნენ მხოლოდ მესის ან რონალდუს.

2013 წელს, როცა „ფიფას ოქროს ბურთი“ რონალდომ მოიგო, განაწყენებულმა **ფრანკ რიბარიმ** თქვა: „ეს უსამართლობაა, როცა მე ყველაფერი მოვიგე, რისი მოგებაც შეიძლებოდა, მაგრამ „ოქროს ბურთი“ რონალდუს გადასცეს“. 2019 წელს კი თვითონ რონალდომ განაცხადა და პარიზში დაჯილდოების ცერემონიაზე არ გამოცხადდა.

ქალთა შორის „ოქროს ბურთი“ (რომელიც 2018 წელს დანესეს) გადაეცა ამერიკელ **მეგან რაპინოს**. 2019 წლის „ოქროს ბურთის“ დაჯილდოების ცერემონია იმითაც არის აღსანიშნავი, რომ ორგანიზატორებმა დაანესეს პრიზი საუკეთესო მეკარისთვის. ეს პრიზი **ლევ იაშინის** სახელობისაა.

„ოქროს ბურთის“ მფლობელს ყოველთვის ირჩევენ ჟურნალისტები. მათი რაოდენობა თავდაპირველად 52 იყო, ახლა კი თითქმის ოთხჯერ მეტია — 180. ისინი კენჭს უყრიან „ფრანს ფუტბოლის“ მიერ შეთავაზებულ კანდიდატებს

მომზადდა ნიკა კორინთელმა

დონბასის კონფლიქტის და რუსეთ-უკრაინის ურთიერთობების მოგვარებაში ენიშვნელოვანი წინსვლა. ეს გაბალებით უნდა იყოს საქართველოსთვის

9 დეკემბერს „ნორმანდიული ოთხეულის“ შეხვედრამ პარიზში წარმატებით ჩაიარა. ამის თქმის შესაძლებლობას შეხვედრის შემდეგ გამოქვეყნებული კომუნიკე და მონაწილეთა, პირველ რიგში, რუსეთის პრეზიდენტის კომენტარები იძლევა.

კომუნიკე მინსკის შეთანხმებებს ნორმანდიული ფორმატის სამუშაო ბაზისად მოიხსენიებს, ითვალისწინებს და პირისპირებული ძალების დაშორების მიზნით 2020 წლის მარტისთვის და ახალი გამშვები პუნქტების ამოქმედებას 30 დღის განმავლობაში. კომუნიკეში ნათქვამია, აგრეთვე, დაკავებულ პირთა ცაცვლაზე პრინციპით „ყველა ყველაზე“ და „ნათელი ჯვრის“ წარმომადგენელთა სრულ და უპირობო დაშვებაზე ყველა დაკავებულით.

„ნორმანდიული ოთხეულის“ მორიგი შეხვედრა უნდა გაიმართოს ოთხი თვის შემდეგ და მისი მთავარი თემა დონ-

ბასში ადგილობრივი არჩევნების გამართვა იქნება. **ვლადიმერ პუტინმა** სამიტს „ძალიან სასარგებლო“ უწოდა და ყველა მონაწილეს მადლობა გადაუხადა. მან ხაზი გაუსვა კომუნიკეში აღნიშნულ მინსკის შეთანხმებათა ზედმიწევნით შესრულების უაღტერნატივობას და იმას, რომ აუცილებელია კონფლიქტის მხარეთა შორის პირდაპირი დიალოგის(!) დანერგვა, რაც ასევე ხაზგასმულია კომუნიკეში; თქვა, რომ მოსკოვი ყველანაირად შეუწყობს ხელს დონბასის კონფლიქტის აღმოფხვრას.

პუტინის განცხადებით, დონბასში ვითარების დარეგულ-

ირებაში „დათბობა“ დაიწყო და მიღწეული შეთანხმებები საფუძველს იძლევა, ვივარაუდოთ, რომ პროცესი სწორი მიმართულებით მიდის. რუსეთის პრეზიდენტმა ყველას მოუწოდა, არ დაივიწყონ რიგითი დონბასელები და რომ მიღწეულმა შეთანხმებებმა მათი ცხოვრება დაუყოვნებლივ უნდა გააუმჯობესოს.

უკრაინის პრეზიდენტმა **ვლადიმერ ჯაქენსკიმ** განაცხადა, რომ კიევი მზადაა მიღწეული შეთანხმებების შესასრულებლად. ამასთანავე, დარწმუნებით განაცხადებით საუბრობს, მაგრამ იმედოვნებს, რომ ერთობლივი ძალისხმევით ყველა მთავარი მოგვარდება უახლოეს მომავალში.

საფრანგეთის პრეზიდენტმა **ემანუელ მაკრონმა** კვამყოფილება გამოთქვა შეხვედრის შედეგით და აღნიშნა, რომ უკრაინის აღმოსავლეთში ვი-

თარების მოწესრიგებაზე და მოკიდებულია მთლიანად ევროპის კონტინენტის სტაბილურობა და ახალი არქიტექტურის მშენებლობა. აქ, ალბათ, მაკრონმა ევროპის უსაფრთხოების ახალი არქიტექტურა იგულისხმა, რომლის შექმნაც რუსეთთან ერთად სურს და ყველას მოუწოდებს, პროცესში აქტიურად ჩაერთოს.

ანგელა მერკელმა, თავის მხრივ, დაადასტურა, რომ მხარეები შეთანხმდნენ, იმოქმედონ **შტაინმაიერის** ფორმულის მიხედვით და უკრაინის ხელმძღვანელობას გამბედაობა შეუქო. „ეს მიიღო უკრაინამ და დაეთანხმა რუსეთი, რაც დიდი გარღვევაა“, — აღნიშნა მერკელმა.

ერთობლივი პრესკონფერენციის დასრულების შემდეგ ზელენსკი და პუტინი პირისპირ შეხვედნენ ერთმანეთს. მსჯელობის მთავარი თემა რუსული ბუნებრივი აირის ტრანზიტი იყო. მართალია, საბოლოო შეთანხმება ვერ მოხერხდა, მაგრამ მხარეებმა აქაც მიანდნენ მნიშვნელოვან პროგრესს. როგორც პუტინმა აღნიშნა, თუკი საბოლოოდ შეთანხმდებიან, უკრაინელი მწარმოებლებისთვის გაზის ტარიფი არსებულზე 25%-ით ნაკლები იქნება.

კიდევ ერთ გარემოება, რომელიც შეხვედრაზე შეთანხმებების მიღწევის შემდეგ გახდა ცნობილი: 10 დეკემბერს რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი **სერგეი ლავროვი** ვაშინგტონში გაემგზავრა, სადაც შეხვედრა თავის კოლეგა **მაიკ პომპეოს** და აშშ-ის პრეზიდენტ **დონალდ ტრამპს**. არც ერთ ამ შეხვედრას პრესა არ დასწრებია.

იტალია ანტირუსული სანქციების გაუქმების მომხრეა

იტალიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა **ლუიჯი დი მაიო** 7 დეკემბერს თავის ევროკავშირულ კოლეგებს მოუწოდა, გამართონ პოლიტიკური დისკუსიები, სანამ კენჭს უყრიან ანტირუსული სანქციების მორიგ გახანგრძლივებას. ნინა დღეს **დი მაიო** თავის რუს კოლეგა **სერგეი ლავროვს** მასპინძლობდა. იტალია, დიდი ხანია, ანტირუსული სანქციების გაუქმების მომხრეა.

«ზელიმან ხანგოშვილი მოსკოვის ვიზიტის შემდეგ მოხდარი აფეთქების ერთ-ერთი ორგანიზატორია. მისივე თქმით, ზელიმან ხანგოშვილი აქტიურად მონაწილეობდა კავკასიაში მიმდინარე საომარ მოქმედებებში, მხარს უჭერდა რა სეპარატისტებს».

რუსეთის პრეზიდენტმა **ვლადიმერ პუტინმა** „ნორმანდიული ოთხეულის“ სამიტის შემთხვევით პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ 2019 წლის აგვისტოში ბერლინში მოკლული საქართველოს მოქალაქე მოსკოვის მეტროპოლიტენში მომხდარი აფეთქების ერთ-ერთი ორგანიზატორია. მისივე თქმით, ზელიმან ხანგოშვილი აქტიურად მონაწილეობდა კავკასიაში მიმდინარე საომარ მოქმედებებში, მხარს უჭერდა რა სეპარატისტებს.

„ის ძალიან სასტიკი და პირისპირიანი მეომარი იყო. არ ვიცი, რა დაემართა. ეს ბანდიტური გარემოა და შეიძლება ყველაფერი მოხდეს“, — განაცხადა პუტინმა.

შეგახსენებთ, გერმანიამ ქვეყნიდან ორი რუსი დიპლომატი გააძევა რუსული სპეცსამსახურების ზელიმან ხანგოშვილის მკვლელობასთან სავარაუდო კავშირის გამო. ხანგოშვილის მკვლელობა რუსეთისა და გერმანიის სახელმწიფო ლიდერებმა განიხილეს „ნორმანდიული ოთხეულის“ სამიტის დასრულების შემდეგ.

ყაზახეთის პრეზიდენტი: ყირიმი ანექსირებული არ არის!

4 დეკემბერს, გერმანიაში სახელმწიფო ვიზიტის წინ, ყაზახეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ყასიმ-ჯომარტ ტოკაევმა ინტერვიუ მისცა „დოიჩე ველეს“.

ჟურნალისტმა პრეზიდენტს ჰკითხა, თუ რა რეაქცია შექმნდა ყაზახეთს უკრაინის მოვლენების დასაწყისში, კერძოდ, შეეშინდა თუ არა ყაზახეთის ხელისუფლებას, როდესაც რუსეთმა ყირიმის ანექსია მოახდინა. პრეზიდენტის პასუხი ასეთი იყო:

„ვერ ერთი, ჩვენ არ ვეძახით იმას, რაც ყირიმში მოხდა, ანექსიას. იმას, რაც მოხდა, უკან ვერ დააბრუნებ. ანექსია

დასრულდა და იმას, რაც მოხდა, უკან ვერ დააბრუნებ. ანექსია

ძალზე მძიმე სიტუაცია ყირიმის მიმართ. მეორე: არავითარი შიში, რასაც თქვენ ამბობთ, არ არსებობდა, რადგან ჩვენ აბსოლუტურად ნდობაზე დაფუძნებული და კეთილშეზობილი ურთიერთობები გვაქვს რუსეთის ფედერაციასთან. ჩვენ თავიდანვე გვეჯეროდა რუსეთის ხელმძღვანელობის სიბრძნისა და წესიერებისა. მინდა, შეგახსენოთ, რომ მინსკის მოლაპარაკებები რეალურად **ნურსულთან ნაზარბაევის** ინიციატივით დაიწყო. მართალია, ნაზარბაევი მოლაპარაკებების ადგილად ასტანა შესთავაზა, მაგრამ ლოგისტიკისა და ევროპისგან დაშორების გამო მიღებული იქნა გადაწყვეტილება, რომ ეს მოლაპარაკებები მინსკში გამართულიყო“, — აღნიშნა ტოკაევმა.

რა გამოდის? **პუტინი** ბელარუსთან აგვარებს ურთიერთობებს, ყაზახეთიც რუსეთს უჭერს მხარს, საქართველო კი უკრაინასთან ერთად „ოფსაიდშია“. სასაცილოდ გაისმა უკრაინის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მუქარები

ყაზახეთის მიმართ. ეს მით უფრო, რომ უკრაინას „შეშფოთებისა“ და „დემარშების“ გარდა არაფრის გაკეთება არ შეუძლია (ბოლო დრომდე ისიც ჩვენსავით „საერთაშორისო თანამეგობრობის“ იმედოვნებდა, მაგრამ ზელენსკის პრეზიდენტად არჩევის შემდეგ ყოველივე რამე და „საერთაშორისო პარტნიორების“ ძახილის ნაცვლად პირდაპირი და გააზრებული დიალოგი დაიწყო რუსეთთან. პოზიტიურმა შედეგებმა არ დააყოვნა და, ჩვენებური ნაცვების მსგავსი ელემენტების საბოლოო რომ არა, შედეგები უფრო სერიოზული ექნებოდა — რედ.)

ყირიმის ინფორმაციისა და კავშირგაბმულობის მინისტრმა **სერგეი ზირიანოვმა** კი განაცხადა, რომ დასავლეთმა მავალთი ყირიმის საკითხში ტოკაევისგან უნდა აიღოს. მინისტრმა ასევე აღნიშნა, რომ ყირიმში რუსეთის რეფერენდუმის საფუძველზე შეუერთდა, ყირიმის რეფერენდუმი კი უკრაინის კანონმდებლობით იყო გათვალისწინებული.

საქართველო
თუ გზურთ, გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ მიიღოთ სახლიდან გაუსვლელად და ისარგებლოთ უფასო საკურიერო მომსახურებით, შვიდობლივად დაუპაპვირდეთ შვიდობლივად კომპანიას:
„ელვა.ჯი“ — ტელ: 2 38 26 73; 2 38 26 74
„მაცნე“ — ტელ: 599 982 773; 2 14 74 22

ქვალ-სახსართა კათოლიკისა და გახლოება-გახსენების წინააღმდეგ
კოქსართროზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპაროზის, ოსტეოართროზის, რევმატიკული ართროზის, ანკილოზიური სპონდილიტის, პოდაგრული ართრიტისა და პოლიართრიტის მკურნალობა, დაზიანებული სტრუქტურისა და გაცივებული ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილების მოხსნა. მკურნალობა საოპერაციო და უშედეგოდ ნაოპერაციო სახსრებზე უახლესი მეთოდებით.
ზრდის სწრაფი და ეფექტიანი პროგრამები 2-დან 25 წლამდე კურსით 3-5 სმ-ის მომატებით, მაღალეფექტური გენეტიკური სიდაბლის დროსაც.
გახლოება-გახსენება 5-დან 20კგ-მდე თვეში, მარტივად და უსაფრთხოდ, დიეტების, აკრძალვების, ვარჯიშების გარეშე, ნივთიერებათა ცვლისა და კუჭ-ნაწლავის მოწესრიგებით, ქოლესტერინისგან განმუხდით, ყველაფერი — მცენარეული პრეპარატებით, უკუჩვენების გარეშე.
ტელ: 599-722-138; 247-58-83
მის.: ნაკრძალის №142, I სართ.
კაპიტალი №6. ქალაქი ქუთაისი

www.geworld.ge
საქართველო
ესტუბრეტი
რეინს სანიტს
პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

სარედაქციო კოლეჯი
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. ავტორებს ექირსებათ პასუხისმგებლობა ფაქტებისა და მონაცემების სიზუსტეზე. რედაქციის პოზიცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: geworld@inbox.ru
ISSN 2233-3894
9 77 2233 3894 091